

DR 7 TAHUN 2022
DEWAN RAKYAT PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGGAL KELIMA

PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS
JAWATANKUASA PILIHAN KHAS MENIMBANG RANG UNDANG-
UNDANG PERLEMBAGAAN (PINDAAN) (NO.3) 2022 DAN
MENGENAI PERUNTUKAN LARANGAN AHLI DEWAN RAKYAT
BERTUKAR PARTI

KANDUNGAN

	<u>Muka Surat</u>
• Kandungan	i
• Lampiran	iii
• Glosari	v
<u>BAHAGIAN I</u> <i>Pengenalan</i>	
• Jawatankuasa dan Terma Rujukan	1
• Pendekatan Tugas Kerja	4
<u>BAHAGIAN II</u> <i>Latar Belakang Jawatankuasa</i>	
• Latar Belakang Jawatankuasa Pilihan Khas Menimbang Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 dan Mengenai Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti	7
<u>BAHAGIAN III</u> <i>Libat Urus dan Maklum Balas Bertulis</i>	
• Pandangan bertulis daripada badan-badan bukan kerajaan (NGO), pertubuhan masyarakat sivil (CSO), ahli akademik dan parti politik - Majlis Peguam - Pusat KOMAS - The Centre - The Coalition for Clean and Fair Elections (BERSIH) - Transparency International Malaysia (TI-M) - Institute of Malaysian and International Studies, UKM (IKMAS) - Tindak Malaysia - WISDOM Foundation - CodeBlue - The Sarawak Initiative (TSI) - Bait Al-Amanah - Institute for Development Studies (Sabah) (IDS) - The Center to Combat Corruption and Cronyism (C4) - Malaysia Centre for Constitutionalism and Human Rights (MCCHR) - Agora Society Malaysia - Rise of Social Efforts (ROSE) - Datuk Emeritus Prof. Dr. Shad Saleem Faruqi (Universiti Malaya) - Prof. Wong Chin Huat and Wo Chang Xi (Sunway University) - <i>Adjunct Professor</i> Philip Koh Tong Ngee (Universiti Malaya)	11

- Puan Maha Balakrishnan - Malaysian Chinese Association (MCA) - Parti Gerakan Rakyat Malaysia (GERAKAN)	
<u>BAHAGIAN IV</u> <i>ISU-ISU SEMASA PROSIDING JAWATANKUASA</i>	
• Isu-Isu Semasa Prosiding Jawatankuasa Pilihan Khas Menimbang Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 dan Mengenai Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti	46
<u>BAHAGIAN V</u> <i>PEMERHATIAN, PENELITIAN DAN SYOR JAWATANKUASA</i>	
• Pemerhatian, Penelitian dan Syor Jawatankuasa	57
<u>BAHAGIAN VI</u> <i>RUMUSAN JAWATANKUASA</i>	
• Rumusan Jawatankuasa	80
<u>BAHAGIAN VII</u> <i>PENGHARGAAN</i>	
• Penghargaan	87

LAMPIRAN

- Lampiran A :** Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) 2022 bertarikh 12 April 2022
- Lampiran B :** Draf Kerja Rang Undang-Undang *Political Responsibility* 2022
- Lampiran C :** Naskhah Biru Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 (bahasa kebangsaan) – D.R. 15/2022
- Lampiran D :** Naskhah Biru Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 (bahasa Inggeris) – D.R. 15/2022
- Lampiran E :** Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) 2021 yang dicadangkan oleh YB Pengerang
- Lampiran F :** Rang Undang-Undang Pengawalan Lompat Parti dan Akauntabiliti Politik 2021 yang dicadangkan oleh YB Pengerang
- Lampiran G :** Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) 2022 bertarikh 18 April 2022
- Lampiran H :** Slaid Pembentangan Mengenai Peruntukan Anti Lompat Parti
- Lampiran I :** Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) 2022 bertarikh 25 April 2022
- Lampiran J :** Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) 2022 bertarikh 26 April 2022
- Lampiran K :** Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) 2022 bertarikh 14 Mei 2022
- Lampiran L :** Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 - Pindaan dalam Jawatankuasa bertarikh 20 Mei 2022 (bahasa kebangsaan)
- Lampiran M :** Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 - Pindaan dalam Jawatankuasa bertarikh 20 Mei 2022 (bahasa Inggeris)

- Lampiran N :** Ulasan Pejabat Penasihat Undang-Undang, Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia
- Lampiran O :** Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 - Pindaan dalam Jawatankuasa (bahasa kebangsaan)
- Lampiran P :** Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 - Pindaan dalam Jawatankuasa (bahasa Inggeris)

E-Risalat

- Laporan Prosiding mengenai Mesyuarat Jawatankuasa Pilihan Khas Menimbang Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 dan mengenai Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti.
- Pandangan bertulis daripada badan-badan bukan kerajaan (NGO), pertubuhan masyarakat sivil (CSO), ahli akademik dan parti politik.

GLOSARI

ADN	Ahli Dewan Negara
ADR	Ahli Dewan Rakyat
ADUN	Ahli Dewan Undangan Negeri
AGC	Jabatan Peguam Negara
BERSATU	Parti Pribumi Bersatu Malaysia
BERSIH	The Coalition for Clean and Fair Elections
BHEUU	Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang
BN	Barisan Nasional
C4	The Center to Combat Corruption and Cronyism
CSO	Pertubuhan masyarakat sivil
DAP	Democratic Action Party
DUN	Dewan Undangan Negeri
GERAKAN	Parti Gerakan Rakyat Malaysia
GPS	Gabungan Parti Sarawak
GRS	Gabungan Rakyat Sabah
IDS	Institute for Development Studies (Sabah)
IKMAS	Institute of Malaysian and International Studies, UKM
MCA	Malaysian Chinese Association
MCCHR	Malaysia Centre for Constitutionalism and Human Rights
NGO	Badan-badan bukan kerajaan
PH	Pakatan Harapan
PKR	Parti Keadilan Rakyat
PN	Perikatan Nasional
PRK	Pilihan Raya Kecil
RoS	Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia
ROSE	Rise of Social Efforts
SPR	Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia
TI-M	Transparency International Malaysia
TSI	The Sarawak Initiative

BAHAGIAN I

PENGENALAN

Jawatankuasa dan Terma Rujukan

1. Dewan Rakyat pada hari Isnin, 11 April 2022 telah meluluskan usul Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang mencadangkan:

“Bahawa berdasarkan kepada Peraturan Mesyuarat 54(2) dan penubuhan Jawatankuasa Pilihan Khas di bawah Peraturan 81(1) suatu usul bagi menyerahkan Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 kepada suatu Jawatankuasa Pilihan yang dinamakan Jawatankuasa Pilihan Khas untuk membuat syor-syor mengenai:

- (i) meneliti dan memberi pengkhususan ke atas tafsiran kepada larangan ahli Dewan Rakyat bertukar parti dengan merujuk kepada Fasal 2(c) dan Fasal 3, sekatan-sekatan ke atas hak membentuk persatuan yang diberi oleh perenggan (c) fasal 1;
- (ii) cadangan untuk memansuhkan Perkara 48(6) Perlembagaan Persekutuan termasuk mana-mana pindaan lain kepada Perlembagaan Persekutuan yang dianggap perlu; dan
- (iii) menyediakan satu penyata yang mengandungi cadangan rang undang-undang berkaitan dengan Ahli Dewan Rakyat bertukar parti serta pindaan Perlembagaan berkaitan dalam tempoh satu bulan. Jawatankuasa Pilihan Khas boleh melanjutkan tempoh ini sekiranya perlu.

Jawatankuasa Pilihan Khas tersebut hendaklah terdiri daripada anggota seperti yang berikut:

- (i) Yang Berhormat Dato' Sri Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Parlimen dan Undang-Undang) sebagai Pengerusi (Ahli Parlimen Santubong);
- (ii) Yang Berhormat Dato' Sri Azalina Othman Said (Ahli Parlimen Pengerang);
- (iii) Yang Berhormat Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz (Ahli Parlimen Padang Rengas);
- (iv) Yang Berhormat Dato' Seri Hamzah bin Zainudin (Ahli Parlimen Larut);
- (v) Yang Berhormat Datuk Seri Takiyuddin bin Hassan (Ahli Parlimen Kota Bharu);
- (vi) Yang Berhormat Tuan Lukanisman bin Awang Sauni (Ahli Parlimen Sibuti);
- (vii) Yang Berhormat Tuan Gobind Singh Deo (Ahli Parlimen Puchong);
- (viii) Yang Berhormat Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin (Ahli Parlimen Sepang);
- (ix) Yang Berhormat Datuk Seri Panglima Wilfred Madius Tangau (Ahli Parlimen Tuaran);
- (x) Yang Berhormat Datuk Seri Saifuddin Nasution bin Ismail (Ahli Parlimen Kulim-Bandar Baharu); dan
- (xi) Yang Berhormat Datuk Ignatius Dorell Leiking (Ahli Parlimen Penampang).

Bagi urusan tersebut yang di atas, Jawatankuasa Pilihan Khas boleh menjemput mana-mana pihak seperti Ahli-Ahli Parlimen, pakar-pakar perundangan dan perlembagaan, badan-badan bukan berkepentingan iaitu NGO dan masyarakat madani serta individu-individu lain untuk hadir dalam persidangan Jawatankuasa Pilihan Khas dari semasa ke semasa,

Jawatankuasa ini berhak untuk menentukan penjadualan persidangan mereka sendiri sama ada diadakan di Parlimen ataupun di mana-mana tempat lain mengikut kesesuaian.

Ketua Pentadbir Parlimen perlu menyediakan perbelanjaan kewangan serta segala keperluan mesyuarat seperti penyediaan tempat, peralatan, makan minum dan sebagainya.”

2. Dr. Nizam Mydin bin Bacha Mydin sebagai Setiausaha Dewan merangkap Setiausaha Jawatankuasa Pilihan mengikut Peraturan 83(8), Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat.
3. Jawatankuasa Pilihan Khas Menimbang Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 dan Mengenai Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti (selepas ini dirujuk sebagai “Jawatankuasa”) pada mesyuarat yang diadakan pada Khamis, 12 Mei 2022 telah mengambil ketetapan agar tempoh penyediaan penyata yang mengandungi cadangan rang undang-undang berkaitan larangan Ahli Dewan Rakyat bertukar parti serta pindaan Perlembagaan Persekutuan berkaitan dilanjutkan sebulan lagi dari tempoh 1 bulan dalam usul di perenggan 1 di atas. Ini adalah kerana Jawatankuasa memerlukan lebih masa bagi meneliti isu-isu yang menjadi perhatian awam dengan lebih menyeluruh dan mendalam sebelum memuktamadkan penyata kepada Dewan.
4. Jawatankuasa pada mesyuarat yang diadakan pada Selasa, 7 Jun 2022 telah mengambil ketetapan agar tempoh penyediaan penyata seperti di perenggan 3 di atas dilanjutkan sebulan lagi. Ini kerana Jawatankuasa memerlukan lebih masa bagi memuktamadkan penyata kepada Dewan.
5. Jawatankuasa pada mesyuarat yang diadakan pada Selasa, 12 Julai 2022 telah mengambil ketetapan agar tempoh penyediaan penyata seperti di perenggan 4 di atas dilanjutkan sehingga Jumaat, 15 Julai 2022. Ini bertujuan untuk membolehkan Jawatankuasa memuktamadkan penyata kepada Dewan.
6. Jawatankuasa dengan ini membentangkan penyata Jawatankuasa kepada Majlis seperti ketetapan-ketetapan di atas.

Pendekatan Tugas Kerja

7. Jawatankuasa telah menjemput wakil Jabatan Peguam Negara dan Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang, Jabatan Perdana Menteri untuk hadir bersama.
8. Jawatankuasa telah mengadakan 7 mesyuarat seperti yang berikut:
 - (a) Mesyuarat pertama pada hari Jumaat, 15 April 2022 bagi membincangkan terma rujukan Jawatankuasa dan garis masa pelaksanaan Jawatankuasa, serta meneliti draf pindaan Rang Undang-Undang Perlembagaan Persekutuan mengenai peruntukan larangan ahli Dewan Rakyat bertukar parti.
 - (b) Mesyuarat kedua pada hari Khamis, 21 April 2022 bagi meneliti draf pindaan Rang Undang-Undang Perlembagaan mengenai peruntukan larangan ahli Dewan Rakyat bertukar parti dan penetapan pihak-pihak yang akan dipanggil ke Jawatankuasa Pilihan Khas. Draft pindaan Rang Undang-Undang Perlembagaan tersebut adalah hasil pandangan dan cadangan daripada Ahli Jawatankuasa pada mesyuarat pertama. Wakil Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia (SPR) telah dijemput hadir bersama.
 - (c) Mesyuarat ketiga pada hari Selasa, 26 April 2022 bagi meneliti draf pindaan Rang Undang-Undang Perlembagaan mengenai peruntukan larangan ahli Dewan Rakyat bertukar parti. Jawatankuasa akan mendapatkan pandangan bertulis daripada badan-badan bukan kerajaan (NGO), pertubuhan masyarakat sivil (CSO), ahli akademik dan parti politik.
 - (d) Mesyuarat keempat pada hari Khamis, 12 Mei 2022 bagi meneliti draf pindaan Rang Undang-Undang Perlembagaan mengenai peruntukan larangan ahli Dewan Rakyat bertukar parti. Jawatankuasa juga meneliti pandangan bertulis daripada NGO, CSO, ahli akademik dan parti politik.

- (e) Mesyuarat kelima pada hari Khamis, 19 Mei 2022 bagi meneliti draf pindaan Rang Undang-Undang Perlembagaan mengenai peruntukan larangan ahli Dewan Rakyat bertukar parti dan pandangan bertulis daripada pihak-pihak berkepentingan.
 - (f) Mesyuarat keenam pada hari Selasa, 7 Jun 2022 bagi membincangkan mengenai Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 - Pindaan Dalam Jawatankuasa bertarikh 20 Mei 2022, isu-isu, dapatan dan syor-syor Jawatankuasa dan penyediaan penyata Jawatankuasa ini untuk dibentangkan di Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat.
 - (g) Mesyuarat ketujuh pada hari Selasa, 12 Julai 2022 telah memuktamadkan Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 dalam teks bahasa kebangsaan dan bahasa Inggeris - Pindaan Dalam Jawatankuasa dan penyata Jawatankuasa ini untuk dibentangkan di Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat.
9. Jawatankuasa juga menerima pandangan bertulis daripada pelbagai pihak termasuk NGO, CSO, ahli akademik dan parti politik seperti yang berikut:

NGO/CSO

- i. Majlis Peguam
- ii. Pusat KOMAS
- iii. The Centre
- iv. The Coalition for Clean and Fair Elections (BERSIH)
- v. Transparency International Malaysia (TI-M)
- vi. Institute of Malaysian and International Studies, UKM (IKMAS)
- vii. Tindak Malaysia
- viii. WISDOM Foundation
- ix. CodeBlue
- x. The Sarawak Initiative (TSI)
- xi. Bait Al-Amanah

- xii. Institute for Development Studies (Sabah) (IDS)
- xiii. The Center to Combat Corruption and Cronyism (C4)
- xiv. Malaysia Centre for Constitutionalism and Human Rights (MCCHR)
- xv. Agora Society Malaysia
- xvi. Rise of Social Efforts (ROSE)

Ahli Akademik

- xvii. Datuk Emeritus Prof. Dr. Shad Saleem Faruqi (Universiti Malaya)
- xviii. Prof. Wong Chin Huat and Wo Chang Xi (Sunway University)
- xix. *Adjunct Professor* Philip Koh Tong Ngee (Universiti Malaya)
- xx. Puan Maha Balakrishnan

Parti Politik

- xxi. Malaysian Chinese Association (MCA)
- xxii. Parti Gerakan Rakyat Malaysia (GERAKAN)

BAHAGIAN II

LATAR BELAKANG

RANG UNDANG-UNDANG PERLEMBAGAAN (PINDAAN) (NO. 3) 2022

1. Sikap dan tindakan bertukar parti oleh Ahli Dewan Rakyat (ADR) secara langsung membuat rakyat menilai kesetiaan ADR terhadap parti yang diwakili dan pada masa yang sama memberikan kesan terhadap amalan demokrasi negara. Ini merupakan satu isyarat yang jelas menunjukkan bahawa amalan demokrasi negara kita kini adalah tidak sihat dan berada pada tahap membimbangkan.
2. Justeru, usaha menambah baik sistem pentadbiran negara melalui pelbagai inisiatif transformasi pentadbiran secara kerjasama dwipartisan Kerajaan dan Pakatan Harapan (PH) telah diterjemahkan melalui Memorandum Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik pada 13 September 2021. Antaranya, termasuk perkara 2.1 mengenai keperluan membentangkan dan meluluskan Rang Undang-undang Antilompat Parti di Parlimen.
3. Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 yang digubal akan menjadi langkah permulaan kepada penggubalan rang undang-undang bagi mencegah tindakan keluar parti demi melindungi hak rakyat yang telah memberi undi serta kepercayaan tinggi kepada ahli politik ketika proses pilihan raya. Selain itu, rang undang-undang ini juga mampu menghentikan tindakan mana-mana pihak yang dipilih dan dilantik melalui proses pilihan raya yang sah daripada bertukar parti tanpa sebab kukuh atas alasan munasabah, sekali gus memastikan kestabilan politik negara untuk suatu jangka masa panjang.
4. Bagi menjayakan komitmen yang telah ditetapkan, Kerajaan melalui Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang (BHEUU) dan Jabatan Peguam Negara (AGC) telah mengadakan sesi libat urus yang komprehensif dan menyeluruh bersama pihak-pihak berkepentingan seawal 23 November 2021 hingga 7 April 2022.

Dengan kerjasama BHEUU, Jabatan Perdana Menteri dan AGC, sebanyak 12 libat urus telah diadakan sepanjang tempoh tersebut seperti yang berikut:

- (i) kaji selidik awam berkaitan dengan peruntukan larangan ADR bertukar parti kepada 7,571 responden iaitu 7,461 orang awam dan 110 orang Ahli Parlimen;
 - (ii) kajian dasar berkaitan peruntukan larangan ADR bertukar parti melibatkan undang-undang di peringkat negeri keputusan kes mahkamah yang melibatkan pelaksanaan perundangan berkaitan Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) bertukar parti dan semakan serta penelitian terhadap model perundangan beberapa buah negara seperti India, Singapura, New Zealand dan United Kingdom;
 - (iii) sesi pembentangan kajian dasar kepada pimpinan parti komponen;
 - (iv) sesi libat urus bersama ADR dan Ahli Dewan Negara (ADN); dan
 - (v) sesi libat urus bersama Majlis Tertinggi Pemimpin Tertinggi Parti Gabungan Parti Sarawak (GPS), Parti Pribumi Bersatu Malaysia (BERSATU), Gabungan Rakyat Sabah (GRS), Barisan Nasional (BN) dan Perikatan Nasional (PN).
5. Berdasarkan input dan pandangan daripada semua sesi libat urus tersebut serta keputusan Kerajaan pada 11 Mac 2022 dan 6 April 2022, pindaan Perlembagaan Persekutuan melalui rang undang-undang yang melibatkan pindaan kepada Perkara 10 dengan memasukkan Fasal (3A), selepas Fasal 3 bagi sekatan ke atas hak untuk membentuk persatuan yang diberikan oleh perenggan (c) Fasal (1) yang berhubung dengan keahlian dalam parti politik, ADR dan ADUN boleh dikenakan oleh undang-undang Persekutuan. Ini merupakan satu punca kuasa (*enabling clause*) bagi memberi kuasa untuk menggubal akta baharu berkaitan dengan ADR bertukar parti.

6. Pada 11 April 2022, Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 dibacakan kali yang pertama dan diikuti perbahasan dalam proses bacaan kali yang kedua. Selepas itu, satu usul di bawah Peraturan Mesyuarat 54(2) Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat telah dibentangkan oleh Yang Berhormat Dato' Sri Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Parlimen dan Undang-Undang) agar Rang Undang-Undang tersebut dikemukakan untuk pertimbangan Jawatankuasa untuk diteliti dengan lebih lanjut berdasarkan terma rujukan yang telah ditetapkan. Usul tersebut telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat.
7. Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 1 Tahun 2022 pada hari Jumaat, 15 April 2022 telah membincangkan mengenai terma rujukan dan garis masa pelaksanaan Jawatankuasa, serta meneliti dokumen-dokumen seperti dalam **Lampiran A hingga F**.
8. Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 2 Tahun 2022 pada hari Khamis, 21 April 2022 telah meneliti draf kerja rang undang-undang seperti dalam **Lampiran G**.
9. Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 3 Tahun 2022 pada hari Selasa, 26 April 2022 telah meneliti draf kerja rang undang-undang seperti dalam **Lampiran I**.
10. Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 4 Tahun 2022 pada hari Khamis, 12 Mei 2022 telah meneliti draf kerja rang undang-undang seperti dalam **Lampiran J**.
11. Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 5 Tahun 2022 pada hari Khamis, 19 Mei 2022 telah meneliti draf kerja rang undang-undang seperti dalam **Lampiran K**.
12. Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 6 Tahun 2022 pada hari Selasa, 7 Jun 2022 telah meneliti draf kerja rang undang-undang seperti dalam **Lampiran L dan M** serta ulasan seperti dalam **Lampiran N**.

13. Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 7 Tahun 2022 pada hari Selasa, 12 Julai 2022 telah meneliti dan memuktamadkan rang undang-undang seperti dalam **Lampiran O dan P.**

BAHAGIAN III

PANDANGAN BERTULIS

Cadangan dan pandangan bertulis daripada NGO, CSO, pakar akademik dan parti politik kepada Jawatankuasa terhadap parameter penggubalan Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 adalah seperti yang berikut:

- Adakah pelaksanaan peruntukan larangan Ahli Dewan Rakyat (ADR) bertukar parti wajar mempertimbangkan sama ada pindaan Perlembagaan Persekutuan sahaja atau penggubalan suatu akta khusus dan pindaan Perlembagaan Persekutuan?**

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
1.	Majlis Peguam	/		Majlis Peguam berpendapat bahawa pindaan ke atas Perlembagaan Persekutuan adalah perlu untuk menangani isu lompat parti. Perkara 10 tidak perlu dipinda kerana ia telah pun mengambil kira isu lompat parti melalui kategori ' <i>morality</i> '. Perkara 48(6) perlu dimansuhkan kerana satu bahagian khusus perlu digubal dalam Perlembagaan Persekutuan berkenaan larangan melompat parti (melalui satu Perkara baharu atau jadual baharu).
2.	Pusat KOMAS	/		Pindaan Perlembagaan Persekutuan adalah memadai kerana ia akan mengambil kira aktiviti lompat parti serta masa untuk pindaan adalah lebih cepat berbanding dengan akta khusus. Pindaan

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				Perlembagaan adalah lebih selamat dan tidak boleh ditukar pada bila-bila masa.
3.	The Centre		/	The Centre berpendapat pindaan Perlembagaan Persekutuan sahaja tidak memadai kerana ia akan mengekang kebebasan berpersatuan ADR. Ini juga akan membawa kepada pemusatan kuasa di tangan ketua parti dan bukan pengundi. Oleh itu, cadangan yang baik adalah kedua-dua pindaan Perlembagaan Persekutuan dan penggubalan akta khusus dengan syarat ia tidak mengekang kebebasan berpersatuan.
4.	The Coalition for Clean and Fair Elections (BERSIH)	/		Pindaan Perlembagaan Persekutuan adalah memadai, namun perkara-perkara prosedural boleh dimasukkan dalam satu akta khusus. Walau bagaimanapun, akta khusus mudah dipinda kemudian tanpa sokongan 2/3 majoriti.
5.	Transparency International Malaysia (TI-M)	/		Penggubalan suatu akta khusus dan pindaan Perlembagaan Persekutuan.
6.	Institute of Malaysian and International Studies, UKM (IKMAS)	/		Pindaan Perlembagaan Persekutuan adalah memadai dengan penambahan satu Jadual untuk memberi perincian peruntukan.
7.	Tindak Malaysia	/		Pindaan Perlembagaan Persekutuan perlu dilaksanakan kepada Perkara 10(2) (c) dengan terma-terma terperinci bagi menghukum tindakan melompat parti.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				Pindaan terperinci kepada Perkara 48 Perlembagaan Persekutuan turut perlu dilaksanakan.
8.	WISDOM Foundation	/		Pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan dan penggubalan akta khusus adalah penting bagi tujuan anti lompat parti. Pindaan kepada Perkara 10(1) Perlembagaan Persekutuan adalah perlu, khususnya pada Fasal (3) yang berkaitan hak individu untuk berpersatuan.
9.	CodeBlue		/	Tidak bersetuju dengan pindaan Perlembagaan kerana ia adalah ' <i>unconstitutional</i> '. Cadangan adalah penggubalan satu akta ' <i>recall election</i> ' yang khusus.
10.	TSI	/		Bergantung kepada maksud Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan. Jika Perkara 10 tidak mengambil kira perkara larangan bertukar parti, maka pindaan perlu dibuat kepada Perkara tersebut. Walau bagaimanapun, perlu ada undang-undang khusus yang lebih mendalam dan terperinci yang berkaitan larangan bertukar parti.
11.	Bait Al-Amanah	/		Pindaan Perlembagaan Persekutuan adalah memadai dengan cadangan pindaan kepada Perkara 10 dan pemansuhan Perkara 48(6).
12.	Institute for Development	/		Pindaan Perlembagaan Persekutuan harus dilaksanakan bagi memastikan

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
	Studies (Sabah) (IDS)			undang-undang anti lompat parti tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan. Pindaan Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan adalah perlu untuk menyatakan secara khusus bahawa undang-undang antilompat parti merupakan suatu pengecualian kepada hak kebebasan berpersatuan. Pindaan perlu dibuat kepada Perkara 48(6).
13.	The Center to Combat Corruption and Cronyism (C4)		/	Tidak perlu dibuat pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan. Hanya perlu diwujudkan undang-undang khusus bagi anti lompat parti.
14.	Malaysia Centre for Constitutionalism and Human Rights (MCCHR)	/		Pindaan Perlembagaan Persekutuan dan penggubalan akta khusus patut dipertimbangkan. Peruntukan akta khusus mestilah dalam kerangka Perlembagaan Persekutuan.
15.	AGORA Society Malaysia		/	Berpendapat bahawa penggubalan akta yang baharu atau khusus bagi tujuan larangan ADR bertukar parti. Akta tersebut boleh dinamakan sebagai Akta Mengesah Semula Mandat (<i>Mandate Reaffirmation Act</i>).
16.	Rise of Social Efforts (ROSE)	/		Bersetuju untuk pindaan Perlembagaan Persekutuan (Perkara 10). Namun demikian, perlu mewujudkan suatu akta khusus untuk membolehkan 'recall election'.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
17.	Profesor Emeritus Datuk Dr. Haji Shad Saleem Faruqi	/		a) Mendapatkan nasihat dan pandangan daripada Mahkamah Persekutuan berdasarkan kepada Perkara 130 Perlembagaan Persekutuan. Berdasarkan Perkara 130 Perlembagaan Persekutuan, Yang di-Pertuan Agong boleh merujuk kepada Mahkamah Persekutuan untuk mendapatkan nasihat daripada Mahkamah tersebut mengenai kes Nordin Salleh khususnya mengenai tafsiran '<i>morality</i>'; b) Perlu meminda Perlembagaan Persekutuan. Merujuk kepada kes Nordin Salleh yang mengikat mana-mana mahkamah di Malaysia. Oleh yang demikian, pindaan Perlembagaan Persekutuan diperlukan untuk meneutralkan (<i>neutralise</i>) keputusan Mahkamah tersebut berkaitan hak kebebasan berserikat; Pindaan kepada Perkara 10(2) dengan memasukkan selepas perkataan "Parliament" perkataan "<i>and, for the purpose of anti-defection law, the state assemblies</i>". Pindaan kepada Perkara 10(2)(c) dengan memasukkan selepas perkataan '<i>morality</i>' perkataan '<i>including political morality</i>'. Pindaan kepada Perkara 48(1) dengan memasukkan perenggan baharu selepas perenggan (f) iaitu perenggan (g).

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				<i>"that having been a candidate of a political party or coalition and elected to the House of Representatives as a candidate of that political party or coalition, he resigns from the political party or coalition or crosses the floor. Provided that provision does not apply to political parties or independents making new alignments in the interim period after the GE and the formation of the first post-election government by the Yang di-Pertuan Agong under Article 43".</i> Memansuhkan Perkara 48(6) untuk mengeluarkan tempoh bertenang 5 tahun. Pindaan kepada Perkara 43 mengehendkan bilangan Menteri dan Timbalan Menteri kepada 15% Ahli Dewan Rakyat. Pindaan kepada Perkara 43 untuk melarang mereka yang bertukar parti menduduki jawatan Jemaah Menteri atau jawatan yang menerima saraan dengan kerajaan bagi baki tempoh penggal tersebut. c) Mewujudkan akta khusus. Sekiranya keputusan kes Nordin Salleh diatasi (<i>override</i>) oleh Mahkamah Persekutuan dengan keputusan sebaliknya dalam mana-mana kes lain, maka satu akta khusus boleh diwujudkan; Peruntukan larangan bertukar parti tidak terpakai kepada <i>'formation of post-</i>

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				<i>election coalition</i>', di mana ia tidak terpakai untuk parti politik dan ADR Bebas dalam tempoh masa (<i>interim period</i>) yang perlu dinyatakan (sebagai contoh 3 minggu). Salah satu cadangan adalah untuk mewujudkan Akta '<i>Recall Election</i>' tetapi perlu melihat pro dan kontranya. Kebanyakan parti yang menetapkan keperluan untuk sebarang calon yang akan bertanding dalam pilihan raya, perlu menandatangani '<i>undated resignation letter</i>'. Namun amalan ini tidak mengikat (<i>not binding</i>) sebagaimana dalam kes <i>Datuk Ong Kee Hui v Sinyium anak Mutit</i> (1982). Klausa 2(b) adalah terlalu luas dan tidak menyebut (<i>hopping, defections and aisle crossing</i>). Pindaan yang dicadangkan adalah terhadap Perkara 10(2), Perkara 10(2)(c), Perkara 48(4) dan Perkara 48(6).
18.	Puan Maha Balakrishnan	/		Bersetuju dengan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan kerana ia perlu dibuat bagi mengatasi keputusan dalam kes <i>Nordin Salleh</i>. Dalam persoalan tentang keperluan untuk menggubal suatu akta khusus bagi tujuan anti lompat parti, ia adalah bergantung sama ada mekanisme anti lompat parti yang dipertimbangkan adalah

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				pengosongan kerusi secara automatik ataupun sejenis perundangan '<i>recall election</i>'. Prinsip '<i>constitutional supremacy</i>' dan bukan '<i>parliamentary supremacy</i>' yang perlu diberi penekanan. Oleh itu, Perlembagaan Persekutuan tidak boleh dipinda sewenang-wenangnya. Parlimen tidak boleh meminda Perlembagaan Persekutuan yang peruntukannya bertentangan dengan peruntukan-peruntukan lain dalam Perlembagaan Persekutuan. Pindaan yang dibuat perlu '<i>withstand judicial scrutiny</i>'.
19.	Profesor Wong Chin Huat dan Encik Wo Chang Xi	/		Wajib diperuntukkan dalam Perlembagaan Persekutuan dan segala perkara yang melibatkan prinsip-prinsip dasar, seperti definisi bagi pertukaran afiliasi parti politik, wajib dimasukkan dalam pindaan Perlembagaan Persekutuan. Hanya perkara melibatkan prosedur operasi atau tatacara kecil boleh diperuntukkan melalui suatu akta khusus (seperti prosedur bagi proses pemecatan) atau pindaan kepada Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat (seperti format bagi memaklumkan Yang di-Pertua berlakunya pertukaran parti) tanpa

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				melibatkan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan. Negeri-negeri harus diberi kuasa untuk merangka undang-undang anti lompat parti sendiri dan perkara ini boleh dimasukkan dalam Jadual Kelapan.
20.	Adjunct Professor Philip Koh Tong Ngee	/		Susulan daripada kes Nordin Salleh, maka pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan adalah perlu bagi memperbetulkan duluan (<i>precedent</i>) bahawa undang-undang larangan pertukaran parti melanggar Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan. <i>"The seat of a Member of Parliament shall become vacant if he ceases to be a member of, or is expelled from the political party for which that member was elected in a concluded election"</i> Undang-undang khusus juga perlu digubal bagi menjamin kestabilan dan kesinambungan kerajaan demi kepentingan negara dan mengelakkan sebarang pertikaian.
21.	Malaysian Chinese Association (MCA)	/		Penggubalan suatu akta khusus perlu disertakan dengan pindaan Perlembagaan. Peruntukan memecat ADR melalui ' <i>recall election</i> ' adalah sangat sesuai. Namun, mekanisme ' <i>recall election</i> ' adalah rumit dan memerlukan satu akta yang khusus. Namun demikian, Perkara 10 masih perlu

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				dipinda (susulan daripada kes Nordin Salleh).
22.	GERAKAN	/		Pindaan Perlembagaan Persekutuan dan penggubalan suatu akta khusus perlu dibuat secara serentak. Perkara 48(6) perlu dimansuhkan supaya mereka diberi peluang bertanding semula. Akta khusus yang lebih menyeluruh perlu digubal dengan memasukkan klausa-klausa penting.

2. Adakah ADR Bebas tertakluk kepada peruntukan larangan ADR bertukar parti?

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
1.	Majlis Peguam	/		Ahli Bebas masih tertakluk kepada peruntukan ini kerana ia merupakan satu perubahan besar kepada status mereka sebagai seorang individu dalam kapasiti sebagai seorang ADR dan seorang ahli politik.
2.	Pusat KOMAS	/		Apabila berlaku tindakan melompat parti, mandat rakyat telah dicabuli dan mandat tersebut perlu dikembalikan kepada rakyat. Ahli Bebas tidak boleh menggunakan kedudukannya sebagai perisai untuk memanipulasi tindakan di sekitar peruntukan ini.
3.	The Centre	/		Ahli Bebas juga perlu tertakluk kepada peruntukan ini kerana mereka mendapat mandat daripada pengundi kawasan mereka. Pengesahan mandat mereka boleh diperoleh melalui ' <i>recall election</i> '.
4.	BERSIH	/		Peruntukan ini perlu digunakan untuk Ahli Bebas kerana kita tidak tahu sama ada seseorang itu dipilih kerana dirinya sendiri atau parti politik. Oleh itu, jika seseorang Ahli Bebas memasuki sesuatu parti atau seseorang Ahli dengan keahlian parti politik keluar parti menjadi Ahli Bebas, ahli itu dianggapkan telah mengkhianati mandat pengundi.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				BERSIH mencadangkan supaya sebuah mekanisme ' <i>antihopping recall election</i> ' digunakan untuk mengesahkan mandat pengundi.
5.	TI-M	/		Ahli Bebas juga tertakluk kepada peruntukan tersebut. Ini kerana semasa mereka bertanding sebagai calon Bebas, rakyat memberi sokongan kepada mereka sebagai calon Bebas. Ada kemungkinan isu rasuah timbul yang mana parti politik tertentu akan cuba untuk menambahkan bilangan mereka di dalam Dewan dengan menggunakan politik wang untuk mendapatkan sokongan calon Bebas dengan melompat ke parti mereka.
6.	IKMAS	/		Ini adalah bagi tujuan menyekat rasuah politik dan memelihara mandat rakyat.
7.	Tindak Malaysia		/	Mereka tidak tertakluk kepada peruntukan ini kerana seseorang Ahli Bebas memenangi kerusinya atas pengaruh dan keupayaan sendiri.
8.	WISDOM Foundation	/		Semua ADR termasuk Ahli Bebas perlu tertakluk kepada peruntukan ini.
9.	CodeBlue	/		Ahli Bebas perlu tertakluk kepada peruntukan ini.
10.	TSI	/		Ia akan menegakkan integriti dan kestabilan. Mereka boleh memilih ' <i>affiliation</i> ' terlebih dahulu dan tidak boleh bertukar kemudian.
11.	Bait Al-Amanah	/		Ahli Bebas tertakluk kepada peruntukan ini kerana mereka dipilih oleh pengundi kerana

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				mereka adalah Ahli Bebas. Mereka dianggap sebagai ' <i>the third force</i> ' jika mereka masuk ke parti yang lain atau keluar dari parti dan menjadi bebas, mereka dianggap telah mengkhianati mandat yang diberikan oleh pengundi.
12.	IDS		/	Ahli Bebas tidak patut tertakluk kepada peruntukan larangan bertukar parti. Selepas pilihan raya, Ahli Bebas perlu diberikan pilihan untuk memilih mana-mana parti politik yang berkaitan kerana Ahli Bebas tidak bertanding menggunakan parti politik. Jika tujuan rang undang-undang ini untuk mengelakkan gangguan kepada kestabilan politik dan keabsahan sesebuah kerajaan, maka definisi tersebut boleh diperluaskan.
13.	C4	/		Ahli Bebas turut tertakluk kepada peruntukan ini kerana ia melibatkan kepercayaan pengundi.
14.	MCCHR		/	Ahli Bebas tidak patut tertakluk kepada peruntukan larangan bertukar parti, kecuali dalam keadaan yang mana Ahli Bebas tersebut telah menyatakan sokongan jelas kepada mana-mana parti atau gabungan parti.
15.	Agora Society Malaysia	/		Perlu mendapatkan semula mandat rakyat selepas bertukar parti.
16.	ROSE	/		Prinsip asas adalah untuk mematuhi mandat yang telah diberikan oleh rakyat semasa pilihan raya.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
17.	Profesor Wong Chin Huat dan Encik Wo Chang Xi	/		Situasi ini dianggap sebagai pertukaran afiliasi parti politik dan tertakluk kepada proses pemecatan.
18.	MCA	/		Calon yang memenangi kerusi sebagai Ahli Bebas harus kekal sebagai Ahli Bebas. Ini adalah kerana ahli tersebut dipilih oleh pengundi berdasarkan tiket Ahli Bebas dan jika ahli tersebut memasuki parti lain selepas memenangi kerusi sebagai Ahli Bebas, tindakan ini boleh dianggap telah pecah amanah dan mengkhianati mandat rakyat/pengundi.
19.	GERAKAN		/	Seseorang yang tidak mewakili sebarang parti politik perlu diberi kelonggaran sekali untuk menyertai parti politik. Selepas itu perlu dianggap sebagai bertukar parti.

3. Adakah Ahli Dewan Negara (ADN) tertakluk/boleh dipertimbangkan kepada pemakaian peruntukan larangan ADR bertukar parti ini? Jelaskan.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
1.	Majlis Peguam		/	ADN dilantik tanpa melibatkan proses pengundian oleh rakyat.
2.	Pusat KOMAS	/		ADN yang dilantik diberi kuasa akibat daripada penglibatan politik mereka yang terikat dengan parti masing-masing. Kedudukan mereka sebagai ADN diberikan akibat kepercayaan daripada parti mereka.
3.	The Centre	/		Satu akta baharu boleh digubal bagi Dewan Undangan Negeri (DUN) memilih ADN sendiri dan juga tindakan yang boleh diambil jika mereka bertukar kesetiaan. Namun demikian, bagi peruntukan pindaan Perlembagaan, perkara ini perlu diperhalusi lagi.
4.	BERSIH		/	ADN tidak dipilih oleh pengundi. Dewan Negara bertindak sebagai ' <i>checks and balances</i> ' kepada Dewan Rakyat dan kebebasan untuk ADN untuk ' <i>vote based on conscience</i> ' perlu diberi penekanan.
5.	TI-M	/		ADN yang mempunyai hubungan/keahlian politik (<i>political affiliation</i>) harus tertakluk kepada peruntukan tersebut. Walaupun mereka dilantik oleh kerajaan semasa dan tidak dipilih oleh pengundi, mereka masih mempunyai peranan penting dalam mempertimbangkan sebarang akta atau pindaan Perlembagaan Persekutuan yang

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				dibawa ke Dewan Negara. Tanggungjawab ini mempunyai impak yang besar kepada pengundi. Hanya ADN yang dipilih untuk mewakili golongan bukan politik (contohnya, golongan orang kelainan upaya) boleh dikecualikan daripada tertakluk kepada peruntukan tersebut.
6.	IKMAS		/	ADN tidak wajar tertakluk kepada peruntukan ini memandangkan mereka tidak dilantik melalui pilihan raya atau berperanan menentukan Kerajaan Persekutuan.
7.	Tindak Malaysia	/		Perkara ini wajar dipertimbangkan kerana sebahagian ADN dipilih oleh DUN, secara kebiasaannya komposisi ADN untuk sesebuah negeri mencerminkan komposisi kerajaan negeri tersebut.
8.	WISDOM Foundation		/	ADN dilantik oleh DUN masing-masing dan tidak dipilih oleh pengundi.
9.	CodeBlue		/	ADN tidak dipilih oleh pengundi.
10.	TSI	/		ADN perlu meletak jawatan dan mereka perlu tertakluk kepada ' <i>integrity and stability test</i> '.
11.	Bait Al-Amanah	/		Perlu terpakai kepada ADN kerana 26 orang ADN adalah atas lantikan DUN dan ADN memainkan peranan penting dalam meluluskan atau menolak rang undang-undang yang tidak memihak kepada parti.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
12.	IDS		/	Tidak tertakluk kepada ADN kerana tidak menjejaskan pentadbiran dan kestabilan politik negara.
13.	C4		/	Tidak tertakluk kerana ADN adalah dilantik oleh parti politik dan bukan pengundi.
14.	MCCHR		/	ADN tidak tertakluk kepada pemakaian larangan bertukar parti kerana ADN dilantik dan dipilih daripada kalangan Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN), bukan secara langsung oleh rakyat melalui pilihan raya. Sebarang kemudaratan yang berbangkit seperti yang dijangka timbul daripada kalangan ADR dapat dimitigasi oleh ADN yang dilantik.
15.	Agora Society Malaysia		/	Punca kuasa/perwakilan seorang ADN adalah berbeza dengan ADR yang bertanding dalam pilihan raya. Jika kelayakan seseorang ADN adalah datang daripada mandat DUN, ahli tersebut bertukar parti perwakilan tanpa persetujuan DUN adalah tidak munasabah dan tiada Pilihan Raya Kecil (PRK) untuk menyelesaikan pertikaian ini.
16.	ROSE			Tertakluk kepada keputusan parti politik yang mengawal selia tindakan ADN yang tukar parti.
17.	Profesor Wong Chin Huat dan Encik Wo Chang Xi		/	Pemilihan ADN bukan melalui proses pengundian dan jika ingin diperluaskan kepada ADN, pengundian melalui undi terus bagi ADN perlu dilaksanakan dahulu.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
18.	<i>Adjunct Professor</i> Philip Koh Tong Ngee		/	Hanya terpakai kepada ADR.
19.	MCA		/	ADN adalah dilantik dan bukan dipilih. Impak politik ADN bertukar parti tidak signifikan.
20.	GERAKAN		/	ADN tidak tertakluk kepada peruntukan ini kerana sebarang perubahan parti politik tidak akan menggugat kestabilan politik dan kerajaan yang memerintah. Selain itu, ADN dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong dan mewakili rakyat secara langsung.

4. Adakah pemecatan ADR oleh parti politikanya wajar dipertimbangkan sebagai tindakan bertukar parti dan perlu mengosongkan kerusi?

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
1.	Majlis Peguam		/	Peruntukan seperti ini boleh disalahgunakan oleh parti politik. Namun jika peruntukan pemecatan dicadangkan, perlu ada satu mekanisme pendengaran bagi memastikan tiada pihak dianiaya.
2.	Pusat KOMAS	/		Mandat perlu dikembalikan kepada rakyat demi mengekalkan integriti Parlimen.
3.	The Centre		/	Mandat hendaklah dikembalikan kepada pengundi melalui ' <i>recall election</i> '. Oleh itu, satu pemecatan secara automatik tidak patut digubal kerana ia boleh disalahgunakan oleh sesetengah parti untuk mengadakan pilihan raya kecil.
4.	BERSIH	/		Pengecualian kepada ahli yang dipecat oleh parti politikanya boleh disalah guna. Hal ini kerana pemecatan mereka daripada parti tidak akan menggugat kedudukan mereka kerana ahli-ahli yang dipecat ini tidak mengosongkan kerusi mereka.
5.	TI-M		/	Sekiranya seorang ADR yang dipecat terus menjadi Ahli Bebas (<i>Independent</i>) di Dewan Rakyat, beliau tidak perlu mengosongkan kerusi. Sebaliknya, sekiranya ahli tersebut memasuki parti politik yang lain, kerusi ahli tersebut perlu dikosongkan.
6.	IKMAS	/		Alasan pemecatan perlu diambil kira supaya pimpinan parti tidak boleh

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				menyalahgunakan syarat ini semata-mata untuk memecat ahli atas sebab peribadi atau persaingan politik.
7.	Tindak Malaysia		/	ADR yang dipecat tidak wajar dihukum melalui peruntukan ini. Akta anti lompat parti perlu memfokuskan isu utama di Malaysia iaitu ADR yang berparti politik dengan rela hati meninggalkan parti asal mereka.
8.	WISDOM Foundation	/		Sama ada dipecat ataupun meninggalkan parti, kerusi perlu dikosongkan demi menegakkan mandat rakyat yang memilih ahli tersebut berdasarkan 'affiliation' kepada parti tersebut.
9.	CodeBlue		/	
10.	TSI	/		'Integrity & stability test' perlu mengambil kira sama ada terdapat unsur rasuah dalam tindakan melompat parti ini atau tidak.
11.	Bait Al-Amanah		/	ADR harus diberikan kebebasan untuk mengutarakan pandangan dan komen. Sekiranya pemecatan dikategorikan sebagai lompat parti, hal ini akan memberikan kuasa yang besar kepada ketua parti.
12.	IDS	/		Pemecatan boleh dipertimbangkan sebagai satu tindakan bertukar parti dan kerusi perlu dikosongkan. Walau bagaimanapun, pendekatan ini boleh dijadikan senjata oleh ahli-ahli politik untuk mencantas musuh-musuh politik.
13.	C4		/	Tidak terpakai kepada ahli yang dipecat.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
14.	MCCHR		/	Pemecatan ADR tidak wajar dilihat sebagai tindakan bertukar parti dan perlu mengosongkan kerusi. Ada pelbagai alasan ADR dipecat, termasuk membangkitkan isu salah guna kuasa atau penyelewengan dana dalam parti oleh ahli tertinggi parti. Pemakaian larangan ini boleh menyekat kebebasan bersuara dan menggalakkan salah guna kuasa yang boleh bersarang dalam parti dan menghukum <i>whistleblower</i> .
15.	Agora Society Malaysia	/		Kalau seseorang ADR dipecat, perwakilan atas nama parti asal bertukar, ahli tersebut harus diberi peluang untuk membuktikan dalam PRK bahawa ahli tersebut kekal popular dan diberi mandat untuk meneruskan perwakilan.
16.	ROSE	/		Perlu mengosongkan kerusi sekiranya dipecat. Akan tetapi tempoh bertenang selama 5 tahun tidak terpakai kepada ADR ini dan boleh bertanding semula.
17.	Profesor Wong Chin Huat dan Encik Wo Chang Xi	/		ADR yang dipecat oleh partinya tidak harus mengosongkan kerusi secara automatik. Sebaliknya kerusi tersebut hanya boleh dikosongkan jika pengundi menunjukkan kehendak sedemikian melalui prosedur pemecatan/'recall' yang disediakan.
18.	MCA		/	Ahli yang dipecat itu tidak meninggalkan parti politiknya secara sukarela. Jika ya, akan memberi kuasa kepada pemimpin parti untuk memecat wakil rakyat.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
19.	GERAKAN	-	-	Parlimen boleh mengarahkan SPR untuk mengadakan ' <i>recall election</i> '. Mandat dipulangkan kepada rakyat.

5. Adakah seorang ADR yang menggunakan simbol parti politik lain ketika pilihan raya perlu menjadi ahli kepada parti politik tersebut? Jika ya, adakah tindakan ini dianggap bertukar parti dan perlu mengosongkan kerusi?

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
1.	Majlis Peguam		/	ADR hanya menggunakan simbol bagi tujuan yang khusus tanpa niat untuk bertukar parti.
2.	Pusat KOMAS		/	Ia merupakan hasil dari kompromi politik yang berlaku antara gabungan politik yang terdiri daripada pelbagai parti politik.
3.	The Centre		/	Mereka yang menggunakan simbol sesuatu parti tidak perlu dianggap sebagai ahli parti tersebut.
4.	BERSIH		/	
5.	TI-M	/		Tindakan ini dianggap bertukar parti dan ADR tersebut perlu mengosongkan kerusi.
6.	IKMAS		/	Tidak perlu, asalkan semasa pilihan raya, pengundi mengetahui 'affiliation' seseorang ADR itu.
7.	Tindak Malaysia		/	ADR yang hendak menggunakan simbol akan mendapatkan surat kebenaran bertulis daripada parti atau gabungan [Peraturan-peraturan Pilihan Raya (Penjalanan Pilihan Raya) 1981]. Selain itu, penggunaan simbol parti lain merupakan satu perkara sementara sahaja sewaktu pilihan raya.
8.	WISDOM Foundation		/	Seseorang ADR yang menggunakan simbol parti politik lain tidak dianggap sebagai ahli parti politik tersebut kerana

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				ada masanya perkara ini dibuat bagi tujuan ' <i>political unity</i> '.
9.	CodeBlue		/	
10.	TSI		/	Tiada keperluan untuk menggunakan simbol parti lain.
11.	Bait Al-Amanah	/		Ini adalah kerana apabila ADR menggunakan simbol sesuatu parti atau gabungan, ADR diundi berdasarkan parti politik dan/atau gabungan tersebut. Jika ADR keluar kemudiannya, ADR dianggap telah ' <i>betray</i> ' mandat pengundi.
12.	IDS	/		Mana-mana ahli yang menggunakan mana-mana simbol parti politik perlu menjadi ahli kepada parti politik tersebut. Jika berpindah ke parti lain, perlu mengosongkan kerusi.
13	C4	/		Terikat kepada keahlian parti, jika bertukar parti perlu dijalankan pilihan raya semula.
14.	MCCHR		/	ADR tersebut tidak patut dianggap bertukar parti dan tidak perlu mengosongkan kerusi kerana undian pemilih adalah berdasarkan representasi melalui simbol parti politik yang digunakan, tidak kira sama ada menjadi ahli parti berdaftar atau melalui ' <i>affiliation</i> ' (<i>friendly to</i>) kepada parti politik tersebut.
15.	Agora Society Malaysia	/		Amalan seseorang calon yang menggunakan simbol parti lain untuk bertanding harus memikul tanggungjawab atas perbuatannya dan dianggap mewakili parti tersebut.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
16.	ROSE		/	Tindakan ini tidak dianggap sebagai lompat parti kerana simbol yang digunakan semasa bertanding adalah simbol parti yang baru dianggotai.
17.	Profesor Wong Chin Huat dan Encik Wo Chang Xi		/	Afiliasi parti politik seseorang ADR harus ditakrifkan terutamanya oleh status keahlian partinya.
18.	MCA		/	Tidak perlu menjadi ahli parti tersebut jika menggunakan simbol parti tersebut. Ini tidak dianggap sebagai bertukar parti dan tidak perlu mengosongkan kerusi. Walau bagaimanapun, ini adalah dengan syarat ia menggunakan simbol dari parti politik dari gabungan yang sama.
19.	GERAKAN		/	Jika di bawah gabungan yang sama dan didaftar dengan SPR, ia tidak dianggap sebagai bertukar parti.

6. (i) Adakah ADR keluar dari partinya dan menjadi ahli parti politik berbeza dalam gabungan parti yang sama dianggap sebagai bertukar parti dan perlu mengosongkan kerusi?

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
1.	Majlis Peguam	/		Ia masih diguna pakai walaupun dalam gabungan yang sama. Ia juga perlu diguna pakai jika parti politik keluar daripada gabungan tersebut kerana rakyat mengundi berdasarkan gabungan tersebut.
2.	Pusat KOMAS	/		Asalkan ADR keluar daripada parti, ia dianggap melompat parti walaupun daripada gabungan yang sama.
3.	The Centre	/		ADR perlu tertakluk kepada peruntukan ini. Namun ini tidak bermaksud kekosongan kerusi secara automatik tetapi mandat perlu dikembalikan kepada pengundi melalui ' <i>recall remedy</i> '.
4.	BERSIH		/	Penggunaan ' <i>recall remedy</i> ' adalah cara yang paling baik untuk mengesahkan mandat pengundi.
5.	TI-M	/		ADR dianggap bertukar parti dan perlu mengosongkan kerusi.
6.	IKMAS	/		Perkara ini adalah perlu demi ' <i>consistency</i> ' dalam prinsip.
7.	Tindak Malaysia	/		ADR mendapat peluang untuk bertanding atas pertimbangan kepimpinan parti asal mereka. Oleh itu, tindakan melompat parti dalam gabungan yang sama tidak menghormati parti asal.
8.	CodeBlue		/	

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
9.	TSI	/		
10.	Bait Al-Amanah	/		Situasi ini perlu diklasifikasikan sebagai lompat parti walaupun dalam gabungan yang sama.
11.	IDS		/	Tidak akan memberikan kesan kepada kedudukan kerajaan atau jumlah kerusi pembangkang atau kerajaan di Dewan Rakyat.
12.	C4	/		
13.	MCCHR	/		Tidak boleh menganggap bahawa undian memilih hanyalah berdasarkan gabungan parti semata-sama. Tambahan pula, parti-parti politik dalam gabungan parti yang sama juga mempunyai isu, pendapat dan pegangan berbeza. Oleh itu, mesti dianggap bertukar parti.
14.	Agora Society Malaysia		/	Konteks bagi perwakilan gabungan atau parti komponen adalah bergantung kepada simbol yang digunakan/diterbitkan atas kertas undi. Sebagai contoh, sekiranya ADR bertanding dengan menggunakan simbol Pakatan Harapan walaupun ahli tersebut adalah ahli parti Democratic Action Party (DAP), kemudian ahli tersebut 'melompat' ke Parti Keadilan Rakyat (PKR) dan kedua-dua parti ini masih dalam gabungan Pakatan Harapan (PH), perbuatan ini tidak menyalahi mandat sokongan kepada PH dan kerusi tidak perlu dikosongkan.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
15.	ROSE	/		Perlu mengambil kira manifesto parti dan gabungan yang disertai.
16.	Profesor Wong Chin Huat dan Encik Wo Chang Xi	/		Untuk ADR yang keluar parti, sama ada menyertai parti lain dalam gabungan yang sama atau gabungan yang lain, kerusi ADR harus dikosongkan secara automatik, tanpa perbezaan, sama seperti ahli-ahli yang keluar parti menjadi Ahli Bebas.
17.	MCA	/		Perkara ini melibatkan pergerakan dari satu parti ke parti yang lain. Tidak kira sama ada dari gabungan yang sama atau tidak.
18.	GERAKAN		/	Tertakluk kepada watak yang digunakan semasa pencalonan.

6. (ii) Adakah ADR keluar dari partinya dan menjadi ahli parti politik berbeza dalam gabungan parti berbeza dianggap lompat parti dan perlu mengosongkan kerusi?

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
1.	Majlis Peguam	/		Atas alasan yang sama di parameter 6 (i).
2.	Pusat KOMAS	/		ADR perlu dianggap sebagai melompat parti dan Perkara 48 Perlembagaan Persekutuan perlu digunakan – kehilangan kelayakan seseorang ADR.
3.	The Centre	/		Atas alasan yang sama di parameter 6 (i).
4.	BERSIH		/	Atas alasan yang sama di parameter 6 (i).
5.	TI-M	/		ADR dianggap bertukar parti dan perlu mengosongkan kerusi.
6.	IKMAS	/		Atas alasan yang sama di parameter 6 (i).
7.	Tindak Malaysia	/		Atas alasan yang sama di parameter 6 (i).
8.	CodeBlue		/	
9.	TSI	/		
10.	Bait Al-Amanah	/		Atas alasan yang sama di parameter 6 (i).
11.	IDS	/		Ia memberi kesan kepada kedudukan atau jumlah kerusi pembangkang atau kerajaan di Dewan Rakyat yang boleh membawa kepada ketidakstabilan politik sesebuah kerajaan.
12.	C4	/		Kekosongan kerusi adalah secara automatik sekiranya ADR meninggalkan parti secara sukarela. Akan tetapi, jika disebabkan oleh pemecatan, kekosongan kerusi bukan automatik.
13.	MCCHR	/		Tindakan ADR tersebut mesti dianggap lompat parti dan perlu mengosongkan kerusi.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
14.	Agora Society Malaysia	/		Jika ADR tersebut bertanding atas simbol parti politik DAP (roket) dan menang, kemudian ahli tersebut bertukar parti ke PKR, perbuatan ahli tersebut haruslah dianggap lompat parti. Kalau ADR DAP tersebut bertukar ke GERAKAN (dalam gabungan Perikatan Nasional (PN)), tidak kisah sama ada simbol asal adalah PH ataupun roket, juga dianggap lompat parti.
15.	ROSE	/		
16.	Profesor Wong Chin Huat dan Encik Wo Chang Xi	/		Jika ADR keluar secara sukarela, maka kerusi ADR tersebut akan dikosongkan secara automatik. Sebaliknya, jika ADR keluar parti/gabungan secara tidak sukarela seperti dipecat atau kerana parti keluar gabungan, maka kerusi ADR tersebut hanya boleh dikosongkan jika pengundi menunjukkan kehendak sedemikian melalui prosedur pemecatan/'recall' yang disediakan. Sekiranya parti seseorang ADR keluar daripada gabungan yang simbol gabungannya digunakan semasa pilihan raya, ahli akan membelakangi partinya jika bersama gabungannya dan membelakangi gabungannya jika bersama partinya. Apabila ini berlaku, ini dianggap sebagai afiliasi parti telah bertukar akan tetapi

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				kerusi tidak akan dikosongkan sehingga pengundi menunjukkan kehendak sedemikian melalui prosedur pemecatan/'recall' yang disediakan.
17.	MCA	/		Perkara ini melibatkan pergerakan dari satu parti ke parti yang lain. Tidak kira sama ada dari gabungan yang sama atau tidak.
18.	GERAKAN	/		ADR perlu mengosongkan kerusi dan mengembalikan mandat kepada rakyat.

**7. Adakah peruntukan larangan anti-lompat parti ini terpakai kepada ADUN?
Jelaskan.**

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
1.	Majlis Peguam	/		Tindakan lompat parti juga berlaku di peringkat DUN (Krisis di negeri Perak – 2009).
2.	Pusat KOMAS	/		Mandat ADUN diberikan oleh rakyat untuk mentadbir kerajaan negeri serta wakil rakyat di kawasan yang ditandingi.
3.	The Centre	/		Peruntukan ini boleh digubal di peringkat negeri.
4.	BERSIH		/	DUN seharusnya diberi kebebasan untuk memilih mekanisme anti lompat partinya sendiri.
5.	TI-M	/		ADUN juga melalui proses pemilihan oleh pengundi semasa pilihan raya dan mempunyai tanggungjawab yang sama seperti ADR. Perbezaannya ialah cuma dari segi tahap perundangan; persekutuan atau negeri. Tindakan dan keputusan ADR atau DUN masih akan mempunyai impak kepada para pengundi.
6.	IKMAS	/		Peruntukan larangan anti lompat parti ini seharusnya terpakai kepada ADUN kerana rasional/asas yang terpakai atas Dewan Rakyat juga relevan kepada DUN.
7.	Tindak Malaysia	/		Peruntukan untuk menyekat kebebasan ADUN untuk lompat parti secara am boleh dimasukkan dalam Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan. Ini untuk memberi ruang bagi negeri-negeri

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
				bereksperimen dengan akta anti lompat parti dan pilihan raya pecat secara serentak.
8.	WISDOM Foundation	/		Peruntukan yang sama adalah perlu seperti mana di peringkat persekutuan.
9.	CodeBlue			Tidak bersetuju dengan sebarang undang-undang anti lompat parti. DUN juga perlu tertakluk kepada ' <i>recall election law</i> '.
10.	TSI	/		Peruntukan ini boleh digubal di peringkat negeri atau melalui pindaan perlembagaan negeri.
11.	Bait Al-Amanah	/		Perkara 10(2) perlu dipinda bagi membolehkan Kerajaan Negeri menggubal perundangan anti lompat parti mereka sendiri.
12.	IDS	/		Aktiviti lompat parti ini juga membawa kepada ketidakstabilan politik di peringkat negeri.
13.	C4	/		DUN perlu menggubal akta yang sama dan perkara ini perlu dinyatakan di dalam Perlembagaan Persekutuan.
14.	MCCHR	/		Mesti dianggap lompat parti dan perlu mengosongkan kerusi. Prinsip yang sama seperti kepada ADR terpakai kerana ADUN juga dipilih secara langsung oleh rakyat.
15.	Agora Society Malaysia	/		Negeri-negeri harus diberi peluang untuk melaksanakan mekanisme/menetapkan enakmen negeri bagi tujuan larangan bertukar parti yang berlainan berbanding dengan Persekutuan.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
16.	ROSE	/		Pindaan kepada Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan boleh dilaksanakan bagi membolehkan negeri-negeri meminda dan/atau menggubal akta masing-masing.
17.	Puan Maha Balakrishnan	/		Mencadangkan ' <i>enabling clause</i> ' dalam Perkara 10(1)(c) Perlembagaan Persekutuan bagi membolehkan kerajaan negeri untuk mewujudkan dan/atau meminda perundangan negeri masing-masing untuk memasukkan peruntukan larangan bertukar parti sebagai pencegahan kepada tindakan ADUN untuk bertukar parti.
18.	Profesor Wong Chin Huat dan Encik Wo Chang Xi	/		Larangan atas ADUN harus diputuskan oleh DUN masing-masing, bukannya ditetapkan oleh Parlimen melalui Perlembagaan atau Undang-undang Persekutuan. Parlimen harus meminda Perlembagaan Persekutuan bagi memberi kuasa kepada negeri-negeri untuk menggubal peruntukan larangan lompat parti masing-masing, dengan memasukkan peruntukan baharu yang tidak menyekat dalam Jadual Kelapan, atau secara alternatif meminda Perkara 10 dengan berhati-hati.
19.	<i>Adjunct Professor</i> Philip Koh Tong Ngee	/		DUN boleh mewujudkan akta yang selaras dengan pindaan atau akta baharu di peringkat Persekutuan.

Bil	Pandangan pihak berkepentingan	Ya	Tidak	Ringkasan Pandangan
20.	MCA	/		Ini adalah kerana setiap wakil rakyat yang berjaya dipilih adalah bertanggungjawab kepada semua pengundinya (prinsip akauntabiliti). Ini bagi membendung kemelut politik akibat bertukar parti. Jika tidak, ia akan mendatangkan situasi dua darjat. MCA mengesyorkan pindaan Jadual Kelapan Perlembagaan untuk diselaraskan di semua negeri.
21.	GERAKAN	/		Kerajaan negeri juga perlu tertakluk kepada peruntukan larangan lompat parti kerana terdapat banyak isu pertukaran parti di peringkat ADUN yang menyebabkan kerajaan jatuh.

BAHAGIAN IV

ISU-ISU SEMASA PROSIDING JAWATANKUASA PILIHAN KHAS MENIMBANG RANG UNDANG-UNDANG PERLEMBAGAAN (PINDAAN) (NO. 3) 2022 DAN MENGENAI PERUNTUKAN LARANGAN AHLI DEWAN RAKYAT BERTUKAR PARTI

Setelah mendengar cadangan dan pandangan ahli-ahli Jawatankuasa, pegawai kanan AGC, BHEUU, Ahli dan pegawai kanan SPR serta setelah meneliti pandangan bertulis daripada NGO, CSO, ahli akademik dan parti politik, isu-isu yang dibangkitkan adalah seperti yang berikut:

A. PENDEKATAN PINDAAN KEPADA PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN SAHAJA ATAU PENDEKATAN PINDAAN KEPADA PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN DAN DISUSULI DENGAN AKTA LARANGAN BERTUKAR PARTI YANG KHUSUS

1. Terdapat pandangan bahawa pindaan Perlembagaan Persekutuan adalah memadai dengan dimasukkan peruntukan-peruntukan yang berkaitan untuk memberi penekanan kepada larangan Ahli Dewan Rakyat (ADR)/Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) bertukar parti.
2. Cadangan untuk menggubal undang-undang khusus berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti boleh dipertimbangkan selepas pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan diluluskan dan mendapat perkenan Yang di-Pertuan Agong.
3. Terdapat pandangan bahawa pindaan perundangan mengenai larangan ADR/ADUN bertukar parti dimaklumkan kepada Jemaah Menteri melalui satu Nota Jemaah Menteri. Pemakluman juga akan dibuat berkaitan pendekatan pindaan perundangan yang dipersetujui.
4. Perundangan berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti dicadangkan tidak terpakai secara retrospektif.

B. TAFSIRAN BERKAITAN LARANGAN BERTUKAR PARTI

5. Kedudukan ADR yang bertukar parti politik dalam gabungan yang sama dan gabungan yang berbeza

- 5.1 Terdapat cadangan bahawa ADR yang bertukar parti politik dalam gabungan yang sama, tidak terhenti menjadi ADR. Ini adalah kerana mereka masih kekal di bawah gabungan yang sama.
- 5.2 Terdapat pandangan bahawa ADR keluar dari parti politik dari satu gabungan dan masuk ke parti politik dalam gabungan yang berbeza, maka Ahli tersebut terhenti menjadi ADR.
- 5.3 Terdapat keperluan supaya definisi parti politik, gabungan dan simbol yang tepat dan boleh difahami diberikan supaya ia dapat mencapai matlamat pindaan Rang Undang-Undang ini dan mengelakkan kekeliruan. Dalam hal ini, terdapat cadangan bahawa gabungan yang dimaksudkan ialah gabungan yang berdaftar.
- 5.4 Adalah dicadangkan bahawa tindakan parti politik keluar daripada gabungan parti politik yang ditandingi dalam pilihan raya juga tertakluk kepada larangan bertukar parti di bawah undang-undang ini yang membawa kepada ADR dalam parti politik tersebut terhenti menjadi ADR. Peruntukan ini merupakan asas kepada cadangan memperkenalkan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan mengenai larangan bertukar parti bagi mengelakkan berlakunya ketidakstabilan politik yang mengakibatkan perubahan kerajaan.
- 5.5 Terdapat pandangan bahawa hukuman perlu dikenakan ke atas parti politik yang telah mengkhianati mandat rakyat dan bukan ADR yang keluar dari parti politik tersebut. Ini kerana mandat yang diberikan rakyat kepada sesuatu parti politik ataupun gabungan parti politik yang kemudiannya mengkhianati mandat tersebut setelah memenangi pilihan raya.

6. **Keanggotaan dalam sesebuah gabungan**

- 6.1 Terdapat cadangan selepas daripada wujudnya pindaan undang-undang yang melarang ADR bertukar parti politik, sesebuah parti tidak boleh lagi menyertai lebih daripada satu gabungan. Walau bagaimanapun, ADR Bebas boleh berbuat demikian.
- 6.2 Terdapat cadangan supaya keanggotaan adalah merujuk kepada keanggotaan parti dan bukan merujuk kepada keanggotaan dalam sesebuah gabungan.

7. **Penggunaan simbol parti politik**

- 7.1 Terdapat persoalan sama ada seseorang calon ADR Bebas yang diberi kuasa untuk menggunakan simbol oleh sesuatu parti politik semasa bertanding bagi pilihan raya perlu menjadi anggota parti politik tersebut. Ini kerana pengundi telah pun memilihnya berdasarkan simbol parti politik yang berkenaan. Oleh itu, jika ADR tersebut kekal menjadi ADR Bebas atau menjadi anggota parti politik yang lain, akan wujud situasi yang mengelirukan pengundi yang mengundi ADR Bebas tersebut.
- 7.2 Rakyat telah memberi mandat kepada ADR berdasarkan simbol parti politik/gabungan yang telah digunakan semasa pilihan raya. Terdapat cadangan supaya ADR yang menggunakan simbol gabungan dan seterusnya bertukar parti politik dalam gabungan yang sama tidak dianggap sebagai bertukar parti politik. ADR yang menggunakan simbol parti politik ketika bertanding dan setelah menang harus kekal dalam parti tersebut.
- 7.3 Terdapat cadangan mengenai keperluan untuk meminda Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Penjalanan Pilihan Raya) 1981 [P.U.(A) 386/1981] untuk membenarkan hanya calon yang merupakan anggota kepada sesuatu parti politik sahaja menggunakan simbol parti tersebut ketika bertanding dalam pilihan raya.

7.4 Terdapat cadangan supaya seseorang ADR Bebas yang menggunakan simbol sesuatu parti politik akan dianggap (*will be deemed*) sebagai anggota parti politik tersebut.

7.5 Terdapat cadangan supaya parti politik yang menggunakan simbol gabungan tertentu semasa pilihan raya tidak boleh bertukar gabungan selepas memenangi pilihan raya tersebut.

8. **Perjanjian gabungan pasca pilihan raya (*post election coalition agreement*)**

8.1 Terdapat cadangan bahawa ADR Bebas yang menyertai perjanjian gabungan pasca pilihan raya (*post election coalition agreement*) tidak dianggap sebagai bertukar parti politik.

8.2 Parti-parti politik yang bertanding bukan secara gabungan boleh membuat apa-apa perjanjian gabungan pasca pilihan raya sesama parti politik tersebut dan ini tidak terjumlah sebagai bertukar parti dalam kalangan ADR parti politik tersebut.

9. **Kedudukan ADR daripada sesuatu parti politik yang kemudiannya menjadi ADR Bebas**

Seseorang ADR mewakili sesuatu parti politik semasa pilihan raya kemudiannya keluar dari parti politik tersebut dan menjadi ADR Bebas atau menyertai parti politik yang lain boleh dikategorikan sebagai bertukar parti dan seterusnya kehilangan keahlian sebagai ADR. Ini adalah kerana ADR yang menang atas kerusi suatu parti politik dipilih oleh pengundi berdasarkan simbol/lambang parti politik yang diwakilinya.

10. **Kedudukan ADR yang bukan merupakan anggota mana-mana parti politik (ADR Bebas) menyertai sesuatu parti politik**

10.1 Terdapat cadangan bahawa ADR Bebas yang menang sebagai calon bebas harus kekal sebagai bebas selepas memenangi pilihan raya kerana mandat telah diberikan atas kapasiti beliau sebagai Ahli Bebas yang tidak mewakili parti politik. Jika ADR Bebas menjadi anggota parti politik maka beliau akan kehilangan keahlian di Dewan Rakyat.

10.2 Terdapat pandangan bahawa seseorang ADR Bebas perlu diberi kebebasan untuk menyertai mana-mana parti politik setelah tamat pilihan raya. Ini adalah kerana Ahli yang telah menang sebagai calon bebas dan dipilih oleh pengundi berdasarkan kapasiti sendiri dan bukan parti. Oleh itu, Ahli tersebut perlu diberi kebebasan terus kekal sebagai Ahli Dewan jika beliau berhasrat untuk menyertai mana-mana parti politik dan tidak perlu mengosongkan kerusi.

11. **Kedudukan ADR Bebas yang menyertai sesuatu gabungan**

11.1 Terdapat pandangan bahawa ADR Bebas yang menyertai sesuatu gabungan yang melibatkan parti-parti politik tidak dikategorikan sebagai bertukar parti dan seterusnya tidak terhenti menjadi ADR, asalkan Ahli tersebut tidak menjadi anggota dalam mana-mana parti politik.

11.2 Terdapat pandangan bahawa ADR seperti perenggan 11.1 di atas dikategorikan sebagai tukar parti dan terhenti menjadi ADR.

11.3 Isu seterusnya adalah sama ada ADR Bebas terhenti menjadi ADR sekiranya beliau memasuki perjanjian gabungan pasca pilihan raya (*post election coalition agreement*).

12. **Pengecualian kepada peruntukan larangan ADR bertukar parti**

- 12.1 Terdapat keperluan untuk menentukan keadaan-keadaan ADR yang tidak terhenti menjadi ADR.
- 12.2 Terdapat cadangan agar ADR tidak terhenti menjadi ADR sekiranya parti politiknya terbubar atau dibatalkan pendaftarannya.
- 12.3 Terdapat cadangan bahawa peletakan jawatan ADR dari parti politiknya apabila dipilih menjadi Yang di-Pertua Dewan Rakyat tidak menyebabkan beliau terhenti menjadi ADR.
- 12.4 Terdapat cadangan agar pemecatan ADR dari parti politik dikecualikan dari ADR terhenti menjadi ADR.
- 12.5 Terdapat pandangan bahawa dalam situasi di mana tiada parti politik atau gabungan parti politik yang berjaya mencapai majoriti mudah untuk membentuk Kerajaan selepas pilihan raya, dan pada masa sama ADR tidak dibenarkan untuk bertukar parti atau memberi sokongan kepada ADR dari parti politik lain. Terdapat keperluan untuk mengkaji satu klausa pengecualian (*exceptions clause*) untuk menghadapi situasi ini bagi membolehkan pembentukan Kerajaan dapat dicapai apabila tiada parti politik mendapat majoriti mudah untuk membentuk Kerajaan.

13. **Status ADR yang dipecat daripada parti politik**

- 13.1 Terdapat kewajaran untuk memberi pengecualian kepada pemecatan ADR sebagai anggota sesuatu parti politik agar beliau tidak terhenti menjadi ADR. Dalam beberapa keadaan pemecatan boleh membawa kepada seseorang ADR terhenti menjadi ADR dan keadaan pemecatan tersebut perlu dinyatakan.

- 13.2 Terdapat cadangan supaya ADR yang mempunyai masalah disiplin atau masalah dalaman parti politik dan dipecat oleh parti politik mereka dikecualikan daripada peruntukan cadangan rang undang-undang ini.
- 13.3 Terdapat juga cadangan supaya pengecualian kepada pemecatan tidak diberi definisi yang terlalu luas.
- 13.4 Terdapat cadangan supaya pemecatan tidak sepatutnya dikategorikan sebagai bertukar parti. Perkara ini memerlukan pendekatan yang berbeza, supaya parti politik tidak menyalahgunakannya.
- 13.5 Terdapat pandangan bahawa ADR yang dipecat dari parti politik tidak boleh menyertai parti politik lain atau pun membentuk parti politik baharu kerana ia bercanggah dengan prinsip di mana ADR tersebut diberi mandat atas kapasiti beliau sebagai ADR yang mewakili sesuatu parti politik. Keadaan ini boleh disalahgunakan oleh ADR yang melepaskan keanggotaannya daripada parti politik berkenaan melalui pemecatan untuk membolehkan beliau menyertai parti politik baharu.
- 13.6 Terdapat pandangan bahawa penekanan harus diberikan kepada prinsip kebebasan hak seorang ADR untuk menyertai sesuatu parti politik sekiranya beliau dipecat.

14. **ADR tidak mengundi mengikut arahan parti politik**

- 14.1 Terdapat cadangan supaya tindakan ADR yang mengundi bertentangan dengan arahan parti politik di Dewan Rakyat (*crossing the floor*) adalah dianggap bertukar parti dan terhenti menjadi ADR.
- 14.2 Terdapat pandangan bahawa tindakan seperti yang dinyatakan di perenggan 14.1 di atas boleh dianggap tidak berperlembagaan kerana ADR mempunyai hak kebebasan di bawah Perlembagaan untuk mengundi di Dewan Rakyat.

C. PEMANSUHAN FASAL (6) PERKARA 48 PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN

15. Terdapat cadangan untuk memansuhkan Fasal (6) Perkara 48 Perlembagaan Persekutuan supaya seseorang ADR yang melepaskan keahliannya di dalam Dewan Rakyat boleh bertanding semula.

D. PEMAKAIAN PERUNTUKAN LARANGAN BERTUKAR PARTI BAGI AHLI DEWAN NEGARA (ADN)

16. Terdapat cadangan agar peruntukan larangan bertukar parti terpakai bagi semua ADN sebagaimana ia terpakai bagi ADR.
17. Terdapat cadangan peruntukan larangan bertukar parti harus terpakai hanya bagi ADN yang dilantik oleh Dewan Undangan Negeri (DUN) kerana atas dasar lantikan politik (*political appointment*).
18. Cadangan agar peruntukan larangan bertukar parti ini tidak terpakai bagi dua kategori ADN seperti berikut:
- (i) Lantikan Yang di-Pertuan Agong di bawah Perenggan (b) Fasal (1) Perkara 45 dan Fasal (2) Perkara 45 Perlembagaan Persekutuan; dan
 - (ii) Lantikan Yang di-Pertuan Agong melibatkan dua ahli dari Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, satu daripada Wilayah Persekutuan Labuan dan satu daripada Wilayah Persekutuan Putrajaya di bawah Perenggan (aa) Fasal (1) Perkara 45 Perlembagaan Persekutuan.
19. Terdapat cadangan bahawa pindaan kepada Perlembagaan berkaitan larangan bertukar parti dibuat pada masa ini tidak terpakai bagi ADN dan fokus diberi kepada ADR kerana komposisi ADR memberi implikasi kepada penubuhan Kerajaan dan kestabilan politik.

20. Terdapat cadangan bahawa pindaan kepada Perlembagaan berkaitan larangan bertukar parti kepada ADN perlu mengambil kira beberapa aspek penting seperti perundangan di peringkat negeri selain juga keperluan libat urus bersama ADN.

E. PEMAKAIAN PERUNTUKAN LARANGAN BERTUKAR PARTI KEPADA ADUN

21. **Pemakaian peruntukan larangan bertukar parti di peringkat negeri**

- 21.1 Terdapat cadangan bahawa pindaan Perlembagaan Persekutuan melibatkan Jadual Kelapan dibuat bagi membolehkan peruntukan larangan bertukar parti dalam perlembagaan negeri digubal.
- 21.2 Terdapat pandangan bahawa pihak DUN mempunyai kuasa untuk membuat undang-undang mengenai larangan bertukar parti di dalam perlembagaan negeri masing-masing.
- 21.3 Terdapat pandangan bahawa Fasal (3) Perkara 71 Perlembagaan Persekutuan membolehkan Parlimen membuat undang-undang untuk memastikan DUN meminda perlembagaan negeri masing-masing selaras dengan peruntukan bawah Jadual Kelapan, Perlembagaan Persekutuan.
- 21.4 Terdapat pandangan bahawa peruntukan dalam Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan membolehkan DUN meminda Perlembagaan mereka atau membuat undang-undang berkaitan larangan bertukar parti.
- 21.5 Terdapat cadangan mewujudkan suatu "*enabling clause*" untuk membolehkan negeri-negeri meminda perlembagaan negeri mereka bagi mengadakan peruntukan larangan bertukar parti masing-masing.

22. **Rundingan dengan Kerajaan Negeri untuk menggubal perundangan berkaitan larangan ADUN bertukar parti**

- 22.1 Terdapat persoalan mengenai isu berkenaan persetujuan daripada Raja atau Yang di Pertua Negeri perlu diperoleh untuk penguatkuasaan peruntukan mengenai larangan bertukar parti di peringkat negeri.
- 22.2 Terdapat pandangan agar Kerajaan Negeri diberi autonomi untuk menggubal perundangan berkaitan larangan bertukar parti.
- 22.3 Terdapat cadangan agar sesi rundingan dengan Kerajaan Negeri diadakan terlebih dahulu dan sekiranya Kerajaan Negeri bersetuju, Perlembagaan Negeri masing-masing boleh dipinda untuk memasukkan peruntukan larangan bertukar parti. Peruntukan larangan bertukar parti tidak akan berkuat kuasa di mana-mana negeri selagi Kerajaan Negeri belum meminda perlembagaan negeri.

F. MEKANISME PEMAKLUMAN KEKOSONGAN KERUSI SETELAH ADR BERTUKAR PARTI

23. Terdapat cadangan bahawa Yang di-Pertua Dewan Rakyat perlu memaklumkan mengenai kekosongan kerusi ADR yang telah bertukar parti kepada SPR dalam tempoh masa tertentu.
24. Terdapat cadangan mengenai mekanisme Yang di-Pertua Dewan Rakyat memastikan kekosongan dalam kalangan ADR dalam tempoh yang ditetapkan.
25. Terdapat persoalan mengenai tempoh masa bagi SPR menentukan kekosongan luar jangka selepas menerima pemberitahuan daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat.
26. Terdapat cadangan agar diberi penjelasan mengenai tempoh 60 hari untuk mengadakan sesuatu pilihan raya dikira dari tarikh SPR menerima notis bertulis daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat berlakunya kekosongan kerusi tersebut. Cadangan ini bagi mengelakkan berlaku kekeliruan sekiranya tempoh 60 hari itu dikira dari tarikh ADR melepaskan atau ditamatkan keanggotaan dari parti politik maka dalam keadaan ini dikhuatiri tafsiran kekosongan wujud lebih awal lagi dari tarikh SPR menerima notis bertulis berkenaan kekosongan kerusi ADR tersebut daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat.

BAHAGIAN V

PEMERHATIAN, PENELITIAN DAN SYOR JAWATANKUASA

Setelah mengkaji dan meneliti isu-isu yang dibangkitkan semasa mesyuarat-mesyuarat Jawatankuasa, maka Jawatankuasa mengemukakan penemuan-penemuan dan syor-syor seperti yang berikut:

A. PENDEKATAN PINDAAN KEPADA PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN SAHAJA ATAU PENDEKATAN PINDAAN KEPADA PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN DAN DISUSULI DENGAN AKTA LARANGAN BERTUKAR PARTI YANG KHUSUS

1. Jawatankuasa mengambil maklum persoalan berkaitan cadangan menggubal undang-undang larangan bertukar parti secara pendekatan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan sahaja atau pendekatan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan dan penggubalan akta yang khusus.
2. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa pindaan Perlembagaan Persekutuan adalah memadai untuk melarang ADR/ADUN bertukar parti.
3. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa suatu rang undang-undang yang khusus berkaitan larangan bertukar parti atau termasuk keperluan menggubal *Recall Bill* boleh dipertimbangkan selepas pindaan Perlembagaan Persekutuan telah diluluskan oleh Parlimen. Ini kerana rang undang-undang yang khusus tersebut memerlukan kajian yang lanjut dan masa untuk digubal.
4. Jawatankuasa mengambil maklum bahawa pindaan Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan perlu dikaji bagi menangani larangan bertukar parti kerana Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan adalah peruntukan bagi kebebasan berpersatuan. Sehubungan itu, pindaan terhadap Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan diperlukan untuk memasukkan klausa untuk menjadikan perenggan (c) Fasal (1) Perkara 10 berhubung dengan ADR/ADUN bagi mana-

mana Negeri tertakluk kepada Perkara baharu 49A dan Seksyen baharu 7A Jadual Kelapan. Oleh itu, pendekatan satu langkah (*one-step approach*) iaitu melalui pindaan Perlembagaan Persekutuan boleh diambil untuk larangan ADR/ADUN bertukar parti.

5. Jawatankuasa mengambil maklum atas cadangan supaya perundangan berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti tidak terpakai secara retrospektif.
6. Jawatankuasa mengambil maklum akan cadangan agar pindaan perundangan ini dimaklumkan kepada Jemaah Menteri. Jawatankuasa juga mengambil maklum bahawa tiada keperluan untuk mendapatkan persetujuan Jemaah Menteri terhadap pindaan ini dan hanya memaklumkan Jemaah Menteri melalui Nota Jemaah Menteri.
7. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan sekiranya terdapat cadangan untuk meminda perundangan ini oleh Jemaah Menteri maka terpulang kepada Jawatankuasa untuk mempertimbangkan cadangan tersebut, memandangkan keputusan muktamad mengenai pindaan perundangan ini terletak di bawah bidang kuasa Jawatankuasa ini. Ini kerana Jawatankuasa ini telah diberi mandat oleh Dewan Rakyat untuk melaksanakan tanggungjawab berdasarkan terma rujukan Jawatankuasa dan keahlian Jawatankuasa ini terdiri daripada wakil-wakil daripada kebanyakan komponen parti politik di Dewan Rakyat.
8. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa Ahli-Ahli Dewan Rakyat juga berpeluang untuk mengutarakan pandangan mereka semasa membahaskan Penyata Jawatankuasa yang akan dibentangkan kelak di Dewan Rakyat dan seterusnya mereka boleh mengundi sama ada untuk memberi sokongan kepada pindaan perundangan ini yang dicadangkan melalui penyata ini.
9. **Jawatankuasa bersetuju bahawa Nota Jemaah Menteri akan dikemukakan bertujuan memaklumkan mengenai pindaan perundangan berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti.**

10. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa perundangan berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti tidak terpakai secara retrospektif.
11. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar diambil pendekatan satu langkah (*one-step approach*) dalam memperkenalkan undang-undang larangan bertukar parti, iaitu pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan dan pada peringkat ini tidak memerlukan rang undang-undang yang khusus berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti.

B. TAFSIRAN BERKAITAN LARANGAN BERTUKAR PARTI

12. Kedudukan ADR yang bertukar parti politik dalam parti gabungan yang sama dan parti gabungan yang berbeza

- 12.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan yang menyatakan selepas wujudnya undang-undang larangan bertukar parti ini, parti politik tidak boleh lagi menyertai lebih daripada satu parti gabungan (*coalition party*).
- 12.2 Jawatankuasa mengambil maklum keperluan untuk menyatakan parti politik yang menjadi anggota dalam sesuatu parti gabungan. Jawatankuasa juga mengambil maklum dua parti boleh membentuk parti gabungan yang terdiri daripada tujuh atau lima orang ahli setiap parti.
- 12.3 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa jika seseorang dari suatu parti politik menggunakan simbol parti politik lain tetapi dalam parti gabungan yang sama mereka akan masih dianggap berada dalam parti politik sama. Namun perkara ini berbeza jika seseorang ADR Bebas menggunakan simbol sesuatu parti politik. Dalam hal ini, beliau akan dianggap (*will be deemed*) berada dalam parti politik tersebut.

- 12.4 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan untuk memberi penekanan bahawa parti gabungan bagi maksud rang undang-undang yang dicadangkan ini ialah parti gabungan yang berdaftar (*registered*).
- 12.5 Jawatankuasa mengambil maklum cadangan untuk memasukkan peruntukan mengenai anggota parti politik yang menggunakan simbol parti politik dalam parti gabungan berdaftar semasa pilihan raya tidak akan dianggap (*will not be deemed*) sebagai anggota parti politik berkenaan.
- 12.6 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa perkataan “sebagai anggota parti politik” dan “berdaftar” perlu dimasukkan dalam rang undang-undang yang dicadangkan. Jawatankuasa juga mengambil maklum penjelasan bahawa perkataan “berdaftar” tidak perlu dimasukkan.
- 12.7 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa mana-mana parti politik dalam satu parti gabungan berdaftar tidak boleh keluar daripada gabungan tersebut dan menyertai parti gabungan lain kerana ia menggunakan simbol parti gabungan tersebut semasa pilihan raya. Namun terdapat pandangan bahawa parti politik boleh meninggalkan parti gabungan yang tidak berdaftar untuk menyertai parti gabungan lain selepas pilihan raya.
- 12.8 Jawatankuasa mengambil maklum penjelasan mengenai pengubahsuaian takrif “*political party*” dengan tambahan “*coalition of societies*” dalam rang undang-undang yang dicadangkan. Jawatankuasa mengambil maklum keperluan untuk pengesahan sama ada takrif ini adalah konsisten dengan takrif “*political party*” seperti dalam Akta Pertubuhan 1966.
- 12.9 Jawatankuasa mengambil maklum cadangan agar takrifan “*political party*” dan “*coalition party*” yang berdaftar perlu diasingkan. Jawatankuasa mengambil maklum penjelasan bahawa semakan

sewajarnya akan dilaksanakan terhadap keperluan untuk diadakan suatu takrifan khas untuk “*coalition of political parties*”.

- 12.10 Jawatankuasa mengambil maklum persoalan sama ada jika parti politik keluar dari parti gabungan, anggota parti politik tersebut akan dianggap sebagai bertukar parti. Jawatankuasa juga mengambil maklum penjelasan bahawa takrif bertukar parti bergantung kepada keadaan kes setiap anggota parti tersebut. Sekiranya ADR itu turut meninggalkan parti gabungan bersama parti politik sedia ada maka beliau dianggap sebagai bertukar parti. Sekiranya ADR tersebut terus kekal dalam parti gabungan maka beliau tidak dianggap sebagai bertukar parti.
- 12.11 Jawatankuasa mengambil maklum penjelasan bahawa tindakan sesuatu parti politik yang keluar dari parti gabungan tidak dianggap sebagai tindakan ADR bertukar parti kerana asas bertukar parti bukan berpandukan tindakan sesebuah parti politik tetapi bergantung kepada tindakan ADR itu sendiri. Jika partinya keluar daripada parti gabungan, sedangkan ADR tersebut sebagai anggota parti tidak setuju dengan tindakan partinya dan tidak keluar daripada parti gabungan tersebut maka tindakan ini tidak dianggap bertukar parti.
- 12.12 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan sekiranya beberapa parti dalam satu parti gabungan menggunakan simbol yang sama tetapi salah satu parti politik tersebut keluar dari parti gabungan, maka anggota parti tersebut dianggap sebagai bertukar parti.
- 12.13 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa hukuman perlu dikenakan ke atas parti politik yang telah mengkhianati mandat rakyat dan bukan ADR yang keluar dari parti politik tersebut. Ini kerana mandat yang diberikan rakyat kepada sesuatu parti politik ataupun gabungan parti politik yang kemudiannya mengkhianati mandat tersebut setelah memenangi pilihan raya.

12.14 Jawatankuasa bersetuju supaya takrif parti politik yang tepat dan boleh difahami diperuntukkan supaya ia dapat mencapai matlamat rang undang-undang ini dan mengelakkan sebarang kekeliruan dalam takrif ini.

12.15 Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa ADR yang keluar dari parti politik dalam satu parti gabungan dan menyertai parti politik yang lain dalam parti gabungan yang sama atau berbeza, maka ADR tersebut terhenti menjadi ADR.

13. Keanggotaan dalam sesebuah parti gabungan

13.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan agar isu-isu berkaitan larangan bertukar parti ditumpukan kepada parti politik. Oleh itu, adalah dicadangkan agar peruntukan larangan bertukar parti tidak terpakai bagi parti gabungan. Jawatankuasa turut mengambil maklum pandangan bahawa wujud kontrak secara tidak langsung antara pengundi dan calon sama ada mereka mewakili parti atau parti gabungan.

13.2 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa dalam keadaan ADR keluar dari parti politiknya dan menyertai suatu parti gabungan, maka mandat perlu dipulangkan kepada rakyat untuk membuat pemilihan semula. Jawatankuasa mengambil maklum bahawa tindakan sedemikian ditakrif sebagai bertukar parti.

13.3 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa sesuatu parti politik itu boleh menjadi anggota lebih daripada satu parti gabungan. Dalam hal ini, timbul persoalan sekiranya anggota parti politik tersebut keluar daripada salah satu parti gabungan adakah beliau dianggap sebagai bertukar parti.

13.4 Jawatankuasa turut mengambil maklum pandangan bahawa seseorang ADR boleh berada di bawah dua parti gabungan.

- 13.5 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa tindakan mana-mana ADR bertukar parti dalam parti gabungan yang sama menyebabkan beliau tidak terhenti menjadi ADR dengan syarat ia haruslah suatu parti gabungan berdaftar.
- 13.6 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa sekiranya seorang ADR memilih untuk tidak keluar dari parti gabungan maka beliau tidak dianggap bertukar parti.
- 13.7 Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar keanggotaan seseorang ADR merujuk kepada keanggotaan dalam sesebuah parti politik tidak kira sama ada parti politik itu merupakan anggota sesebuah parti gabungan. Selain itu, keanggotaan seseorang ADR juga merujuk kepada seseorang ADR yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk sesuatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota parti gabungan itu (*direct member of the coalition party*).**

14. **Penggunaan simbol parti politik**

- 14.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan-pandangan seperti yang berikut:
- (i) bahawa penggunaan simbol parti politik oleh ADR dalam pilihan raya sepatutnya diambil kira dan penting kerana mandat yang diberikan oleh rakyat adalah atas sebab simbol parti politik yang diwakili;
 - (ii) bahawa pertukaran parti politik oleh ADR selain dalam kalangan parti politik dalam parti gabungan yang sama adalah tidak dibenarkan; dan
 - (iii) bahawa pertukaran parti politik dalam parti gabungan yang sama adalah dibenarkan.

- 14.2 Jawatankuasa mengambil maklum penjelasan bahawa jika seseorang ADR keluar dari parti politiknya, maka beliau terhenti menjadi ADR.
- 14.3 Jawatankuasa mengambil maklum cadangan takrif bertukar parti perlu juga memasukkan berkaitan simbol parti politik atau parti gabungan yang digunakan dalam pilihan raya. Jawatankuasa turut mengambil maklum mengenai tindakan ADR menggunakan simbol parti politik lain dalam suatu parti gabungan.
- 14.4 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa mandat rakyat yang diberikan kepada ADR adalah berdasarkan kepada simbol parti politik yang digunakan ADR ketika pilihan raya. ADR yang menggunakan simbol parti politik ketika pilihan raya harus kekal dalam parti politik tersebut.
- 14.5 Jawatankuasa mengambil maklum cadangan bahawa perkataan “parti gabungan” perlu diberikan takrif yang jelas.
- 14.6 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa tiada keperluan untuk meminda Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Penjalanan Pilihan Raya) 1981 untuk membenarkan calon yang merupakan anggota kepada sesuatu parti politik sahaja yang boleh menggunakan simbol parti politik tersebut ketika bertanding dalam pilihan raya.
- 14.7 Jawatankuasa turut mengambil maklum penerangan bahawa berdasarkan Peraturan 11 dalam Peraturan-peraturan Pilihan Raya (Penjalanan Pilihan Raya) 1981, sekiranya suatu pilihan raya diisytiharkan, pegawai pengurus pilihan raya hendaklah mengemukakan suatu simbol yang diluluskan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya mengikut apa-apa cara yang difikirkannya sesuai. Bagi calon yang menggunakan simbol parti, calon hendaklah mengemukakan kebenaran bertulis yang ditandatangani oleh seorang pegawai parti yang bertanggungjawab membenarkan calon itu menggunakan simbol parti itu bagi maksud pilihan raya.

14.8 Jawatankuasa bersetuju bahawa penggunaan simbol parti politik atau simbol parti gabungan tidak akan diambil kira dalam rang undang-undang berkaitan dengan larangan ADR/ADUN bertukar parti.

15. Perjanjian gabungan pasca pilihan raya (*post election coalition agreement*)

15.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa walaupun dalam parti gabungan yang sama, seorang ADR tidak boleh bertukar parti dalam parti gabungan tersebut demi kestabilan politik.

15.2 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa perjanjian gabungan pasca pilihan raya (*post election coalition agreement*) boleh dibuat tanpa menyebabkan anggota parti-parti politik yang terlibat dianggap sebagai bertukar parti.

15.3 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa berdasarkan perenggan (a) Fasal (2) Perkara 43 Perlembagaan Persekutuan, ADR dilihat sebagai individu yang mewakili kawasan Parlimen masing-masing dan bukan mengikuti sesuatu parti gabungan. Oleh itu, masing-masing ADR boleh memberi sokongan kepada mana-mana ADR untuk menjadi Perdana Menteri. Dalam hal ini, Jawatankuasa mengambil maklum terdapat pandangan mengenai Perdana Menteri mendapat kepercayaan majoriti ADR melalui mekanisme yang akan ditentukan oleh Yang di-Pertuan Agong.

15.4 Jawatankuasa bersetuju bahawa perjanjian gabungan pasca pilihan raya (*post election coalition agreement*) boleh dibuat oleh parti-parti politik dan parti-parti gabungan tanpa menyebabkan anggota parti-parti politik atau parti-parti gabungan yang terlibat dianggap sebagai bertukar parti.

16. **Kedudukan ADR daripada sesuatu parti politik yang kemudiannya menjadi ADR Bebas**

16.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa mana-mana ADR yang bertukar parti politik atau mana-mana ADR yang meninggalkan parti politik yang beliau menjadi calon semasa pilihan raya untuk menjadi ADR Bebas, akan terhenti menjadi ADR.

16.2 **Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa mana-mana ADR yang bertukar parti politik atau mana-mana ADR yang meninggalkan parti politik yang beliau menjadi calon semasa pilihan raya untuk menjadi ADR Bebas, akan terhenti menjadi ADR.**

17. **Kedudukan ADR yang bukan merupakan anggota mana-mana parti politik (ADR Bebas) menyertai sesuatu parti politik**

17.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa seseorang ADR Bebas berhak memilih mana-mana parti politik yang ingin disertai. Hal ini kerana beliau memenangi pilihan raya tersebut atas keperibadian dan bukannya atas sebab parti politik.

17.2 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa ADR Bebas berhak menyertai mana-mana parti politik selepas memenangi pilihan raya tetapi kemudiannya tidak boleh keluar parti politik tersebut menjadi ADR Bebas semula.

17.3 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa ADR Bebas boleh menyokong mana-mana parti politik atau parti gabungan tetapi mesti kekal sebagai ADR Bebas dan tidak boleh menyertai mana-mana parti politik atau parti gabungan.

17.4 **Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa ADR Bebas boleh menyokong mana-mana parti politik atau parti gabungan**

tetapi mesti kekal sebagai ADR Bebas dan tidak boleh menyertai mana-mana parti politik atau parti gabungan.

18. Kedudukan ADR Bebas yang menyertai sesuatu parti gabungan

18.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa ADR Bebas harus kekal sebagai ADR Bebas selepas memenangi pilihan raya.

18.2 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa ADR Bebas boleh menyokong mana-mana parti gabungan tetapi tidak menjadi anggota dalam parti gabungan itu.

18.3 Jawatankuasa bersetuju bahawa ADR Bebas boleh menyokong mana-mana parti gabungan tetapi tidak menjadi anggota dalam parti gabungan itu.

19. Pengecualian kepada peruntukan larangan ADR bertukar parti

19.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa pengecualian kepada peruntukan larangan ADR bertukar parti politik boleh diberikan dalam beberapa keadaan seperti pembubaran dan pembatalan pendaftaran parti politik.

19.2 Jawatankuasa turut mengambil maklum pandangan bahawa perlunya wujud pengecualian untuk peruntukan larangan ADR bertukar parti terhadap ADR yang dipecat oleh parti politiknya.

19.3 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa pelepasan keanggotaan ADR daripada parti politik apabila dipilih menjadi Yang Di-Pertua Dewan Rakyat tidak menyebabkan beliau terhenti menjadi ADR.

19.4 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa dalam situasi di mana tiada parti politik atau gabungan parti politik yang berjaya mencapai majoriti mudah untuk membentuk Kerajaan selepas pilihan

raya, dan pada masa sama ADR tidak dibenarkan untuk bertukar parti atau memberi sokongan kepada ADR dari parti politik lain. Terdapat keperluan untuk mengkaji satu klausa pengecualian (*exceptions clause*) untuk menghadapi situasi ini bagi membolehkan pembentukan Kerajaan dapat dicapai apabila tiada parti politik mendapat majoriti mudah untuk membentuk Kerajaan.

19.5 Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar ADR tidak terhenti menjadi ADR sekiranya parti politiknya terbubar atau dibatalkan pendaftarannya.

19.6 Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa pelepasan keanggotaan ADR daripada parti politik apabila dipilih menjadi Yang di-Pertua Dewan Rakyat tidak menyebabkan beliau terhenti menjadi ADR.

19.7 Jawatankuasa juga bersetuju dan mengesyorkan agar pemecatan ADR daripada keanggotaan dalam parti politik dikecualikan dari ADR terhenti menjadi ADR.

20. Status ADR yang dipecat daripada parti politik

20.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa cadangan “*expulsion*” daripada parti politik bagi maksud pengecualian terhadap peruntukan larangan ADR bertukar parti politik dalam rang undang-undang perlu diperincikan.

20.2 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa ADR yang mempunyai masalah disiplin atau masalah dalaman parti politik dan dipecat oleh parti politik beliau dikecualikan daripada peruntukan larangan ADR bertukar parti dalam rang undang-undang.

20.3 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa pemecatan ADR tidak sepatutnya dikategorikan sebagai bertukar parti. Perkara ini

memerlukan pendekatan yang berbeza supaya parti politik tidak menyalahgunakannya.

20.4 Jawatankuasa mengambil maklum bahawa ADR yang dipecat dari parti politik tidak boleh menyertai parti politik lain atau pun membentuk parti politik baharu kerana ia bercanggah dengan prinsip di mana ADR tersebut diberi mandat atas kapasiti beliau sebagai ADR yang mewakili sesuatu parti politik. Keadaan ini boleh disalahgunakan oleh ADR yang melepaskan keanggotaannya daripada parti politik berkenaan melalui pemecatan untuk membolehkan beliau menyertai parti politik baharu.

20.5 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa penekanan harus diberikan kepada prinsip kebebasan hak seorang ADR untuk menyertai sesuatu parti politik sekiranya beliau dipecat.

20.6 Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar pemecatan tidak sepatutnya dikategorikan sebagai tindakan bertukar parti.

21. **ADR tidak mengundi mengikut arahan parti politik**

21.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa ADR yang tidak mengundi mengikut arahan parti politik (*crossing the floor*) dianggap bertukar parti dan terhenti menjadi ADR. Selain itu, Jawatankuasa turut mengambil maklum mengenai pandangan bahawa apa jua tindakan yang bertentangan dengan keputusan parti di dalam Parlimen boleh dianggap tindakan bertukar parti.

21.2 Jawatankuasa mengambil maklum terdapat pandangan sebaliknya bahawa tindakan ADR yang mengundi bertentangan dengan arahan parti politik (*crossing the floor*) adalah tidak dianggap bertukar parti dan tidak terhenti menjadi ADR. Ini juga dapat mengiktiraf hak ADR untuk mengundi mengikut *conscience*.

21.3 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa tindakan ADR yang tidak mengundi mengikut arahan parti politik (*crossing the floor*) dianggap bertukar parti adalah tidak berperlembagaan kerana ADR mempunyai hak kebebasan di bawah Perlembagaan Persekutuan untuk mengundi di Dewan Rakyat.

21.4 Jawatankuasa bersetuju supaya tindakan ADR yang mengundi bertentangan dengan arahan parti politik di Dewan Rakyat (*crossing the floor*) adalah tidak dianggap bertukar parti dan tidak terhenti menjadi ADR.

C. PEMANSUHAN FASAL (6) PERKARA 48 PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN

22. Jawatankuasa mengambil maklum cadangan untuk memansuhkan Fasal (6) Perkara 48 supaya mana-mana ADR yang telah melepaskan keahliannya boleh bertanding semula dalam pilihan raya pada bila-bila masa dan hilang kelayakan bagi tempoh 5 tahun tidak terpakai.

23. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa Fasal (6) Perkara 48 merupakan suatu peruntukan larangan (*deterrence*) ke atas ADR yang melepaskan keahliannya. Oleh itu, sekiranya peruntukan tersebut dimansuhkan, ADR akan bebas untuk mengosongkan kerusinya walaupun tanpa sebab yang kukuh dan menyebabkan Pilihan Raya Kecil (PRK) perlu diadakan bagi memilih ADR yang baharu.

24. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa peruntukan Fasal (6) Perkara 48 harus dimansuhkan untuk memberikan peluang yang sama rata kepada ADR yang telah mengosongkan kerusi atas apa jua alasan untuk bertanding semula dan memulangkan mandat kepada rakyat.

25. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan supaya Fasal (6) Perkara 48 Perlembagaan Persekutuan dimansuhkan.

D. PEMAKAIAN PERUNTUKAN LARANGAN BERTUKAR PARTI KEPADA ADN

26. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa ADN dibahagikan kepada dua kategori iaitu ADN yang dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong dan ADN yang dipilih oleh Negeri.
27. Jawatankuasa mengambil maklum cadangan bahawa peruntukan larangan Ahli Parlimen bertukar parti hanya terpakai ke atas ADN yang dipilih oleh Negeri disebabkan mereka dipilih berdasarkan keahlian sebagai ADUN yang mewakili parti politik masing-masing.
28. Jawatankuasa mengambil maklum cadangan bahawa peruntukan larangan bertukar parti tidak perlu terpakai ke atas ADN yang dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong di bawah Perenggan (aa) dan (b) Fasal (1) dan Fasal (2) Perkara 45 Perlembagaan Persekutuan.
29. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa peruntukan larangan bertukar parti pada peringkat ini tidak terpakai pada ADN. Ini mengambil kira beberapa aspek penting isu perundangan ini di peringkat negeri.
30. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa peruntukan mengenai keahlian ADN yang dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong tidak wajar dipinda tanpa perundingan dan perkenan daripada Yang di-Pertuan Agong.
31. Jawatankuasa mengambil maklum bahawa Jawatankuasa Pilihan Khas ini tidak dianggotai oleh ADN. Oleh yang demikian, ADN dan semua pihak yang berkepentingan hendaklah dirundingi terlebih dahulu sebelum isu pemakaian undang-undang mengenai larangan bertukar parti ke atas ADN diputuskan.
32. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa komposisi ADR boleh memberi implikasi kepada perubahan Kerajaan dan kestabilan politik. Oleh itu adalah lebih wajar undang-undang mengenai larangan bertukar parti hanya terpakai ke atas ADR.

33. **Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan berkaitan larangan bertukar parti pada masa ini tidak terpakai bagi ADN.**

E. PEMAKAIAN PERUNTUKAN LARANGAN BERTUKAR PARTI KEPADA ADUN

34. **Pemakaian peruntukan larangan bertukar parti di peringkat Negeri**

34.1 Jawatankuasa mengambil maklum cadangan Kerajaan Negeri Sarawak supaya peruntukan larangan bertukar parti ke atas ADUN dalam rang undang-undang yang dicadangkan dikuatkuasakan di Negeri-Negeri setelah mendapat persetujuan Raja/Yang di-Pertua Negeri dan Kerajaan Negeri masing-masing.

34.2 Jawatankuasa mengambil maklum persoalan yang berikut:

- (i) sama ada Dewan Undangan Negeri (DUN) mempunyai kuasa untuk meminda Perlembagaan Negeri bagi memperuntukkan mengenai larangan bertukar parti; dan
- (ii) sama ada berdasarkan Senarai Negeri dalam Jadual Kesembilan Perlembagaan Persekutuan, DUN mempunyai kuasa untuk menggubal undang-undang larangan bertukar parti.

34.3 Jawatankuasa mengambil maklum penjelasan mengenai persoalan perenggan 34.2 di atas merupakan perkara yang dalam penelitian Mahkamah Persekutuan berkait dengan kes mencabar keesahan (*validity*) dan keperlembagaan (*constitutionality*) Perkara 14A Perlembagaan Negeri Pulau Pinang berhubung dengan larangan ADUN bertukar parti.

34.4 Jawatankuasa mengambil maklum penjelasan seperti yang berikut:

- (i) berdasarkan Fasal (4) Perkara 71 Perlembagaan Persekutuan, peruntukan dalam Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan perlu dimasukkan dalam semua Perlembagaan Negeri;
- (ii) peruntukan larangan bertukar parti ke atas ADUN dicadangkan diperuntukkan dalam Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan, bagi membolehkan semua DUN meminda Perlembagaan Negeri masing-masing agar selaras dengan Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan;
- (iii) berdasarkan Perkara 75 Perlembagaan Persekutuan, jika mana-mana undang-undang Negeri tidak selaras dengan sesuatu undang-undang persekutuan, maka undang-undang persekutuan itu hendaklah mengatasi undang-undang Negeri dan undang-undang Negeri itu adalah tidak sah setakat yang tidak selaras itu; dan
- (iv) pemakaian peruntukan larangan ADUN bertukar parti hanya akan dikuatkuasakan di sesuatu Negeri pada tarikh yang ditetapkan oleh Yang di-Pertuan Agong dengan persetujuan Raja atau Yang di-Pertua Negeri masing-masing.

34.5 Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan supaya Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan dipinda bagi membolehkan DUN meminda Perlembagaan Negeri masing-masing bagi memperuntukkan larangan ADUN bertukar parti.

35. **Rundingan dengan Kerajaan Negeri untuk menggubal perundangan berkaitan larangan ADUN bertukar parti**

35.1 Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa Negeri-Negeri diberikan autonomi untuk menggubal dan menguatkuasakan undang-

undang bagi larangan ADUN bertukar parti berdasarkan peruntukan dalam Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan.

- 35.2 **Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar Kerajaan Negeri boleh menentukan tarikh permulaan kuat kuasa pindaan Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan berhubungan dengan undang-undang berkaitan larangan bertukar parti di Negeri masing-masing.**

F. MEKANISME PEMAKLUMAN KEKOSONGAN KERUSI SETELAH ADR BERTUKAR PARTI

36. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan mengenai keperluan tempoh masa ditetapkan untuk Yang di-Pertua Dewan Rakyat memaklumkan kepada SPR bagi tindakan selanjutnya apabila kerusi dikosongkan akibat tindakan ADR bertukar parti. Cadangan ini berdasarkan kes yang berlaku di Parlimen di India yang mana Speaker dikatakan melengah-lengahkan pemakluman mengenai kekosongan kerusi tersebut sehingga Parlimen dibubarkan.
37. Jawatankuasa mengambil maklum akan cadangan untuk menetapkan 14 hari bagi Yang di-Pertua Dewan Rakyat memaklumkan kepada SPR mengenai kekosongan kerusi akibat ADR bertukar parti.
38. Jawatankuasa mengambil maklum pandangan bahawa Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia (RoS) dan ketua parti politik perlu memberikan maklumat yang berkaitan berkenaan status ADR dalam sesuatu parti politik. Ini akan membantu Yang di-Pertua Dewan Rakyat dalam menentukan sama ada ADR tersebut bertukar parti dan/atau terhenti menjadi ADR.
39. Jawatankuasa mengambil maklum agar rujukan dibuat kepada Fasal (1) Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan mengenai keperluan memastikan sesuatu kekosongan luar jangka dalam kalangan ADR ditentukan oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat.

40. Jawatankuasa mengambil maklum terdapat pandangan bahawa Yang di-Pertua Dewan Rakyat hendaklah memaklumkan kepada SPR dalam masa 60 hari mengenai berlakunya kekosongan kerusi ADR. Tempoh tersebut membolehkan Yang di-Pertua Dewan Rakyat meminta penjelasan dan maklumat daripada pihak-pihak berkaitan untuk menentukan status bertukar parti ADR tersebut. Mekanisme pemakluman tersebut akan dilaksanakan secara pentadbiran.
41. Jawatankuasa mengambil maklum cadangan untuk tempoh sehingga 60 hari diberikan antara lain untuk membolehkan Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia (RoS) menyemak dan mengesahkan status ADR sama ada telah dipecat atau dihentikan keanggotaan dari suatu parti politik.
42. Jawatankuasa mengambil maklum cadangan berhubung dengan tempoh untuk Yang di-Pertua Dewan Rakyat memastikan status tukar parti ADR dikurangkan daripada 60 hari kepada 21 hari. Tempoh 60 hari ini adalah terlalu lama manakala tempoh 21 hari adalah munasabah untuk Yang di-Pertua Dewan Rakyat memastikan telah berlaku kekosongan tersebut.
43. Jawatankuasa mengambil maklum bahawa SPR akan mengadakan suatu pilihan raya dalam tempoh 60 hari dari tarikh SPR menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat.
44. Jawatankuasa mengambil maklum cadangan untuk diberi penjelasan mengenai tempoh 60 hari untuk mengadakan sesuatu pilihan raya dikira dari tarikh SPR menerima notis bertulis daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat berlakunya kekosongan kerusi tersebut. Cadangan ini bagi mengelakkan berlaku kekeliruan sekiranya tempoh 60 hari itu dikira dari tarikh ADR melepaskan atau ditamatkan keanggotaan dari parti politik maka dalam keadaan ini dikhuatiri tafsiran kekosongan wujud lebih awal lagi dari tarikh SPR menerima notis bertulis berkenaan kekosongan kerusi ADR tersebut daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat.

45. **Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ADR mengenai berlakunya kekosongan luar jangka dan Yang di-Pertua Dewan Rakyat hendaklah memberitahu SPR tentang kekosongan itu dalam tempoh 21 hari dari tarikh beliau menerima notis bertulis tersebut.**

46. **Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa bagi maksud mengadakan pilihan raya di bawah Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan, kekosongan luar jangka itu hendaklah diisi dalam masa 60 hari dari tarikh SPR menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat.**

G. CADANGAN PENAMBAHBAIKAN PERUNTUKAN-PERUNTUKAN RANG UNDANG-UNDANG PINDAAN PERLEMBAGAAN

47. **Jawatankuasa mengambil maklum pandangan dan cadangan yang dibangkitkan terhadap Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 seperti dalam Lampiran A, G, I, J, K, L, M, O dan P.**

48. **Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 - Pindaan dalam Jawatankuasa sebagaimana dalam Lampiran O dan P diperkenankan.**

49. **Jawatankuasa bersetuju dengan Huraian bagi Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 - Pindaan dalam Jawatankuasa seperti yang berikut:**

- (i) Perenggan 1 bertujuan untuk memasukkan kuasa Yang di-Pertuan Agong untuk menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan berkenaan dengan fasal 6, iaitu Yang di-Pertuan Agong boleh, dengan persetujuan Raja atau Yang di-Pertua Negeri bagi suatu Negeri, menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa bagi fasal itu dalam Negeri itu;

- (ii) Perenggan 2 bertujuan untuk menggantikan perenggan (b) Rang Undang-Undang untuk memasukkan Fasal baharu (3A) Perkara 10 bagi membolehkan sekatan ke atas hak untuk menubuhkan persatuan berhubung dengan ahli Dewan Rakyat dan Dewan Undangan mana-mana Negeri dikenakan masing-masing oleh Perkara 49A dan seksyen 7A Jadual Kelapan;
- (iii) Perenggan 3 bertujuan untuk memasukkan fasal baharu 3, 4, 5 dan 6 ke dalam Rang Undang-Undang seperti yang berikut:
 - (a) Fasal baharu 3 bertujuan untuk memotong Fasal (6) Perkara 48. Pemotongan ini akan membolehkan mana-mana ahli Dewan Rakyat yang melepaskan keahliannya untuk bertanding semula dalam pilihan raya pada bila-bila masa selepas dia melepaskan keahliannya dalam Dewan Rakyat dan dengan demikian kehilangan kelayakan untuk menjadi ahli Dewan Rakyat bagi tempoh lima tahun tidak lagi terpakai;
 - (b) Fasal baharu 4 bertujuan untuk memasukkan Perkara baharu 49A ke dalam Perlembagaan Persekutuan untuk memperuntukkan bahawa seseorang ahli Dewan Rakyat hendaklah berhenti menjadi ahli Dewan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua di bawah Fasal (3) Perkara baharu 49A jika setelah dipilih ke Dewan Rakyat sebagai anggota suatu parti politik, dia melepaskan keanggotaan atau berhenti menjadi anggota parti politik itu. Perkara yang sama juga terpakai bagi calon bebas yang, setelah dipilih ke Dewan Rakyat, menyertai suatu parti politik. Perkataan "anggota suatu parti politik" yang disebut dalam Perkara baharu 49A hendaklah termasuk ahli Dewan Rakyat yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk suatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota gabungan itu.

Perkara baharu 49A juga memperuntukkan keadaan apabila seseorang ahli Dewan Rakyat tidak berhenti menjadi ahli Dewan itu.

Kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan itu mengenai berlakunya kekosongan itu dan dia hendaklah memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya tentang kekosongan itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu. Bagi maksud Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah menjalankan suatu pilihan raya dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua;

- (c) Fasal baharu 5 bertujuan untuk memasukkan takrif baharu “parti politik” ke dalam Fasal (2) Perkara 160 Perlembagaan Persekutuan;
- (d) Fasal baharu 6 bertujuan untuk memasukkan seksyen baharu 7A ke dalam Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan untuk memperuntukkan bahawa seseorang ahli Dewan Undangan hendaklah berhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua di bawah subseksyen (3) seksyen baharu 7A jika setelah dipilih ke Dewan Undangan sebagai anggota suatu parti politik, dia melepaskan keanggotaan atau berhenti menjadi anggota parti politik itu. Perkara yang sama juga terpakai bagi calon bebas yang, setelah dipilih ke Dewan Undangan, menyertai suatu parti politik. Perkataan “anggota suatu parti politik” yang disebut dalam seksyen baharu 7A hendaklah termasuk ahli Dewan Undangan yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk

suatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota gabungan itu; dan

- (e) Seksyen baharu 7A juga memperuntukkan keadaan apabila seseorang ahli Dewan Undangan tidak berhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu.

Kekosongan luar jangka di Dewan Undangan hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan Undangan itu mengenai berlakunya kekosongan itu dan dia hendaklah memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya tentang kekosongan itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu. Bagi maksud subseksyen (5) seksyen 9 Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah menjalankan suatu pilihan raya dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua; dan

- (iv) Perenggan 4 bertujuan untuk menggantikan implikasi kewangan Rang Undang-Undang memandangkan kemasukan Perkara baharu 49A dan pindaan Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan akan melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan wang tambahan bagi maksud pilihan raya oleh Suruhanjaya Pilihan Raya untuk mengisi kekosongan luar jangka ahli Dewan Rakyat atau Dewan Undangan mana-mana Negeri.

50. **Jawatankuasa mengesyorkan supaya tindakan sewajarnya diambil terhadap kesemua syor yang telah dikemukakan.**

BAHAGIAN VI

RUMUSAN JAWATANKUASA

Berdasarkan isu-isu yang dibangkitkan dalam Laporan Jawatankuasa Pilihan Khas Menimbang Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) dan Mengenai Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti, Jawatankuasa bersetuju mengemukakan syor-syor yang terkandung dalam Laporan ini.

1. Jawatankuasa bersetuju bahawa Nota Jemaah Menteri akan dikemukakan bertujuan memaklumkan mengenai pindaan perundangan berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti.
2. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa perundangan berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti tidak terpakai secara retrospektif.
3. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar diambil pendekatan satu langkah (*one-step approach*) dalam memperkenalkan undang-undang larangan bertukar parti, iaitu pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan dan pada peringkat ini tidak memerlukan rang undang-undang yang khusus berkaitan larangan ADR/ADUN bertukar parti.
4. Jawatankuasa bersetuju supaya takrif parti politik yang tepat dan boleh difahami diperuntukkan supaya ia dapat mencapai matlamat rang undang-undang ini dan mengelakkan sebarang kekeliruan dalam takrif ini.
5. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa ADR yang keluar dari parti politik dalam satu parti gabungan dan menyertai parti politik yang lain dalam parti gabungan yang sama atau berbeza, maka ADR tersebut terhenti menjadi ADR.
6. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar keanggotaan seseorang ADR merujuk kepada keanggotaan dalam sesebuah parti politik tidak kira sama

ada parti politik itu merupakan anggota sesebuah parti gabungan. Selain itu, keanggotaan seseorang ADR juga merujuk kepada seseorang ADR yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk sesuatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota parti gabungan itu (*direct member of the coalition party*).

7. Jawatankuasa bersetuju bahawa penggunaan simbol parti politik atau simbol parti gabungan tidak akan diambil kira dalam rang undang-undang berkaitan dengan larangan ADR/ADUN bertukar parti.
8. Jawatankuasa bersetuju bahawa perjanjian gabungan pasca pilihan raya (*post election coalition agreement*) boleh dibuat oleh parti-parti politik dan parti-parti gabungan tanpa menyebabkan anggota parti-parti politik atau parti-parti gabungan yang terlibat dianggap sebagai bertukar parti.
9. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa mana-mana ADR yang bertukar parti politik atau mana-mana ADR yang meninggalkan parti politik yang beliau menjadi calon semasa pilihan raya untuk menjadi ADR Bebas, akan terhenti menjadi ADR.
10. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa ADR Bebas boleh menyokong mana-mana parti politik atau parti gabungan tetapi mesti kekal sebagai ADR Bebas dan tidak boleh menyertai mana-mana parti politik atau parti gabungan.
11. Jawatankuasa bersetuju bahawa ADR Bebas boleh menyokong mana-mana parti gabungan tetapi tidak menjadi anggota dalam parti gabungan itu.
12. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar ADR tidak terhenti menjadi ADR sekiranya parti politiknya terbubar atau dibatalkan pendaftarannya.
13. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa pelepasan keanggotaan ADR daripada parti politik apabila dipilih menjadi Yang di-Pertua Dewan Rakyat tidak menyebabkan beliau terhenti menjadi ADR.

14. Jawatankuasa juga bersetuju dan mengesyorkan agar pemecatan ADR daripada keanggotaan dalam parti politik dikecualikan dari ADR terhenti menjadi ADR.
15. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar pemecatan tidak sepatutnya dikategorikan sebagai tindakan bertukar parti.
16. Jawatankuasa bersetuju supaya tindakan ADR yang mengundi bertentangan dengan arahan parti politik di Dewan Rakyat (*crossing the floor*) adalah tidak dianggap bertukar parti dan tidak terhenti menjadi ADR.
17. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan supaya Fasal (6) Perkara 48 Perlembagaan Persekutuan dimansuhkan.
18. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan berkaitan larangan bertukar parti pada masa ini tidak terpakai bagi ADN.
19. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan supaya Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan dipinda bagi membolehkan DUN meminda Perlembagaan Negeri masing-masing bagi memperuntukkan larangan ADUN bertukar parti.
20. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar Kerajaan Negeri boleh menentukan tarikh permulaan kuat kuasa pindaan Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan berhubungan dengan undang-undang berkaitan larangan bertukar parti di Negeri masing-masing.
21. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ADR mengenai berlakunya kekosongan luar jangka dan Yang di-Pertua Dewan Rakyat hendaklah memberitahu SPR tentang kekosongan itu dalam tempoh 21 hari dari tarikh beliau menerima notis bertulis tersebut.

22. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan bahawa bagi maksud mengadakan pilihan raya di bawah Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan, kekosongan luar jangka itu hendaklah diisi dalam masa 60 hari dari tarikh SPR menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat.
23. Jawatankuasa bersetuju dan mengesyorkan agar Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 - Pindaan dalam Jawatankuasa sebagaimana dalam **Lampiran O dan P** diperkenankan.
24. Jawatankuasa bersetuju dengan Huraian bagi Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 - Pindaan dalam Jawatankuasa seperti yang berikut:
- (i) Perenggan 1 bertujuan untuk memasukkan kuasa Yang di-Pertuan Agong untuk menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan berkenaan dengan fasal 6, iaitu Yang di-Pertuan Agong boleh, dengan persetujuan Raja atau Yang di-Pertua Negeri bagi suatu Negeri, menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa bagi fasal itu dalam Negeri itu;
 - (ii) Perenggan 2 bertujuan untuk menggantikan perenggan (b) Rang Undang-Undang untuk memasukkan Fasal baharu (3A) Perkara 10 bagi membolehkan sekatan ke atas hak untuk menubuhkan persatuan berhubung dengan ahli Dewan Rakyat dan Dewan Undangan mana-mana Negeri dikenakan masing-masing oleh Perkara 49A dan seksyen 7A Jadual Kelapan;
 - (iii) Perenggan 3 bertujuan untuk memasukkan fasal baharu 3, 4, 5 dan 6 ke dalam Rang Undang-Undang seperti yang berikut:
 - (a) Fasal baharu 3 bertujuan untuk memotong Fasal (6) Perkara 48. Pemotongan ini akan membolehkan mana-mana ahli Dewan Rakyat yang melepaskan keahliannya untuk bertanding semula dalam pilihan raya pada bila-bila masa selepas dia melepaskan

keahliannya dalam Dewan Rakyat dan dengan demikian kehilangan kelayakan untuk menjadi ahli Dewan Rakyat bagi tempoh lima tahun tidak lagi terpakai;

- (b) Fasal baharu 4 bertujuan untuk memasukkan Perkara baharu 49A ke dalam Perlembagaan Persekutuan untuk memperuntukkan bahawa seseorang ahli Dewan Rakyat hendaklah berhenti menjadi ahli Dewan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua di bawah Fasal (3) Perkara baharu 49A jika setelah dipilih ke Dewan Rakyat sebagai anggota suatu parti politik, dia melepaskan keanggotaan atau berhenti menjadi anggota parti politik itu. Perkara yang sama juga terpakai bagi calon bebas yang, setelah dipilih ke Dewan Rakyat, menyertai suatu parti politik. Perkataan "anggota suatu parti politik" yang disebut dalam Perkara baharu 49A hendaklah termasuk ahli Dewan Rakyat yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk suatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota gabungan itu.

Perkara baharu 49A juga memperuntukkan keadaan apabila seseorang ahli Dewan Rakyat tidak berhenti menjadi ahli Dewan itu.

Kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan itu mengenai berlakunya kekosongan itu dan dia hendaklah memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya tentang kekosongan itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu. Bagi maksud Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah menjalankan suatu pilihan raya dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua;

- (c) Fasal baharu 5 bertujuan untuk memasukkan takrif baharu “parti politik” ke dalam Fasal (2) Perkara 160 Perlembagaan Persekutuan;
- (d) Fasal baharu 6 bertujuan untuk memasukkan seksyen baharu 7A ke dalam Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan untuk memperuntukkan bahawa seseorang ahli Dewan Undangan hendaklah berhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua di bawah subseksyen (3) seksyen baharu 7A jika setelah dipilih ke Dewan Undangan sebagai anggota suatu parti politik, dia melepaskan keanggotaan atau berhenti menjadi anggota parti politik itu. Perkara yang sama juga terpakai bagi calon bebas yang, setelah dipilih ke Dewan Undangan, menyertai suatu parti politik. Perkataan “anggota suatu parti politik” yang disebut dalam seksyen baharu 7A hendaklah termasuk ahli Dewan Undangan yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk suatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota gabungan itu; dan
- (e) Seksyen baharu 7A juga memperuntukkan keadaan apabila seseorang ahli Dewan Undangan tidak berhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu.

Kekosongan luar jangka di Dewan Undangan hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan Undangan itu mengenai berlakunya kekosongan itu dan dia hendaklah memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya tentang kekosongan itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu. Bagi maksud subseksyen (5) seksyen 9 Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah menjalankan suatu pilihan raya dalam tempoh enam

puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua; dan

- (iv) Perenggan 4 bertujuan untuk menggantikan implikasi kewangan Rang Undang-Undang memandangkan kemasukan Perkara baharu 49A dan pindaan Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan akan melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan wang tambahan bagi maksud pilihan raya oleh Suruhanjaya Pilihan Raya untuk mengisi kekosongan luar jangka ahli Dewan Rakyat atau Dewan Undangan mana-mana Negeri.

- 25. Jawatankuasa mengesyorkan supaya tindakan sewajarnya diambil terhadap kesemua syor yang telah dikemukakan.

BAHAGIAN VII

PENGHARGAAN

1. Jawatankuasa merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua pihak yang terlibat termasuk individu, NGO, CSO, pakar akademik dan parti politik yang telah memberikan kerjasama dengan mengemukakan pandangan serta cadangan yang berkaitan mengenai Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 dan mengenai peruntukan larangan Ahli Dewan Rakyat bertukar parti.
2. Sekalung penghargaan kepada Ahli-Ahli Jawatankuasa Pilihan Khas Menimbang Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 dan Mengenai Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti dan kepada jabatan/agensi seperti yang berikut:
 - i. Parlimen Malaysia;
 - ii. Jabatan Peguam Negara (AGC);
 - iii. Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang, Jabatan Perdana Menteri (BHEUU); dan
 - iv. Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia (SPR)

atas sumbangan yang diberikan untuk memastikan fungsi dan peranan Jawatankuasa ini dilaksanakan berlandaskan kepada terma rujukan selaras dengan tujuan penubuhannya.

3. Jawatankuasa juga ingin merakamkan penghargaan kepada semua Ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022. Penghargaan kepada Ahli-Ahli Yang Berhormat yang telah turut memberi sumbangan demi menjayakan usaha Jawatankuasa ini untuk mendapatkan pandangan berkenaan Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022.

**LAMPIRAN MESYUARAT JAWATANKUASA PILIHAN KHAS MENIMBANG RANG UNDANG-UNDANG
PERLEMBAGAAN (PINDAAN) (NO.3) 2022 DAN MENGENAI PERUNTUKAN LARANGAN AHLI DEWAN
RAKYAT BERTUKAR PARTI**

NO.	LAMPIRAN	DRAF KERJA	MUKA SURAT
1.	Lampiran A	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 12 April 2022	1
2.	Lampiran B	Draf Kerja Rang Undang-Undang Political Responsibility 2022	9
3.	Lampiran C	Naskhah Biru Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 (Bahasa Malaysia) – D.R. 15/2022	15
4.	Lampiran D	Naskhah Biru Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 (Bahasa Inggeris) – D.R. 15/2022	17
5.	Lampiran E	Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) 2021	19
6.	Lampiran F	Rang Undang-Undang Pengawalan Lompat Parti Dan Akauntabiliti Politik 2021	23
7.	Lampiran G	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 18 April 2022	41
8.	Lampiran H	Slaid Pembentangan Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang (Peruntukan Anti Lompat Parti)	49
9.	Lampiran I	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 25 April 2022	57
10.	Lampiran J	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 26 April 2022	70
11.	Lampiran K	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 13 Mei 2022	80
12.	Lampiran L	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 20 Mei 2022 (Bahasa Malaysia)	86
13.	Lampiran M	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 20 Mei 2022 (Bahasa Inggeris)	96
14.	Lampiran N	Ulasan Pejabat Penasihat Undang-Undang, Suruhanjaya Pilihan Raya	106
15.	Lampiran O	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 8 Jun 2022 (Bahasa Malaysia)	108
16.	Lampiran P	Draf Kerja Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 bertarikh 8 Jun 2022 (Bahasa Inggeris)	120

A BILL

intituled

An Act to amend the Federal Constitution.

[]

ENACTED by the Parliament of Malaysia as follows:

Short title and commencement

1. (1) This Act may be cited as the Constitution (Amendment) Act 2022.

(2) This Act comes into operation on a date to be appointed by the Yang di-Pertuan Agong by notification in the *Gazette* and the Yang di-Pertuan Agong may appoint different dates for the coming into operation of different provisions of this Act.

(3) Notwithstanding subsection (2), section 7 of this Act comes into operation in a State on such date as the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri, as the case may be, appoint by notification in the *Gazette*.

Amendment of Article 10

2. The Federal Constitution is amended in Article 10—

(a) in Clause (1), by inserting after the words “(3)” the words “, (3A)”; and

(b) by inserting after Clause (3) the following Clause:

“(3A) Notwithstanding paragraph (c) of Clause (2) and Clause (3), restrictions on the right to form associations conferred by paragraph (c)

of Clause (1) relating to membership in a political party of members of the House of Representatives and members of the State Legislative Assembly may also be imposed by this Constitution.”.

Amendment of Article 43

3. Article 43 of the Federal Constitution is amended—

(a) in Clause (2), by substituting for paragraph (a) the following paragraph:

“(a) the Yang di-Pertuan Agong shall first appoint as Perdana Menteri (Prime Minister) to preside over the Cabinet a member of the House of Representatives—

(i) who in his judgment is likely to command the confidence of the majority of the members of that House; and

(ii) who has not held the office of Prime Minister for periods amounting in the aggregate to more than ten years; and”;

(b) by inserting after Clause (4) the following Clauses:

“(4A) If the Prime Minister appointed under Clause (2) of Article 43 has held his office for periods amounting in the aggregate to ten years, the Prime Minister shall resign his office provided that the Prime Minister may continue in office for a period of not more than six months immediately prior to the date when the Parliament shall, in accordance with Clause (3) of Article 55, stand dissolved.

(4B) If the Prime Minister resigns his office pursuant to Clause (4A), the Prime Minister shall tender the resignation of the Cabinet.”; and

- (c) in Clause (5), by inserting after the words “Clause (4)” the words “or Clause (4B)”.

Application of ten years in aggregate under paragraph (a) of Clause (2) of Article 43

4. The periods amounting in the aggregate to more than ten years to be taken into account under paragraph (a) of Clause (2) of Article 43 as provided in section 3 of this Act shall be the period after the date of coming into operation of section 3.

New Article 49A

5. The Federal Constitution is amended by inserting after Article 49 the following Article:

“Change of a member’s political party etc.

49A. (1) Subject to the provisions of this Article, a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately if—

(a) having been elected to the House of Representative as a member of a political party, he resigns or is expelled from, or ceases for any reason whatsoever to be a member of, that political party; or

(b) having been elected to the House of Representative otherwise than as a member of political party, he joins a political party.

(2) A member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House pursuant to this Article only by reason of—

(a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party; or

(b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker.

(3) Notwithstanding Clause (6) of Article 48, a member of the House of Representatives whose seat has become vacant under this Article may seek a re-election at any ensuing election.

(4) The Speaker shall notify the Election Commission upon the occurrence of a vacancy under this Article.”.

Amendment of Article 160

6. Article 160 of the Federal Constitution is amended in Clause (2) by inserting after the definition of “pension rights” the following definition:

“political party” means—

(a) any society which by any of its objects or rules, regardless whether such object or rule is its principal object or rule, or constitutes merely an object or rule which is ancillary to its principal object or objects or to its principal rule or rules, makes provision for the society to participate, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly, or makes provision for it to seek the appointment or election of a person proposed or supported by it to the Senate; or

(b) any society which, notwithstanding anything contained in its objects or rules, carries on any activity or pursues any objective which involves its participation, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly, or which

involves its seeking the appointment or election of a person proposed or supported by it to the Senate;’.

Amendment of Eighth Schedule

7. The Eighth Schedule to the Federal Constitution is amended by inserting after section 7 the following section:

“Change of a member’s political party etc.

7A. (1) Subject to the provisions of this section, a member of the Legislative Assembly shall cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately if—

- (a) having been elected to the Legislative Assembly as a member of a political party, he resigns or is expelled from, or ceases for any reason whatsoever to be a member of, that party; or
- (b) having been elected to the Legislative Assembly otherwise than as a member of political party, he joins a political party.

(2) A member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Assembly pursuant to this section only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party; or
- (b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker.

(3) Notwithstanding subsection (5) of section 6, a member of the Legislative Assembly whose seat has become vacant under this section may seek a re-election at any ensuing election.

(4) The Speaker shall notify the Election Commission upon the occurrence of a vacancy under this section.”

EXPLANATORY STATEMENT

This Bill seeks to amend the Federal Constitution.

2. *Clause 1* of this Bill provides for the short title of the proposed Act and the power of the Yang di-Pertuan Agong to appoint the dates of coming into operation of the proposed Act.

3. *Clause 2* of this Bill seeks to amend Article 10 of the Federal Constitution.

Subclause 2(a) seeks to amend Clause (1) of Article 10 consequential to the introduction of a new Clause (3A) in *subclause 2(b)*.

Subclause 2(b) seeks to introduce a new Clause (3A) into the Federal Constitution to enable restrictions on the right to form associations relating to membership in a political party of members of the House of Representatives and members of the State Legislative Assembly to be imposed by the Federal Constitution.

4. *Clause 3* of this Bill seeks to amend Article 43 of the Federal Constitution.

Subclause 3(a) seeks to substitute paragraph (a) of Clause (2) of Article 43 in relation to the qualification of a member of the House of Representatives to be appointed as Prime Minister. Through this proposed amendment, besides commanding the confidence of the majority of the members of the House of Representatives, such member may be appointed as Prime Minister if he has not held the office of Prime Minister for periods amounting in the aggregate to more than ten years.

Subclause 3(b) seeks to introduce a new Clause (4A) into Article 43 to provide that the Prime Minister shall resign his office on the date he reaches the period of ten years in aggregate. However, if such date falls within six months immediately prior to the date when the Parliament shall stand dissolved, the Prime Minister may continue to hold office until the Parliament dissolves.

Subclause 3(b) also seeks to introduce a new Clause (4B) to provide that if the Prime Minister resigns his office as the Prime Minister, he shall also tender the resignation of the Cabinet.

5. *Clause 4* of this Bill provides that the calculation of the period of ten years in aggregate under the proposed paragraph (a) of Clause (2) of Article 43 as provided in *clause 3* shall commence after the date of coming into operation of *clause 3* of this Act.

6. *Clause 5* of this Bill seeks to introduce a new Clause 49A into the Federal Constitution to provide that a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately if having been elected to the House of Representatives as a member of a political party, he resigns or is expelled from, or ceases for any reason whatsoever to be a member of, that political party.

In addition to that, a member of the House of Representatives shall also cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately if having been elected to the House of Representatives as an independent candidate, he joins a political party.

However, the member whose seat has become vacant may seek a re-election in any ensuing elections.

7. *Clause 6* of this Bill seeks to amend Clause (2) of Article 160 of the Federal Constitution to introduce the definition of “political party” which is referred to in the proposed Clause (3A) of Article 10 and Article 49A of the Federal Constitution.

8. *Clause 7* of this Bill seeks to introduce a new section 7A into the Eighth Schedule to the Federal Constitution to provide that a member of a Legislative Assembly shall cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately if having been elected to the Legislative Assembly as a member of a political party, he resigns or is expelled from, or ceases for any reason whatsoever to be a member of, that political party.

A member of a Legislative Assembly shall also cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately if having been elected to the Legislative Assembly as an independent candidate, he joins a political party.

However, the member whose seat has become vacant under this section may seek a re-election in any ensuing elections similar to the proposed Article 49A in *clause 5*.

9. Other amendments not specifically dealt with in this Statement are minor or consequential in nature.

FINANCIAL IMPLICATIONS

This Bill will involve the Government in extra financial expenditure the amount of which cannot at present be ascertained.

[PN(U2)3271]

A BILL

intituled

An Act to regulate the conduct of the members of the House of Representatives and the State Legislative Assembly from political party hopping/defection/switching for the purpose of maintaining political stability and other matters connected therewith.

[]

ENACTED by the Parliament of Malaysia as follows:

Short title and commencement date

1. (1) This Act may be cited as the Political Responsibility / Electoral Integrity Act 2022.

(2) This Act comes into operation on a date to be appointed by the Yang di-Pertuan Agong by notification in the *Gazette* and the Yang di-Pertuan Agong may appoint different dates for the coming into operation of different provisions of this Act.

Interpretation

2. In this Act, unless the context otherwise requires—

‘ “political party symbol” means the party symbol as described in paragraph 11(2)(c) of the Elections (Conduct of Elections) Regulations 1981 [P.U. (A) 386/1981];

“political party” means—

- (a) any society which by any of its objects or rules, regardless whether such object or rule is its principal object or rule, or constitutes merely an object or rule which is ancillary to its principal object or objects or to its principal rule or rules, makes provision for the society to participate, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly, or makes provision for it to seek the appointment or election of a person proposed or supported by it to the Senate; or
- (b) any society which, notwithstanding anything contained in its objects or rules, carries on any activity or pursues any objective which involves its participation, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly, or which involves its seeking the appointment or election of a person proposed or supported by it to the Senate;’.

Mohon penjelasan sama ada seseorang ahli Dewan Rakyat/DUN yang keluar daripada parti politiknya dan kemudiannya masuk ke parti politik yang lain yang dalam parti gabungan yang sama dianggap sebagai lompat parti.

Candidate of a political party

3. (1) A member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly who was authorised to use a political party symbol / set up as a candidate by his political party / endorsed as a candidate by his political party at which he was elected to the House of Representatives or the State Legislative Assembly, shall, during the term of the House of Representatives or the State Legislative Assembly for which he was elected,—

- (a) not resign from / give up his membership of that political party;

- (b) not join another political party; or
- (c) vote only in accordance with a resolution / direction of that political party as determined by the members of that political party who are members of the House of Representatives or the State Legislative Assembly in the following circumstances—
 - (i) a motion of no confidence brought against the Prime Minister;
 - (ii) a vote for the approval of the Supply Bill; or
 - (iii) a vote to amend provisions of the Federal Constitution or State Constitution , as the case may be.

(2) A member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly who resigns as a member of a political party / gives up his membership of such political party under paragraph (1)(a), shall cease to be a member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly and his seat shall become vacant.

(3) A member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly who joins another political party under paragraph (1)(b), shall cease to be a member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly and his seat shall become vacant.

(4) A member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly who acts against the resolution / direction of a political party under paragraph (1)(c), shall cease to be a member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly and his seat shall become vacant.

(5) The date of the vacancy of the seat of the member of the House of Representative or State Legislative Assembly shall be established by the Speaker upon receiving written notice under section 6.

(6) Notwithstanding Clause (6) of Article 48 or subsection (5) of section 6 of the Eighth Schedule to the Federal Constitution, a member of the House of Representatives or State Legislative Assembly whose seat has become vacant under this section may seek a re-election at any ensuing election.

Isu berhubung dengan kedudukan ahli Dewan Rakyat/DUN yang dipecat daripada parti politiknya tidak diperuntukkan dalam draf kerja ini. Berdasarkan perbandingan dengan undang-undang antilompat parti negara lain, didapati bahawa pemecatan daripada parti politik tidak terjumlah kepada tindakan lompat parti.

Member other than political party

4. (1) A member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly who was a candidate other than a candidate authorised to use a political party symbol / set up as a candidate by his political party / endorsed as a candidate by his political party at which he was elected to the House of Representatives or the State Legislative Assembly, shall, during the term of the House of Representatives or the State Legislative Assembly for which he was elected, not join a political party.

(2) A member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly who joins a political party during the term of the House of Representatives or the State Legislative Assembly for which he was elected, shall cease to be a member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly and his seat shall become vacant.

(3) The date of the vacancy of the seat of the member of the House of Representative or State Legislative Assembly shall be established by the Speaker upon receiving written notice under section 6.

(4) Notwithstanding Clause (6) of Article 48 or subsection (5) of section 6 of the Eighth Schedule to the Federal Constitution, a member of the House of Representatives or State Legislative Assembly whose seat has become vacant under this section may seek a re-election at any ensuing election.

Exception

5. A member of the House of Representatives or the State Legislative Assembly who was a candidate authorised to use a political party symbol / set up as a candidate by his political party / endorsed as a candidate by his political party or a candidate other than a candidate authorised to use a political party symbol / set up as a candidate other than political party by his political party / endorsed as a candidate other than political party at which he was elected to the House of Representatives or the State Legislative Assembly, shall not cease to be a member of that House or that Legislative Assembly pursuant to this section only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party; or
- (b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker.

Notice of vacancy

6. (1) For purposes of sections 3 and 4, either the member of the House of Representatives or State Legislative Assembly who has resigned from / given up his membership of that political party or the leader of the political party of the member of the House of Representative or State Legislative Assembly who has resigned from / given up his membership of that political party or the leader of the political party who receives the member of the House of Representative or State Legislative Assembly as a new member of his political party shall deliver a written notice to the Speaker of the House of Representatives or State Legislative Assembly containing the following particulars:

- (a) the name of the member by whom the notice is given and the constituency which he represents;
- (b) the date—
 - (i) he resigns from his political party / gives up his membership of his political party;

- (ii) he joins another political party; or
- (iii) he forms a political party;
- (c) his signature.

(3) The Speaker of the House of Representative or State Legislative Assembly shall notify the Election Commission upon the occurrence of a vacancy under this Act.

EXPLANATORY STATEMENT

This Bill seeks to

- 2. *Clause 1* of this Bill
- 3. *Clause 2* of this Bill

FINANCIAL IMPLICATIONS

This Bill will involve the Government in extra financial expenditure the amount of which cannot at present be ascertained.

[PN(U2)]

D.R. 15/2022

RANG UNDANG-UNDANG

b e r n a m a

Suatu Akta untuk meminda Perlembagaan Persekutuan.

[]

DIPERBUAT oleh Parlimen Malaysia seperti yang berikut:

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Akta ini bolehlah dinamakan Akta Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022.

(2) Akta ini mula berkuat kuasa pada tarikh yang ditetapkan oleh Yang di-Pertuan Agong melalui pemberitahuan dalam *Warta*.

Pindaan Perkara 10

2. Perlembagaan Persekutuan dipinda dalam Perkara 10—

(a) dalam Fasal (1), dengan memasukkan selepas perkataan “(3)” perkataan “, (3A)”; dan

(b) dengan memasukkan selepas Fasal (3) Fasal yang berikut:

“(3A) Walau apa pun perenggan (c) Fasal (2) dan Fasal (3), sekatan-sekatan ke atas hak untuk membentuk persatuan yang diberikan oleh perenggan (c) Fasal (1) yang berhubungan dengan keahlian dalam parti politik ahli Dewan Rakyat dan ahli Dewan Undangan Negeri boleh juga dikenakan oleh undang-undang persekutuan.”.

HURAIAN

Rang Undang-Undang ini bertujuan untuk meminda Perlembagaan Persekutuan.

2. *Fasal 1* Rang Undang-Undang ini memperuntukkan tajuk ringkas Akta yang dicadangkan dan kuasa Yang di-Pertuan Agong untuk menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan.

3. *Fasal 2* Rang Undang-Undang ini bertujuan untuk meminda Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan.

Subfasal 2(a) bertujuan untuk meminda Fasal (1) Perkara 10 berbangkit daripada kemasukan Fasal baharu (3A) dalam *subfasal 2(b)*.

Subfasal 2(b) bertujuan untuk memasukkan Fasal baharu (3A) ke dalam Perlembagaan Persekutuan untuk membolehkan sekatan-sekatan ke atas hak untuk membentuk persatuan yang berhubungan dengan keahlian dalam parti politik ahli Dewan Rakyat dan ahli Dewan Undangan Negeri boleh dikenakan oleh undang-undang persekutuan.

IMPLIKASI KEWANGAN

Rang Undang-Undang ini tidak akan melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan kewangan tambahan.

[PN(U2)3271]

A BILL

i n t i t u l e d

An Act to amend the Federal Constitution.

[]

ENACTED by the Parliament of Malaysia as follows:

Short title and commencement

1. (1) This Act may be cited as the Constitution (Amendment) (No. 3) Act 2022.

(2) This Act comes into operation on a date to be appointed by the Yang di-Pertuan Agong by notification in the *Gazette*.

Amendment of Article 10

2. The Federal Constitution is amended in Article 10—

(a) in Clause (1), by inserting after the words “(3)” the words “, (3A)”;

(b) by inserting after Clause (3) the following Clause:

“(3A) Notwithstanding paragraph (c) of Clause (2) and Clause (3), restrictions on the right to form associations conferred by paragraph (c) of Clause (1) relating to membership in a political party of members of the House of Representatives and members of the State Legislative Assembly may also be imposed by federal law.”.

EXPLANATORY STATEMENT

This Bill seeks to amend the Federal Constitution.

2. *Clause 1* of this Bill provides for the short title of the proposed Act and the power of the Yang di-Pertuan Agong to appoint the date of coming into operation of the proposed Act.

3. *Clause 2* of this Bill seeks to amend Article 10 of the Federal Constitution.

Subclause 2(a) seeks to amend Clause (1) of Article 10 consequential to the introduction of a new Clause (3A) in *subclause 2(b)*.

Subclause 2(b) seeks to introduce a new Clause (3A) into the Federal Constitution to enable restrictions on the right to form associations relating to membership in a political party of members of the House of Representatives and members of the State Legislative Assembly to be imposed by federal law.

FINANCIAL IMPLICATIONS

This Bill will not involve the Government in extra financial expenditure.

[PN(U2)3271]

RANG UNDANG-UNDANG

bernama

Suatu Akta untuk meminda Perlembagaan Persekutuan.

[]

DIPERBUAT oleh Parlimen Malaysia seperti berikut:

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Akta ini bolehlah dinamakan Akta Perlembagaan (Pindaan) 2021.
- (2) Akta ini hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh sebaik selepas tarikh penyiarannya dalam *Warta*.

Perkara-perkara baharu 52A and 52B

2. Perlembagaan Persekutuan dipinda dengan memasukkan selepas Perkara 52 Perkara-Perkara yang berikut:

“Pertukaran gabungan parti

52A. (1) Tertakluk kepada Perkara ini, seseorang ahli Dewan Rakyat menukar gabungan partinya jika —

- (a) setelah dipilih selama dia menjadi ahli sesebuah parti politik, dia melepaskan keahliannya, dilucutkan daripada parti tersebut atau atas apa-apa jua sebab berhenti daripada menjadi ahli parti tersebut;
- (b) setelah dipilih sebagai calon daripada sesebuah gabungan parti-parti politik, atas apa-apa jua sebab dia berhenti daripada menjadi wakil gabungan tersebut; atau
- (c) setelah dipilih sebagai calon yang bukan daripada sesebuah parti politik atau gabungan parti-parti politik, dia menyertai sebuah parti politik atau gabungan parti-parti politik.

(2) Seseorang ahli Dewan Rakyat tidak boleh dianggap sebagai telah menukar gabungan partinya jika —

- (a) parti politiknya atau gabungan parti-parti politiknya dibubarkan atau berhenti wujud; atau
- (b) dia melepaskan keahlian parti politiknya atau gabungan parti-parti politiknya bagi menjawat jawatan Yang di-Pertua atau Timbalan Yang di-Pertua.

(3) Dalam Perkara ini —

- (a) masa seseorang dipilih sebagai ahli Dewan Rakyat adalah pada permulaan hari selepas —
 - (i) hari mengundi bagi pilihan raya negeri di mana orang tersebut dipilih sebagai ahli Dewan Rakyat; atau
 - (ii) jika orang tersebut telah dipilih sebagai ahli Dewan Rakyat lebih daripada satu kali, hari mengundi bagi pilihan raya negeri di mana orang tersebut kali terakhir dipilih;
- (b) “parti politik” mempunyai erti yang sama yang diberikan kepadanya oleh seksyen 2 Akta Pertubuhan 1966 atau oleh mana-mana undang-undang yang berhubungan dengan pendaftaran atau pengawalseliaan pertubuhan yang ditubuhkan bagi penyertaan dalam pilihan raya jawatan awam; dan
- (c) “gabunagn parti-parti politik” ertinya gabungan berdaftar yang terdiri daripada dua atau lebih parti-parti politik dan bertanding dalam pilihan raya di bawah simbol parti yang sama.

Pemecatan ahli-ahli

52B. (1) Seseorang ahli Dewan Rakyat boleh dipecat oleh pemilih-pemilih bahagian pilihan raya yang daripadanya dia dipilih mengikut peruntukan mana-mana undang-undang yang berhubungan dengan pemecatan ahli-ahli.

(2) Alasan bagi memecatkan seseorang ahli Dewan Rakyat termasuk ahli tersebut menukar gabungannya sebagaimana yang ditakrifkan oleh Perkara 52A dan apa-apa alasan lain sebagaimana yang diperuntukan melalui undang-undang oleh Parlimen.

(3) Jika seseorang Dewan Rakyat berjaya dipecat, maka kerusinya hendaklah menjadi kosong.”.

Pindaan Perkara 48

3. Perkara 48 Perlembagaan Persekutuan dipinda dengan memansuhkan Fasal (6).

Pindaan Perkara 54

4. Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan dipinda dalam Fasal (1) dengan menggantikan proviso kedua dengan proviso baharu yang berikut:

“Dengan syarat selanjutnya bahawa, jika kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat dipastikan pada suatu tarikh dalam masa enam bulan dari tarikh Parlimen hendaklah terbubar mengikut Fasal (3) Perkara 55, maka kekosongan luar jangka itu tidak boleh diisi.”.

Pindaan Jadual Kelapan

5. Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan dipinda —

- (a) dalam seksyen 6, dengan memansuhkan subseksyen (5); dan
- (b) dalam seksyen 9, dalam subseksyen (5), dengan menggantikan proviso dengan proviso baharu yang berikut:

“Dengan syarat bahawa jika kekosongan luar jangka dipastikan pada suatu tarikh dalam masa enam bulan dari tarikh Dewan Undangan itu hendaklah terbubar mengikut subseksyen (3) seksyen ini, maka kekosongan luar jangka itu tidak boleh diisi.”.

HURAIAN

Rang Undang-Undang ini (“Akta yang dicadangkan”) bertujuan untuk meminda Perlembagaan Persekutuan terutamanya untuk mengadakan peruntukan bagi pemecatan ahli Dewan Rakyat atas pertukaran parti atau gabungan parti-parti dan alasan-alasan lain; dengan mentakrifkan konsep pertukaran gabungan parti, membolehkan pemecatan ahli oleh pemilih-pemilihnya sebagai alasan baharu bagi mengosongkan kerusi ahli Dewan Rakyat, menyediakan sumber undang-undang kepada Parlimen untuk menggubal mekanisme pemecatan dan memperuntukan alasan-alasan pemecatan selanjutnya, menghapuskan larangan terhadap ahli Dewan Rakyat dan Dewan-Dewan Undangan Negeri daripada bertanding semula dalam tempoh lima tahun dari pelepasan keahliannya dari Dewan Rakyat dan Dewan Undangan Negeri masing-masing, memendekkan tempoh di mana kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat dan Dewan-Dewan Undangan Negeri tidak akan diisi. Pengenalan mekanisme pemecatan yang dicadangkan ini tidak bercanggah dengan mana-mana peruntukan dalam Perlembagaan Persekutuan termasuk Perkara 10(1)(c) yang memperuntukan kebebasan berpersatuan. Ia memperuntukan hak pemilih-pemilih sesuatu bahagian pilihan raya untuk memecat ahli Dewan Rakyat dalam bahagian pilihan raya itu dan mengosongkan kerusi ahli itu bagi membolehkan suatu pilihan raya diadakan untuk mengisi kekosongan itu mengikut Fasal (1) Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan.

2. *Fasal 1* memperuntukkan tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan.

3. *Fasal 2* bertujuan untuk memperkenalkan dua Perkara baharu, Perkara 52A yang dicadangkan dan Perkara 52B yang dicadangkan, selepas Perkara 52 Perlembagaan Persekutuan. Perkara 52A yang dicadangkan mentakrifkan maksud pertukaran gabungan parti dan konsep-konsep yang berkaitan. Perkara 52B yang dicadangkan memperkenalkan pemecatan ahli-ahli sebagai alasan baharu bagi mengosongkan kerusi seseorang ahli Dewan Rakyat dan menyediakan kepada Parlimen kuasa untuk menggubal prosedur pemecatan dan alasan-alasan bagi memecat ahli-ahli Dewan Rakyat selain daripada pertukaran gabungan partinya. Apabila ahli Dewan Rakyat itu berjaya dipecat oleh pemilih-pemilihnya, kerusi ahli itu hendaklah menjadi kosong.

4. *Fasal 3* bertujuan untuk meminda Perkara 48 Perlembagaan Persekutuan dengan memansuhkan Fasal (6). Pindaan ini menghapuskan kehilangan kelayakan selama lima tahun untuk menjadi ahli Dewan Rakyat terhadap seseorang yang melepaskan keahliannya di Dewan Rakyat.
5. *Fasal 4* bertujuan untuk meminda Fasal (1) Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan dengan menggantikan suatu proviso kedua yang baharu. Pada masa kini, sesuatu kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat yang dipastikan pada suatu tarikh dalam masa dua tahun dari tarikh Parlimen akan terbubar mengikut Fasal (3) Perkara 55 tidak akan diisi secara umum. Pindaan ini bertujuan untuk memendekkan tempoh kekosongan luar jangka tidak diisi daripada dua tahun ke enam bulan.
6. *Fasal 5* bertujuan untuk memansuhkan subseksyen 6(5) dan meminda subseksyen 9(5) Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan yang sepadan dengan Fasal (6) Perkara 48 dan Fasal (1) Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan. Ini adalah untuk memastikan bahawa Perlembagaan Negeri akan selaras dengan peruntukan-peruntukan Perlembagaan Persekutuan mengenai penghapusan alasan kehilangan kelayakan disebabkan oleh pelepasan keahlian dan tempoh kekosongan luar jangka tidak diisi, seperti pindaan yang dicadangkan dalam *fasal 3* dan *fasal 4*.

IMPLIKASI KEWANGAN

Rang Undang-Undang ini akan melibatkan Kerajaan dengan perbelanjaan wang tambahan yang amaunnya tidak dapat ditentukan sekarang ini.

[]

RANG UNDANG-UNDANG PENGAWALAN LOMPAT PARTI
DAN AKAUNTABILITI POLITIK 2021

SUSUNAN FASAL-FASAL

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Fasal

1. Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
2. Pemakaian
3. Tafsiran
4. Ahli-Ahli tertakluk kepada pemecatan

BAHAGIAN II

PENJALANAN DAN PENYELIAAN PEMECATAN

5. Suruhanjaya Pilihan Raya menjalankan pemecatan
6. Pegawai petisyen
7. Kuasa dan tugas am Suruhanjaya Pilihan Raya
8. Kuasa pegawai petisyen

BAHAGIAN III

MEMULAKAN PEMECATAN

9. Alasan bagi pemecatan
10. Had dalam memulakan pemecatan

BAHAGIAN IV

CADANGAN PEMECATAN

11. Pencadang pemecatan
12. Cadangan pemecatan
13. Deposit oleh pencadang

BAHAGIAN V

PETISYEN PEMECATAN

14. Pengeluaran petisyen pemecatan

Fasal

15. Pempetisyen petisyen pemecatan
16. Penjalanan proses petisyen pemecatan
17. Keputusan petisyen pemecatan
18. Kesan petisyen pemecatan yang berjaya

BAHAGIAN VI

PELBAGAI

19. Pilihan raya kecil
20. Penamatan awal proses pemecatan
21. Pemfailan dan pengemukakan dokumen
22. Notis
23. Semakan Kehakiman
24. Kesalahan

BAHAGIAN VII

PERATURAN-PERATURAN

25. Kuasa untuk membuat peraturan-peraturan yang berhubungan dengan penjalanan pemecatan
26. Peraturan-peraturan hendaklah dibentangkan di dalam Dewan Rakyat

JADUAL

RANG UNDANG-UNDANG

bernama

Suatu Akta untuk mengadakan peruntukan mengenai pemecatan ahli-ahli Dewan Rakyat, bagi tujuan pengawalan lompat parti dan peningkatan akauntabiliti wakil-wakil dipilih kepada pemilih-pemilih, dan mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang bersampingan dengannya.

[]

DIPERBUAT oleh Parlimen Malaysia seperti berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Akta ini bolehlah dinamakan Akta Pengawalan Lompat Parti dan Akauntabiliti Politik 2021.

(2) Akta ini hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh sebaik selepas tarikh penyiarannya dalam *Warta*.

Pemakaian

2. (1) Akta ini hendaklah hanya terpakai bagi ahli-ahli dipilih bagi Dewan Rakyat.

(2) Akta ini boleh terpakai bagi ahli-ahli dipilih bagi Dewan-Dewan Undangan dengan ubah suaian yang perlu jika Badan Perundangan Negeri itu meluluskan undang-undang untuk membolehkannya.

(3) Akta ini tidak boleh disifatkan sebagai larangan terhadap mana-mana Badan Perundangan Negeri untuk meluluskan suatu prosedur pemecatan selain yang diperuntukkan dalam Akta ini.

Tafsiran

3. Dalam Akta ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain —

“Ahli” ertinya seorang ahli dipilih Dewan Rakyat;

“bahagian pilihan raya” ertinya suatu bahagian pilihan raya Parlimen;

“cadangan pemecatan” ertinya suatu cadangan untuk memecat seorang Ahli yang mengandungi siri dokumen-dokumen yang disebut dalam subseksyen 12(2);

“Mahkamah” ertinya Mahkamah Tinggi yang mempunyai bidang kuasa di mana pemecatan itu telah dimulakan;

“pegawai petisyen” ertinya pegawai yang dilantik di bawah subseksyen 6(1) dan termasuklah penolong pegawai petisyen;

“pemecatan” ertinya suatu proses menuntut seseorang Ahli untuk menghilangkan kerusinya di dalam Dewan Rakyat, yang melibatkan pemfailan cadangan pemecatan dan penandatanganan petisyen pemecatan, dan jika petisyen pemecatan itu berjaya, Ahli yang dinamakan dalam cadangan pemecatan hendaklah mengosongkan kerusinya;

“pemilih” ertinya seorang warganegara yang berhak mengundi dalam suatu pilihan raya Parlimen menurut Perkara 119 Perlembagaan pada hari yang berkenaan untuk penentuan;

“pempetisyen” ertinya individu yang layak, mengikut pengertian seksyen 15, yang telah menandatangani petisyen pemecatan mengikut cara yang diperuntukkan di bawah seksyen 16;

“pencadang” ertinya individu yang layak, mengikut pengertian seksyen 11, yang telah memfailkan suatu cadangan pemecatan mengikut seksyen 12;

“Perlembagaan” ertinya Perlembagaan Persekutuan;

“petisyen pemecatan” ertinya suatu petisyen pemecatan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya mengikut subseksyen 14(1);

“Suruhanjaya” atau “Suruhanjaya Pilihan Raya” ertinya Suruhanjaya Pilihan Raya yang ditubuhkan di bawah Perkara 114 Perlembagaan;

“tempat yang ditetapkan” ertinya suatu tempat yang ditetapkan oleh pegawai petisyen di bawah subseksyen 14(2); dan

“Yang di-Pertua” ertinya Yang di-Pertua Dewan Rakyat.

Ahli-Ahli tertakluk kepada pemecatan

4. (1) Menurut Perkara 52B Perlembagaan, Ahli-Ahli boleh tertakluk kepada pemecatan mengikut alasan-alasan dan procedure yang dinyatakan dalam Perkara 52B Perlembagaan dan peruntukan-peruntukan Akta ini.

(2) Pemecatan seseorang Ahli hendaklah diputuskan oleh pemilih-pemilih di bahagian pilihan rayanya.

(3) Peruntukan yang dibuat oleh atau di bawah Akta ini tidak menjejaskan cara-cara lain di mana kerusi seseorang Ahli boleh dikosongkan disebabkan kehilangan kelayakannya, kematiannya atau selainnya.

(4) Pengosongan kerusi seseorang Ahli di bawah Akta ini akibat daripada petisyen pemecatan tidak menghalangnya daripada bertanding dalam pilihan raya kecil yang terhasil.

BAHAGIAN II

PENJALANAN DAN PENYELIAAN PEMECATAN

Suruhanjaya Pilihan Raya menjalankan pemecatan

5. (1) Suruhanjaya Pilihan Raya, menurut kuasa Fasal (4) Perkara 113 Perlembagaan, diberi kuasa untuk menjalankan pemecatan Ahli-Ahli dan ahli-ahli dipilih bagi Dewan-Dewan Undangan, jika Badan Perundangan Negeri itu meluluskan undang-undang untuk membolehkannya.

(2) Tertakluk kepada arahan dan kawalan Suruhanjaya Pilihan Raya, Pengarah Pilihan Raya Negeri hendaklah mempunyai segala kuasa dan boleh menjalankan segala tugas Suruhanjaya berhubung dengan penjalanan pemecatan dalam Negeri yang baginya dia dilantik.

(3) Melainkan jika diperuntukkan dengan nyata selainnya dalam Akta ini atau mana-mana undang-undang Negeri yang berkaitan, pegawai-pegawai Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah mempunyai segala kuasa dan boleh menjalankan segala tugas sebagaimana yang diperuntukkan dalam Akta Pilihan Raya 1958 dengan ubah suaian yang perlu untuk menjalankan pemecatan.

Pegawai petisyen

6. (1) Orang yang merupakan pegawai pengurus dan penolong pegawai pengurus berhubung dengan bahagian pilihan raya yang dilantik di bawah subsection 3(c) Akta Pilihan Raya 1958 hendaklah bertindak sebagai pegawai petisyen dan penolong pegawai petisyen bagi bahagian pilihan raya itu berhubung dengan penjalanan petisyen pemecatan.

(2) Pada menunaikan kewajipannya di bawah Akta ini tiap-tiap pegawai yang dilantik di bawah subseksyen (1) hendaklah tertakluk kepada arahan, kawalan dan penyeliaan Suruhanjaya Pilihan Raya.

Kuasa dan tugas am Suruhanjaya Pilihan Raya

7. (1) Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah —

- (a) menjalankan kawalan dan penyeliaan ke atas penerimaan, jagaan dan pelupusan cadangan pemecatan;
- (b) mengeluarkan petisyen pemecatan sekiranya cadangan pemecatan yang difailkan kepada Suruhanjaya diluluskan di bawah Akta ini;
- (c) menjalankan kawalan dan penyeliaan ke atas penjalanan proses petisyen pemecatan;
- (d) mempunyai kuasa untuk mengeluarkan kepada pegawai-pegawai petisyen apa-apa arahan yang difikirkan perlu oleh Suruhanjaya bagi memastikan Akta ini dan mana-mana peraturan-peraturan yang dibuat di bawahnya dilaksanakan dengan berkesan, adil dan saksama;
- (e) mempunyai kuasa untuk melantik seberapa banyak pegawai kerajaan persekutuan, negeri dan tempatan untuk membantu pegawai petisyen dalam melaksanakan tugasnya di bawah Akta ini dan mana-mana peraturan-peraturan yang dibuat di bawahnya;
- (f) menjalankan dan melaksanakan segala kuasa dan tugas lain yang diberikan kepadanya atau yang dipertanggungjawabkan ke atasnya oleh Akta ini dan mana-mana peraturan-peraturan yang dibuat di bawahnya, dan oleh Akta Pilihan Raya 1958 dengan ubah suaian yang perlu; dan
- (g) menjalankan dan melaksanakan segala kuasa dan tugas yang diberikan kepadanya atau yang dipertanggungjawabkan ke atasnya oleh Akta ini dan mana-mana peraturan-peraturan yang dibuat di bawahnya dengan cara yang adil dan saksama.

(2) Tertakluk kepada apa-apa syarat dan sekatan sebagaimana yang difikirkan perlu olehnya, Suruhanjaya Pilihan Raya boleh mewakilkan mana-mana kuasa dan tugas yang diberikan kepadanya atau yang dipertanggungjawabkan ke atasnya oleh Akta ini atau mana-mana peraturan-peraturan yang dibuat di bawahnya, kepada mana-mana pegawai yang dilantik di bawah Akta ini sebagaimana yang difikirkannya patut:

Dengan syarat bahawa —

- (a) tiada apa-apa jua dalam subseksyen ini terpakai bagi apa-apa kuasa untuk membuat peraturan-peraturan di bawah Akta ini; dan
- (b) tiada perwakilan sedemikian boleh menyentuh penjalanan kuasa-kuasa atau pelaksanaan tugas-tugas sedemikian oleh Suruhanjaya.

Kuasa pegawai petisyen

8. (1) Pegawai petisyen hendaklah tertakluk kepada kawalan, penyeliaan dan arahan Suruhanjaya Pilihan Raya berhubung dengan penjalanan petisyen pemecatan.

(2) Tertakluk kepada arahan dan kawalan pegawai petisyen, penolong pegawai petisyen yang dilantik bagi membantunya hendaklah mempunyai segala kuasa dan boleh menjalankan segala tugas pegawai petisyen itu.

(3) Jika kerana sakit atau sebab lain mana-mana pegawai petisyen tidak dapat atau tidak berupaya menjalankan mana-mana tugasnya di bawah Akta ini, maka Suruhanjaya Pilihan Raya boleh melantik seorang penolong pegawai petisyen untuk menjalankan tugasnya.

BAHAGIAN III

MEMULAKAN PEMECATAN

Alasan bagi pemecatan

9. Seseorang Ahli boleh tertakluk kepada pemecatan atas satu atau lebih alasan yang ditetapkan di bawah Perkara 52B Perlembagaan dan Jadual di bawah Akta ini.

Had dalam memulakan pemecatan

10. Tiada cadangan pemecatan yang berkenaan dengan seseorang Ahli boleh difailkan —

- (a) dalam tempoh enam (6) bulan sebaik sebelum Dewan Rakyat akan terbubar di bawah Fasal (3) Perkara 55 Perlembagaan;
- (b) selepas tempoh dua belas (12) bulan dari tempoh berturut-turut enam (6) bulan, jika atas alasan ketidakhadiran yang diperuntukkan di bawah sub-fasal 2(d) Jadual; atau
- (c) atas alasan yang sama jika cadangan pemecatan telah diluluskan tetapi pemecatan adalah tidak berjaya, dalam tempoh satu (1) tahun sebaik selepas tarikh pengisytiharan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya di bawah subseksyen 17(4).

BAHAGIAN IV

CADANGAN PEMECATAN

Pencadang pemecatan

11. Hanya pemilih-pemilih bagi sesuatu bahagian pilihan raya berhak mencadangkan pemecatan terhadap Ahli bagi bahagian pilihan raya itu dan bertindak sebagai pencadang pemecatan itu.

Dengan syarat bahawa seseorang anggota Suruhanjaya Pilihan Raya, Pengarah Pilihan Raya Negeri dan Timbalannya, pegawai petisyen atau mana-mana pegawai lain yang dilantik oleh Suruhanjaya di bawah Akta ini dalam membantu penjalanan proses pemecatan tidak boleh bertindak sebagai pencadang pemecatan.

Cadangan pemecatan

12. (1) Jika syarat apa-apa alasan pemecatan berlaku, pemilih bagi sesuatu bahagian pilihan raya boleh mencadangkan pemecatan terhadap Ahli bagi bahagian pilihan raya itu dan memohon untuk mengeluarkan petisyen untuk memecat Ahli itu di bawah subseksyen (2).

(2) Pencadang hendaklah memfailkan cadangan pemecatan dan salinannya kepada Suruhanjaya Pilihan Raya mengikut borang dan format yang boleh diterima yang ditetapkan oleh Akta ini atau Suruhanjaya dan hendaklah mengandungi yang berikut:

- (a) suatu notis tentang niat untuk mencadangkan pemecatan, dan hendaklah mengandungi nama Ahli yang menjadi subjek pemecatan yang dicadangkan, bahagian pilihan raya Ahli itu dan satu atau lebih alasan pemecatan di bawah seksyen 9;
- (b) Nama, nombor Kad Pengenalan Pendaftaran Negara dan maklumat hubungan, termasuk alamat dan nombor telefon, pencadang;
- (c) suatu pernyataan tentang sebab pemecatan, tidak melebihi 200 patah perkataan, mengandungi penjelasan secara terperinci mengapa pemecatan Ahli itu adalah wajar menurut alasan yang dikemukakan dalam notis tentang niat untuk mencadangkan pemecatan dan apa-apa dokumen bukti yang perlu;
- (d) suatu pernyataan ditandatangani oleh pencadang bahawa dia layak untuk memfailkan cadangan pemecatan;
- (e) deposit seperti dalam subseksyen 13(1) dan bukti pembayaran, jika berkenaan; dan
- (f) apa-apa maklumat lain yang boleh ditetapkan oleh Suruhanjaya.

(3) Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah, sebaik selepas menerima cadangan pemecatan, menyiarkan suatu notis penerimaan cadangan pemecatan di laman webnya dan, secepat yang dapat dilaksanakan dan tidak lebih daripada satu (1) hari selepas menerima cadangan pemecatan, mengadakan suatu mesyuarat untuk memutuskan sama ada cadangan pemecatan itu hendak diluluskan.

Deposit oleh pencadang

13. (1) Seseorang pencadang hendaklah mendepositkan atau menyebabkan didepositkan dengan Suruhanjaya Pilihan Raya wang sebanyak sepuluh ribu ringgit dalam bentuk tunai, draft bank atau apa-apa bentuk lain yang ditentukan oleh Suruhanjaya.

(2) Apabila menerima deposit yang dibayar di bawah subseksyen (1) daripada seseorang pencadang, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah bertindak mengikut peraturan-peraturan kewangan Kerajaan yang semasa dan deposit yang dibayar sedemikian oleh pencadang itu hendaklah diuruskan mengikut Peraturan-Peraturan ini.

(3) Jika —

- (a) sesuatu cadangan pemecatan ditolak oleh Suruhanjaya Pilihan Raya; atau
- (b) seseorang pencadang menarik balik cadangan pemecatan sebelum Suruhanjaya meluluskan cadangan pemecatan itu,

deposit itu hendaklah dikembalikan secepat yang dapat dilaksanakan oleh Suruhanjaya kepada pencadang atau orang yang telah membayar deposit itu selepas penyiaran notis penolakan atau penarik balik.

(4) Deposit itu hendaklah terlucut hak jika petisyen pemecatan telah dikeluarkan dan orang yang menandatangani petisyen pemecatan itu tidak lebih daripada satu per lapan daripada jumlah pemilih yang layak menandatangani petisyen pemecatan itu.

(5) Jika deposit tidak terlucut hak di bawah subseksyen (4), Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah, secepat yang dapat dilaksanakan selepas pencadang atau seorang bagi pihaknya membuat penuntutan, memulangkan deposit itu kepada pencadang atau orang yang telah membayar deposit itu. Pencadang hendaklah menuntut deposit itu dalam tempoh satu (1) bulan dari tarikh penyiaran keputusan pemecatan dalam *Warta* dan apa-apa deposit yang tidak dituntut dalam tempoh tersebut hendaklah terlucut hak.

BAHAGIAN V

PETISYEN PEMECATAN

Pengeluaran petisyen pemecatan

14. (1) Sebaik sahaja cadangan pemecatan diluluskan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah, secepat yang dapat dilaksanakan dan tidak melebihi tiga (3) hari selepas tarikh kelulusan itu —

- (a) mengeluarkan suatu notis bertulis bahawa cadangan pemecatan itu diluluskan dan suatu petisyen pemecatan adalah dikeluarkan kepada:
 - (i) pecadang;
 - (ii) Ahli yang dinamakan dalam cadangan pemecatan;
 - (iii) pemimpin parti berdaftar yang mana Ahli dinamakan dalam cadangan pemecatan milik, jika berkenaan;
 - (iv) Yang di-Pertua; dan
 - (v) pegawai petisyen bagi bahagian pilihan raya Ahli tersebut;

dan

(b) menyiarkan di tidak kurang daripada sepuluh (10) tempat bahagian pilihan raya dan mengikut apa-apa cara sebagaimana yang ditetapkan dalam peraturan-peraturan dan di laman webnya:

- (i) cadangan pemecatan;
- (ii) petisyen pemecatan;
- (iii) hari dari mana petisyen pemecatan itu adalah tersedia untuk ditandatangani (atau hari bagi tempoh penandatanganan bermula), yang tidak lewat daripada empat belas (14) hari dari tarikh notis yang dikeluarkan di bawah subseksyen (a);
- (iv) hari bagi tempoh penandatanganan berakhir; dan
- (v) apa-apa maklumat lain sebagaimana yang difikirkan sesuai oleh Suruhanjaya.

(2) Pegawai petisyen hendaklah secepat yang dapat dilaksanakan dan tidak lebih daripada tujuh (7) hari selepas menerima notis yang dikeluarkan di bawah subseksyen (1), menentukan dan menetapkan tempat di mana petisyen pemecatan akan tersedia untuk ditandatangani dan mengumumkan tempat-tempat tersebut dengan mengeluarkan suatu notis awam kepada pemilih-pemilih mengikut apa-apa cara sebagaimana yang ditetapkan dalam peraturan-peraturan.

(3) Sekurang-kurangnya sepuluh (10) tempat hendaklah ditetapkan di bawah subseksyen (2).

(4) Pegawai petisyen hendaklah, semasa menentukan tempat yang akan ditetapkan di bawah subseksyen (2), memastikan bahawa —

- (a) semua orang yang berhak untuk menandatangani petisyen pemecatan mempunyai kemudahan yang munasabah untuk menandatangani sebagaimana yang dapat dilaksanakan dalam keadaan tersebut; dan
- (b) setakat yang munasabah dan dapat dilaksanakan, setiap tempat yang ditetapkan dapat diakses oleh orang kurang upaya.

(5) Jika cadangan pemecatan telah ditolak, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah mengeluarkan suatu notis penolakan bertulis dengan alasan-alasan kepada pencadang dan menyiarkan notis itu di laman webnya.

Pempetisyen petisyen pemecatan

15. (1) Hanya seseorang yang, pada hari kerja yang ketiga sebelum permulaan tempoh penandatanganan, merupakan seorang pemilih dalam bahagian pilihan raya yang dinamakan dalam cadangan pemecatan berhak untuk menandatangani petisyen pemecatan dan bertindak sebagai seorang pempetisyen bagi pemecatan itu.

- (2) Seorang pencadang boleh menjadi pempetisyen.
- (3) Seseorang pempetisyen hendaklah menandatangani petisyen pemecatan sekali sahaja bagi cadangan pemecatan yang sama.
- (4) Selepas petisyen pemecatan telah ditandatangani, tandatangan itu tidak boleh ditarik balik.

Penjalanan proses petisyen pemecatan

16. (1) Pegawai petisyen hendaklah memastikan petisyen pemecatan adalah tersedia untuk ditandatangani sepanjang tempoh penandatanganan di tempat yang ditetapkan mengikut peraturan-peraturan yang dibuat oleh Suruhanjaya Pilihan Raya.

(2) Dalam Akta ini, “tempoh penandatanganan” ertinya tempoh dua puluh satu (21) hari bermula dengan tarikh yang diperuntukkan dalam subseksyen 14(1)(b)(iii).

(3) Petisyen pemecatan adalah tersedia untuk ditandatangani di tempat yang ditetapkan dengan lembaran penandatanganan yang berasingan, sama ada melalui kertas atau mesin pengundian sebagaimana yang boleh selanjutnya ditetapkan oleh Dewan Rakyat selepas berunding dengan Suruhanjaya Pilihan Raya, yang tersedia untuk ditandatangani oleh setiap pemilih di tempat tersebut mengikut peraturan-peraturan yang dibuat oleh Suruhanjaya.

(4) Dewan Rakyat hendaklah, pada mesyuarat tersedia yang berikut selepas Akta ini berkuat kuasa dan mesyuarat pertama dalam setiap tempoh perundangan berikutnya, membuat ketetapan terhadap kaedah yang digunakan untuk proses petisyen pemecatan bagi baki tempoh perundangan tersebut.

(5) Lembaran penandatanganan petisyen hendaklah termasuk perkataan-perkataan yang berikut:

“Dengan menandatangani kotak di bawah, anda sedang menandatangani suatu petisyen agar [*nama Ahli*], ahli Dewan Rakyat bagi [*nama bahagian pilihan raya*] dipecat dan sebagai akibatnya, kerusinya dalam Dewan Rakyat akan dikosongkan dan suatu pilihan raya kecil akan diadakan bagi bahagian pilihan raya tersebut. Pengkosongan kerusi tersebut tidak menghalangnya daripada bertanding dalam pilihan raya kecil ini.”

(6) Suruhanjaya Pilihan Raya boleh melalui peraturan-peraturan meminda subseksyen (5) dan menetapkan bentuk dan format lembaran penandatanganan petisyen.

Keputusan petisyen pemecatan

17. (1) Secepat yang dapat dilaksanakan selepas tempoh penandatanganan tamat, pegawai petisyen hendaklah —

- (a) menentukan keputusan petisyen pemecatan;

- (b) memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya keputusan petisyen pemecatan; dan
- (c) setelah membuat sedemikian, memberi notis awam mengenai keputusan petisyen pemecatan mengikut apa-apa cara sebagaimana yang ditetapkan dalam peraturan-peraturan.

(2) Sesuatu petisyen pemecatan adalah berjaya jika dalam tempoh penandatanganan petisyen pemecatan itu ditandatangani oleh sekurang-kurangnya —

- (a) empat puluh (40) peratus daripada jumlah bilangan pemilih yang berlayak untuk bertindak sebagai pempetisyen di bawah subseksyen 15(1); atau
- (b) sebahagian pemilih yang berlayak untuk bertindak sebagai pempetisyen di bawah subseksyen 15(1) yang dikira mengikut formula berikut —

$$A = 0.5 \left(TE_1 \times \frac{B}{TE_0} \right)$$

- A mewakili bahagian pemilih yang diperlukan dalam subseksyen (b);
- B mewakili jumlah bilangan kertas undi yang dikeluarkan dalam pengundian, seperti yang dinyatakan dalam Borang 16 Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Penjalanan Pilihan Raya) 1981, dalam pilihan raya yang lepas bagi bahagian pilihan raya tersebut;
- TE₁ mewakili jumlah bilangan pemilih yang berlayak untuk bertindak sebagai pempetisyen; dan
- TE₀ mewakili jumlah bilangan pemilih yang berlayak untuk mengundi dalam pilihan raya yang lepas bagi bahagian pilihan raya tersebut, seperti yang dinyatakan dalam Borang 16 Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Penjalanan Pilihan Raya) 1981;

mengikut mana-mana yang lebih rendah.

(3) Sesuatu petisyen pemecatan adalah tidak berjaya jika kehendak yang ditetapkan dalam subseksyen (2) tidak dipenuhi.

(4) Jika suatu petisyen pemecatan berjaya, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah, selepas mengesahkan keputusan petisyen pemecatan, memberitahu pihak-pihak berkenaan dan orang awam bahawa Ahli yang dinamakan dalam cadangan pemecatan itu telah berjaya dipecat dengan —

- (a) memberikan suatu notis bertulis kepada:
 - (i) pencadang;
 - (ii) Ahli yang dinamakan dalam cadangan pemecatan;

(iii) pemimpin parti berdaftar yang mana Ahli dinamakan dalam cadangan pemecatan milik, jika berkenaan; dan

(iv) Yang di-Pertua;

dan

(b) menyiarkan keputusan tersebut dalam *Warta* dan di laman webnya.

Kesan petisyen pemecatan yang berjaya

18. (1) Jika petisyen pemecatan berjaya, pada tarikh penyiaran keputusan dalam *Warta* di bawah subseksyen 17(4)(b) —

(a) Ahli yang dinamakan dalam cadangan pemecatan berjaya dipecat; dan

(b) kerusi yang mana Ahli itu dipilih adalah kosong.

(2) Ahli yang berjaya dipecat mengikut Akta ini tidak dilarang daripada menjadi seorang calon bagi pilihan raya kecil yang berikutnya bagi kerusi yang sama bagi baki tempoh Dewan Rakyat.

BAHAGIAN VI

PELBAGAI

Pilihan raya kecil

19. Apabila kerusi adalah kosong akibat daripada pemecatan, suatu pilihan raya hendaklah diadakan untuk mengisi kekosongan itu mengikut Fasal (1) Perkara 54 Perlembagaan.

Penamatan awal proses pemecatan

20. Jika mana-mana keadaan berikut timbul pada bila-bila masa selepas cadangan pemecatan difailkan kepada Suruhanjaya Pilihan Raya tetapi sebelum tempoh penandatanganan tamat, Suruhanjaya hendaklah, secepat yang dapat dilaksanakan selepas menyedari bahawa keadaan tersebut timbul, mengambil apa-apa langkah yang difikirkan perlu oleh Suruhanjaya untuk menamatkan apa-apa proses berhubung dengan pemecatan, dan memberi suatu notis awam mengenai penamatan proses itu mengikut peraturan-peraturan yang berkaitan:

(a) Dewan Rakyat dibubarkan menurut Fasal (2) Perkara 55 Perlembagaan; atau

(b) kerusi Ahli telah dikosongkan, sama ada disebabkan kematian, kehilangan kelayakan, pelepasan keahlian atau selainnya.

Pemfailan dan pengemukakan dokumen

21. Jika Akta ini atau sesuatu peraturan di bawah Akta ini menghendaki sesuatu dokumen atau rekod lain untuk difailkan dengan atau dikemukakan kepada Suruhanjaya Pilihan Raya, in boleh dilakukan dengan menghantar serah dokumen atau rekod itu ke pejabat Suruhanjaya pada waktu pejabat biasa, atau kepada Suruhanjaya atau ejennya di tempat dan waktu lain dengan apa-apa cara yang dibenarkan oleh Suruhanjaya.

Notis

22. Notis atau dokumen yang dikehendaki atau dibenarkan di bawah Akta ini untuk diberikan kepada individu atau organisasi disifatkan telah diberikan jika ia dihantar serah mengikut maklumat hubungan, termasuk faksimile atau e-mel, yang diberikan bagi tujuan ini di bawah Akta ini atau peraturan-peraturan.

Semakan kehakiman

23. Permohonan semakan kehakiman terhadap suatu keputusan, pengisytiharan, arahan atau perintah Suruhanjaya Pilihan Raya atau mana-mana orang yang tertakluk kepada kawalan, penyeliaan dan arahan Suruhanjaya di bawah Akta ini hendaklah difailkan dengan Mahkamah dan disampaikan kepada Suruhanjaya tidak lewat daripada tiga puluh (30) hari dari tarikh keputusan, pengisytiharan, arahan atau perintah.

Kesalahan

24. Seseorang yang —

- (a) dengan diketahuinya membuat apa-apa pernyataan yang palsu atau mengelirukan mengenai kandungan cadangan pemecatan; atau
- (b) dengan sengaja menyebabkan galangan atau gangguan ke atas penjalanan proses pemecatan,

melakukan suatu kesalahan dan hendaklah diseksa dengan penjara selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau denda tidak melebihi dua ribu ringgit, atau kedua-duanya.

BAHAGIAN VII**PERATURAN-PERATURAN****Kuasa untuk membuat peraturan-peraturan yang berhubungan dengan penjalanan pemecatan**

25. Suruhanjaya Pilihan Raya boleh membuat peraturan-peraturan bagi penjalanan pemecatan dan bagi semua perkara yang bersampingan dengannya.

Peraturan-peraturan hendaklah dibentangkan di dalam Dewan Rakyat

26. Semua peraturan-peraturan yang dibuat di bawah Akta ini hendaklah, dengan seberapa segera yang boleh selepas peraturan-peraturan itu dibuat, dibentangkan di dalam Dewan Rakyat, dan jika dalam mesyuarat Dewan Rakyat yang berikutnya selepas mana-mana peraturan dibentangkan di dalamnya suatu ketetapan diluluskan mengemukakan peraturan itu atau mana-mana bahagiannya, keseluruhan peraturan itu atau bahagian-bahagian tersebut terbatal mulai dari masa itu, tetapi tanpa menjejaskan kesahan apa-apa jua perkara yang telah dilakukan dahulunya di bawah peraturan itu atau tanpa menyentuh pembuatan mana-mana peraturan baharu.

JADUAL

[Seksyen 9]

Peruntukan tentang alasan-alasan pemecatan

Tafsiran

1. Bagi maksud Akta ini, masa seseorang menjadi Ahli adalah pada permulaan hari selepas —
 - (a) hari mengundi bagi pilihan raya Parlimen di mana orang tersebut dipilih sebagai Ahli; atau
 - (b) jika orang tersebut telah dipilih sebagai seroang Ahli lebih daripada satu kali, hari mengundi bagi pilihan raya Parlimen di mana orang tersebut kali terakhir dipilih.

Alasan-alasan pemecatan

2. Selain daripada alasan yang diperuntukkan dalam Perkara 52B Perlembagaan, dan tertakluk kepada fasal 3 dan 4, seseorang Ahli boleh tertakluk kepada pemecatan jika —
 - (a) seseorang Ahli telah, setelah menjadi Ahli, disabitkan di Malaysia atas kesalahan yang tidak boleh dikompaun tanpa mengira jenis hukuman yang diperintahkan, atau atas kesalahan yang boleh dikompaun dan dihukum dengan penjara, dan tempoh rayuan tamat tanpa sabitan tersebut dibatalkan atas rayuan, walaupun telah mendapat pengampunan bebas, kecuali bagi kesalahan di bawah Akta Hasutan 1948, Akta Mesin Cetak dan Penerbitan 1984, seksyen 211 dan 233 Akta Komunikasi dan Multimedia 1998, dan Akta Perhimpunan Aman 2012; atau
 - (b) seseorang Ahli telah, setelah menjadi Ahli, tidak hadir pada siding Majlis Dewan Rakyat sebanyak lima puluh (50) peratus daripada hari sidang selama tempoh enam (6) bulan berturut-turut, walaupun diberi kebenaran bercuti.

Alasan (a): peruntukan selanjutnya

3. (1) Dalam sub fasal 2(a) —
 - (a) sebutan mengenai kesalahan termasuklah suatu kesalahan yang dilakukan sebelum Ahli itu menjadi seorang Ahli dan suatu kesalahan yang dilakukan sebelum Akta ini mula berkuat kuasa, tetapi,
 - (b) sebutan mengenai seseorang Ahli yang disabitkan atas kesalahan adalah hanya kepada Ahli yang disabitkan atas kesalahan pada atau selepas hari Akta ini mula berkuat kuasa.
- (2) Bagi maksud sub-fasal 2(c), tempoh rayuan tamat pada waktu terawal di mana —

- (a) tiada kemungkinan lagi bagi adanya suatu rayuan yang berkaitan; dan
- (b) semua rayuan yang berkaitan telah ditentukan atau selainnya dibereskan.

Alasan (b): peruntukan selanjutnya

4. Bagi maksud sub-fasal 2(b) ia tidak mengira sama ada ketidakhadiran seseorang Ahli berlaku dalam satu sesi atau merentasi sesi yang berbeza.

HURAIAN

Rang Undang-Undang ini ("Akta yang dicadangkan") bertujuan untuk memperkenalkan mekanisme untuk memecat ahli-ahli Dewan Rakyat ("Ahli") atas pertukaran parti atau gabungan dan alasan-alasan lain seperti yang diperuntukkan oleh Perkara 52B Perlembagaan Persekutuan ("Perlembagaan"). Tujuan mekanisme pemecatan adalah untuk mengawal lompat parti dan meningkatkan akauntabiliti wakil-wakil dipilih kepada pemilih-pemilih. Akta yang dicadangkan memberi kuasa kepada Suruhanjaya Pilihan Raya untuk menjalankan pemecatan Ahli-Ahli dan ahli-ahli dipilih bagi Dewan-Dewan Undangan, manggariskan alasan-alasan untuk memulakan proses pemecatan selain daripada Perkara 52B, membuat peruntukan bagi prosedur dan ambang berkenaan dengan pemecatan Ahli dan mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang bersampingan dengannya. Ini tidak bercanggah dengan mana-mana peruntukan Perlembagaan termasuk Perkara 10(1)(c) yang memperuntukkan kebebasan berserikat. Ia tidak terikat oleh keputusan Mahkamah Agung dalam *Dewan Undangan Negeri Kelantan & Anor v Nordin bin Salleh & Anor* [1992] kerana pertukaran gabungan party tidak secara automatik mencetuskan kekosongan kerusi. Pengosongan kerusi adalah disebabkan semata-mata oleh pelaksanaan tekad demokratik pemilih, yang terhad kepada alasan-alasan yang disediakan oleh Akta yang dicadangkan. Kerusi yang dikosongkan akan diisi oleh pilihan raya yang akan diadakan mengikut Fasal (1) Perkara 54 Perlembagaan.

BAHAGIAN I

Bahagian I Akta yang dicadangkan memperkatakan perkara-perkara permulaan.

1. *Fasal 1* mengandungi tajuk ringkas dan peruntukan mengenai permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan.
2. *Fasal 2* mengadakan peruntukan bagi pemakaian Akta yang dicadangkan. Akta yang dicadangkan hendaklah hanya terpakai bagi ahli-ahli dipilih bagi Dewan Rakyat dan boleh terpakai bagi ahli-ahli dipilih bagi Dewan-Dewan Undangan Negeri jika Badan Perundangan Negeri itu meluluskan undang-undang untuk membolehkannya. Walau bagaimanapun, Badan-Badan Perundangan Negeri boleh menerima pakai prosedur pemecatan selain daripada yang diperuntukkan dalam Akta yang dicadangkan ini.
3. *Fasal 3* mengadakan peruntukan bagi tafsiran.
4. *Fasal 4* menggariskan peruntukan-peruntukan bagi ahli tertakluk kepada pemecatan.

BAHAGIAN II

Bahagian II Akta yang dicadangkan memperkatakan penjalanan dan penyeliaan pemecatan.

5. *Fasal 5* memberi kuasa kepada Suruhanjaya Pilihan Raya untuk menjalankan pemecatan Ahli-Ahli dan ahli-ahli dipilih bagi Dewan-Dewan Undangan, jika berkenaan. *Fasal* ini juga menyatakan kuasa dan tugas Pengarah Pilihan Raya Negeri dan pegawai-pegawai Suruhanjaya Pilihan Raya untuk menjalankan pemecatan.
6. *Fasal 6* mengadakan peruntukan bagi pegawai petisyen untuk menjalankan petisyen pemecatan.

7. *Fasal 7* menggariskan kuasa dan tugas am Suruhanjaya Pilihan Raya untuk menjalankan dan menyelia pemecatan.

8. *Fasal 8* menggariskan kuasa pegawai petisyen.

BAHAGIAN III

Bahagian III Akta yang dicadangkan memperkatakan memulakan pemecatan.

9. *Fasal 9* mengadakan peruntukan bagi alasan-alasan pemecatan.

10. *Fasal 10* mengadakan peruntukan bagi had dalam memulakan pemecatan. Berdasarkan pertimbangan kos-faedah dan mengelakan percubaan yang menyusahkan, Akta yang dicadangkan mengenakan tiga had bagi memulakan pemecatan. Suatu pemecatan tidak boleh dimulakan dalam tempoh enam bulan sebaik sebelum Dewan Rakyat akan terbubar kerana tempoh lima tahunnya berakhir, selepas tempoh dua belas bulan dari tempoh berturut-turut enam bulan jika atas alasan ketidakhadiran atau dalam tempoh satu tahun sebaik selepas tarikh pengisytiharan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya atas alasan yang sama jika cadangan pemecatan telah diluluskan tetapi pemecatan adalah tidak berjaya.

BAHAGIAN IV

Bahagian IV Akta yang dicadangkan memperkatakan cadangan pemecatan.

11. *Fasal 11* mengadakan peruntukan bagi pencadang pemecatan. *Fasal* ini juga melarang anggota-anggota dan pegawai-pegawai yang bertanggungjawab untuk menjalankan pemecatan bertindak sebagai pencadang.

12. *Fasal 12* mengadakan peruntukan bagi cadangan pemecatan, termasuklah bila seseorang pemilih boleh mencadangkan suatu pemecatan, butiran, dokumen dan bayaran yang diperlukan dalam suatu cadangan pemecatan, dan tindakan yang perlu diambil oleh Suruhanjaya Pilihan Raya selepas menerima cadangan pemecatan.

13. *Fasal 13* mengadakan peruntukan bagi deposit yang dibayar oleh pencadang kepada Suruhanjaya Pilihan Raya, termasuklah amaun deposit, prosedur untuk mengendalikan deposit itu dan situasi di mana deposit akan terlucut hak atau tidak. Deposit yang dicadangkan ialah sepuluh ribu ringgit dan deposit itu hendaklah terlucut hak jika petisyen pemecatan telah dikeluarkan dan orang yang menandatangani petisyen pemecatan itu tidak lebih daripada satu per lapan daripada jumlah pemilih yang layak menandatangani petisyen pemecatan itu.

BAHAGIAN V

Bahagian V of Akta yang dicadangkan memperkatakan petisyen pemecatan.

14. *Fasal 14* mengadakan peruntukan bagi pengeluaran petisyen pemecatan. *Fasal* ini menjelaskan tindakan yang perlu diambil oleh Suruhanjaya Pilihan Raya dan pegawai petisyen sekiranya cadangan pemecatan diluluskan, dan tindakan yang perlu diambil oleh Suruhanjaya Pilihan Raya sekiranya cadangan pemecatan ditolak.

15. *Fasal 15* mengadakan peruntukan bagi pempetisyen petisyen pemecatan.

16. *Fasal 16* mengadakan peruntukan bagi penjalanan proses petisyen pemecatan, termasuklah tugas pegawai petisyen untuk memastikan petisyen pemecatan adalah tersedia untuk ditandatangani sepanjang tempoh penandatangan, tempoh penandatangan yang selama dua puluh satu hari, kuasa Dewan Rakyat bagi menetapkan kaedah yang digunakan untuk proses petisyen pemecatan serta kuasa Suruhanjaya Pilihan Raya bagi menentukan perkataan-perkataan, bentuk dan format lembaran penandatanganan petisyen.

17. *Fasal 17* mengadakan peruntukan bagi keputusan petisyen pemecatan. *Fasal* ini menetapkan ambang bagi suatu petisyen pemecatan berjaya. Selanjutnya, ia juga menjelaskan tindakan yang perlu diambil oleh pegawai

petisyen selepas tamat tempoh penandatanganan dan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya selepas mengesahkan keputusan petisyen pemecatan.

18. *Fasal 18* mengadakan peruntukan bagi kesan petisyen pemecatan yang berjaya.

BAHAGIAN VI

Bahagian VI Akta yang dicadangkan memperkatakan perkara-perkara pelbagai.

19. *Fasal 19* mengadakan peruntukan bagi pilihan raya kecil.

20. *Fasal 20* mengadakan peruntukan bagi penamatan awal proses pemecatan. Proses pemecatan akan ditamatkan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya jika Dewan Rakyat dibubarkan atau kerusi Ahli yang dinamakan dalam cadangan pemecatan dikosongkan sebelum proses pemecatan selesai.

21. *Fasal 21* mengadakan peruntukan bagi pemfailan dan pengemukaan dokumen kepada Suruhanjaya Pilihan Raya.

22. *Fasal 22* mengadakan peruntukan bagi notis yang diberikan kepada seseorang individu atau organisasi.

23. *Fasal 23* mengadakan peruntukan bagi semakan kehakiman terhadap suatu keputusan, pengisytiharan, arahan atau perintah Suruhanjaya Pilihan Raya.

24. *Fasal 24* mengadakan peruntukan bagi kesalahan.

BAHAGIAN VII

Bahagian VII Akta yang dicadangkan memperkatakan peraturan-peraturan dibuat di bawah Akta ini.

25. *Fasal 25* mengadakan peruntukan bagi kuasa untuk membuat peraturan-peraturan yang berhubungan dengan perjalanan pemecatan.

26. *Fasal 26* mengadakan peruntukan bagi peraturan-peraturan hendaklah dibentangkan di dalam Dewan Rakyat.

JADUAL

27. *Jadual* menggariskan peruntukan tentang alasan-alasan pemecatan. *Jadual* ini mengandungi alasan-alasan pemecatan selain daripada yang diperuntukan dalam Perkara 52B Perlembagaan dan tafsiran bagi konsep yang berhubungan.

IMPLIKASI KEWANGAN

Rang Undang-Undang ini akan melibatkan Kerajaan dengan perbelanjaan wang tambahan yang amaunnya tidak dapat ditentukan sekarang ini.

[]

A BILL

intituled

An Act to amend the Federal Constitution.

[]

ENACTED by the Parliament of Malaysia as follows:

Short title and commencement

1. (1) This Act may be cited as the Constitution (Amendment) Act 2022.

(2) This Act comes into operation on a date to be appointed by the Yang di-Pertuan Agong by notification in the *Gazette* and the Yang di-Pertuan Agong may appoint different dates for the coming into operation of different provisions of this Act.

(3) Notwithstanding subsection (2), section 7 of this Act comes into operation in a State on such date as the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri, as the case may be, appoint by notification in the *Gazette*.

Amendment of Article 10

2. The Federal Constitution is amended in Article 10—

(a) in Clause (1), by inserting after the words “(3)” the words “, (3A)”; and

(b) by inserting after Clause (3) the following Clause:

“(3A) Notwithstanding paragraph (c) of Clause (2) and Clause (3), the right to form associations conferred by paragraph (c) of Clause (1) in relation to a member of the House of Representatives and Legislative Assembly of any State shall be subjected to restrictions imposed by Article 49A and section 7 of the Eighth Schedule respectively.”.

Amendment of Article 48

3. The Federal Constitution is amended by deleting Clause (6) of Article 48.

New Article 49A

4. The Federal Constitution is amended by inserting after Article 49 the following Article:

“Change of a member’s political party etc.

49A. (1) Subject to the provisions of this Article, a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately if—

(a) having been elected to the House of Representative as a member of a political party, he resigns or ceases for any reason whatsoever to be a member of, that political party; or

- (b) having been elected to the House of Representative otherwise than as a member of political party, he joins a political party.

Mesyuarat JK Pilihan Khas ("SC") bertarikh 15 April 2022-

YB Padang Rengas proposed that an independent MP joining a political party will not tantamount to party hopping. Pending decision of the SC.

(2) A member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House pursuant to this Article only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party;
- (b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker; or
- (c) his expulsion of his membership of his political party otherwise than for voting against the direction or resolution of his political party in the following circumstances:
 - (i) a motion of no confidence brought against the Prime Minister;
 - (ii) a vote for the approval of the Supply Bill; or
 - (iii) a vote to amend provisions of this Constitution.

(3) The Speaker shall notify the Election Commission within fourteen days from the date he received a written notice from any member of the House of Representatives on the occurrence of a vacancy under this Article.”.

Outstanding matters

Other matters which require further deliberation by the SC-

- (a) party symbol used by independent candidate;

SPR need to consider amending Election (Conduct of Elections) Regulations 1981 [*P.U (A) 386/1981*] to prohibit the independent candidate from using party symbol belonging to any political party.

- (b) Coalition;

SC to determine—

- (i) Whether the definition of 'political party' also extends to coalition?;
- (ii) If hopping happens between members of a political party within a same coalition, does that amount to party hopping?; and
- (iii) Whether if a political party in a coalition hops to another coalition, amount to party hopping?

- (c) Senators;

Whether this Bill applies to Senator appointed by the Yang di-Pertuan Agong and/or elected by State?

- (d) status of independent MPs;

A clear policy decision is required from the SC on the treatment to be given to –

- (a) an independent MP in situation where he joins a political party;
- (b) an MP of a political party leaves the political party and becomes an independent; and

	(c) an independent MP in situation where he joins a political party and subsequently leaves the political party and becomes an independent	
--	--	--

Amendment of Article 160

5. Article 160 of the Federal Constitution is amended in Clause (2) by inserting after the definition of “pension rights” the following definition:

“political party” means—

- (a) any society which by any of its objects or rules, regardless whether such object or rule is its principal object or rule, or constitutes merely an object or rule which is ancillary to its principal object or objects or to its principal rule or rules, makes provision for the society to participate, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly, or makes provision for it to seek the appointment or election of a person proposed or supported by it to the Senate; or
- (b) any society which, notwithstanding anything contained in its objects or rules, carries on any activity or pursues any objective which involves its participation, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly, or which involves its seeking the appointment or election of a person proposed or supported by it to the Senate;’.

Amendment of Eighth Schedule

6. The Eighth Schedule to the Federal Constitution is amended -

- (a) by deleting subsection (5) of section 6; and
- (b) by inserting after section 7 the following section:

“Change of a member’s political party etc.

7A. (1) Subject to the provisions of this section, a member of the Legislative Assembly shall cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately if—

- (a) having been elected to the Legislative Assembly as a member of a political party, he resigns or ceases for any reason whatsoever to be a member of, that party; or
- (b) having been elected to the Legislative Assembly otherwise than as a member of political party, he joins a political party.

(2) A member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Assembly pursuant to this section only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party; or

(b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker.

(c) his expulsion of his membership of his political party otherwise than for voting against the direction or resolution of his political party in the following circumstances:

(i) a motion of no confidence brought against the Chief Minister or Menteri Besar;

(ii) a vote for the approval of the Supply Bill; or

(iii) a vote to amend provisions of the Constitution of this State.

(3) The Speaker shall notify the Election Commission within fourteen days from the date he received a written notice from any member of the Legislative Assembly on the occurrence of a vacancy under this section.”.

EXPLANATORY STATEMENT

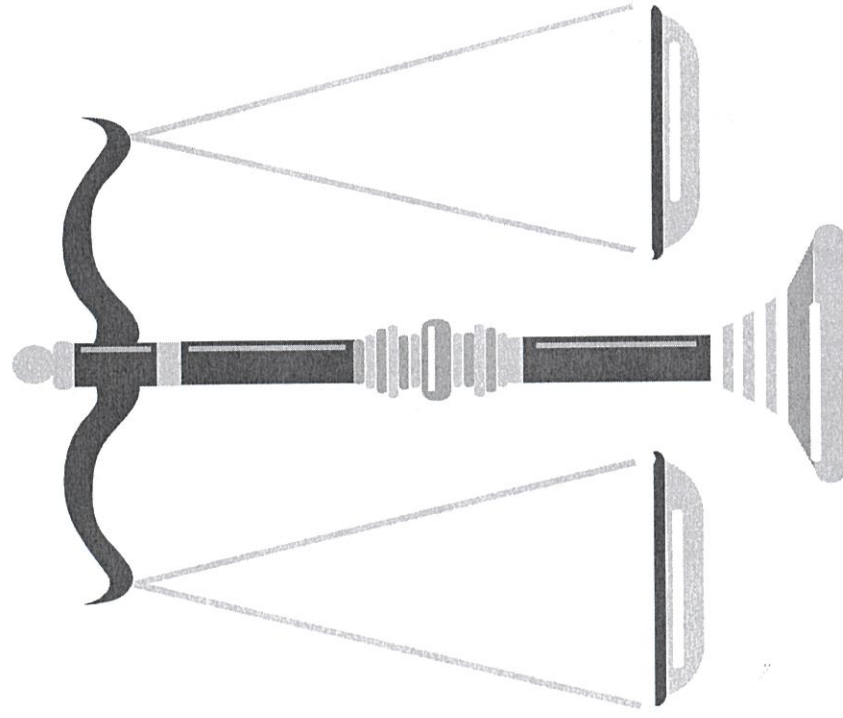
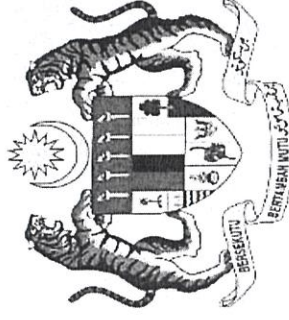
This Bill seeks to amend the Federal Constitution.

2. *Clause 1* of this Bill.....

FINANCIAL IMPLICATIONS

This Bill will involve the Government in extra financial expenditure the amount of which cannot at present be ascertained.

[PN(U2)3271]

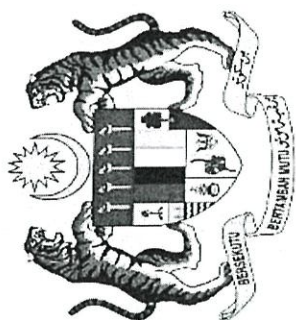
MESYUARAT
JAWATANKUASA PILIHAN KHAS
MENIMBANG RANG UNDANG-
UNDANG PERLEMBAGAAN
(PINDAAN) (NO. 3) 2022 DAN
MENGENAI PERUNTUKAN
LARANGAN AHLI DEWAN RAKYAT
BERTUKAR PARTI

LAMPIRAN H

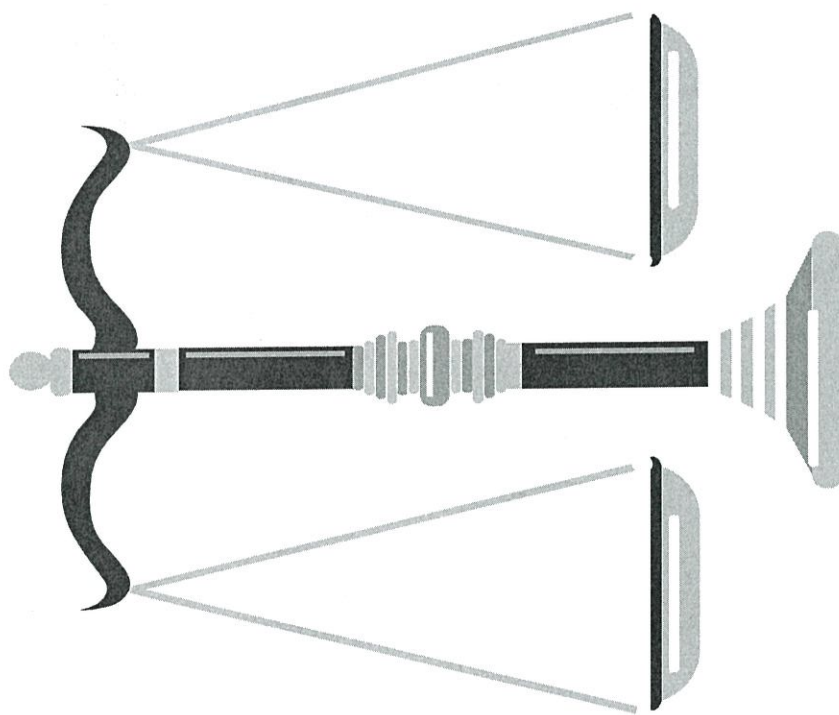
••••

15 APRIL 2022

...

SENARAI SESI LIBAT URUS

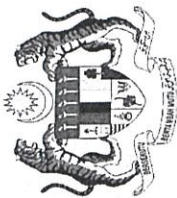
...

BIL	PERKARA	TARIKH
1.	Kaji Selidik Awam berkaitan Peruntukan Anti Lompat Parti (Awam dan Ahli Parlimen)	23 November 2021 -12 Disember 2021
2.	Kajian Dasar berkaitan Peruntukan Anti Lompat Parti	1 Oktober 2021 - 21 Disember 2021
3.	Sesi Pembentangan Kajian Dasar Berkaitan Peruntukan Anti Lompat Parti Kepada Pemimpin Parti Komponen	22 Disember 2021
4.	Penetapan Dasar dan Pembentangan Draf RUU Anti Lompat Parti di Mesyuarat JK Teknikal Transformasi dan Kestabilan Politik Bilangan 1 Tahun 2022	25 Januari 2022
5.	Sesi Libat Urus bersama Ahli Dewan Rakyat (Kerajaan) dan Ahli Dewan Negara	8 Februari 2022
6.	Sesi Libat Urus bersama Ahli Dewan Rakyat (Pembangkang)	9 Februari 2022
7.	Sesi Libat Urus bersama Majlis Tertinggi Parti di bawah Gabungan Parti Sarawak (GPS)	2 Mac 2022
8.	Sesi Libat Urus bersama Majlis Tertinggi Parti BERSATU	7 Mac 2022

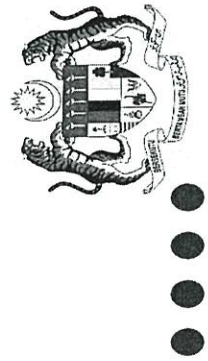
BIL	PERKARA	TARIKH
9.	Sesi Libat Urus bersama Gerakan Rakyat Sabah (GRS)	8 Mac 2022
10.	Sesi Libat urus bersama Pemimpin Tertinggi Barisan Nasional (BN)	29 Mac 2022
11.	Mesyuarat JK Teknikal Transformasi dan Kestabilan Politik Bil 2/2022	30 Mac 2022
12.	Sesi Libat Urus dengan Pemimpin Tertinggi Perikatan Nasional (PN)	5 April 2022
13.	Mesyuarat JK Pemandu dan JK Teknikal Transformasi dan Kestabilan Politik	7 April 2022
14.	Sesi Taklimat Ahli Dewan Rakyat dan Dewan Negara bersama YAB Perdana Menteri mengenai RUU Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022	10 April 2022

....

PERKARA-PERKARA UNTUK DIBINCANGKAN

....

1

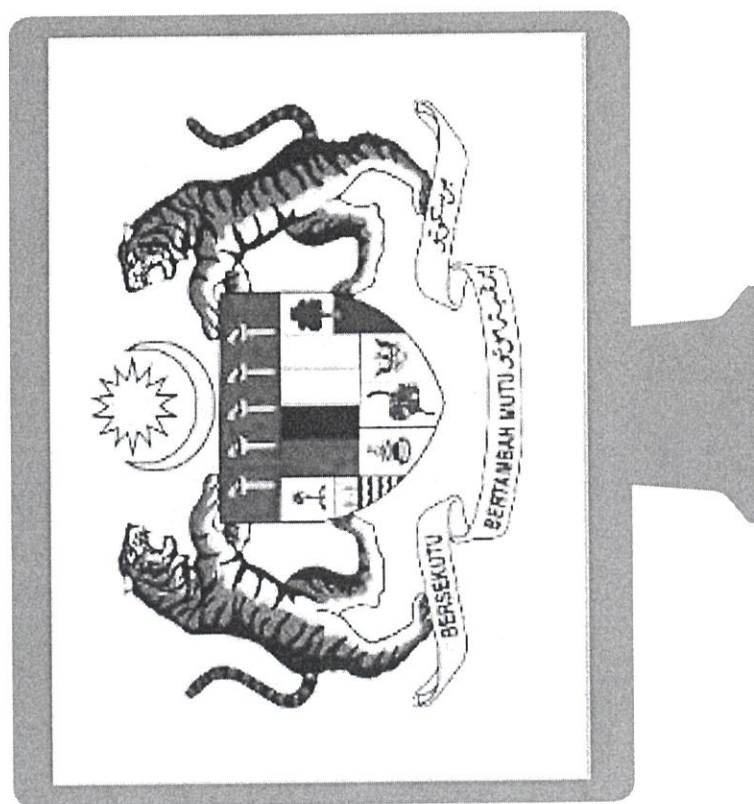
- Pendekatan:
 - *1-step approach*: Pindaan PP (Cadangan RUU asal)
 - *2-step approach*: Pindaan PP dan gubahan Akta baharu

2

- Penelitian terhadap semua persoalan dasar

3

- Penelitian RUU yang disediakan oleh Jabatan Peguam Negara

TERIMA KASIH

BAHAGIAN HAL EHWAL UNDANG-
UNDANG
JABATAN PERDANA MENTERI

A BILL

intituled

An Act to amend the Federal Constitution.

[]

ENACTED by the Parliament of Malaysia as follows:

Short title and commencement

1. (1) This Act may be cited as the Constitution (Amendment) Act 2022.

(2) This Act comes into operation on a date to be appointed by the Yang di-Pertuan Agong by notification in the *Gazette* and the Yang di-Pertuan Agong may appoint different dates for the coming into operation of different provisions of this Act.

(3) Notwithstanding subsection (2), section 6 of this Act comes into operation in a State on such date as the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri, as the case may be, appoint by notification in the *Gazette*.

Amendment of Article 10

2. The Federal Constitution is amended in Article 10—

(a) in Clause (1), by inserting after the words “(3)” the words “, (3A)”; and

(b) by inserting after Clause (3) the following Clause:

“(3A) Notwithstanding paragraph (c) of Clause (2) and Clause (3), the right to form associations conferred by paragraph (c) of Clause (1) in relation to a member of the House of Representatives and Legislative Assembly of any State shall be subjected to restrictions imposed by Article 49A and section 7A of the Eighth Schedule respectively.”.

Amendment of Article 48

3. The Federal Constitution is amended by deleting Clause (6) of Article 48.

New Article 49A

4. The Federal Constitution is amended by inserting after Article 49 the following Article:

“Change of a member’s political party etc.

49A. (1) Subject to the provisions of this Article, a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately if—

(a) he resigns from or ceases to be a member of, the political party for which he stood in the election;

Mesyuarat JK Pilihan Khas (“SC”) dated 21 April 2022-

(A) Political party definition in Clause 5 of this Bill includes a coalition.

(B) ‘Member’ above means a person who is a registered member of a political party.

Issue 1: Whether the term ‘member’ should include the MP who is also deemed a member of a registered coalition of political parties of which his political party is a member?

If yes, does it mean that the MP will lose his seat in the event his political party leaves the registered coalition.

Illustration: ‘A’ is a registered member of political party ‘Y’. Party ‘Y’ is a registered member party of registered coalition X. If party Y leaves the coalition X, A also lose his seat as MP.

Issue 2: if the MP’s Political Party leaves the coalition and the MP decides to remain in the coalition, does the MP loses his seat?

Issue 3: if the MP’s Political Party leaves the coalition, whether all the MPs in that political party will lose their seats?

Issue 4: if the MP’s Political Party leaves the coalition, and the MP concerned either joins another political party within the coalition or becomes an independent MP but remain aligned with the coalition, will the MP concerned lose his seat?

Issue 5: if after general election, results show that no political party has a clear majority resulting in hung parliament, whether the act of—

- (i) an independent MP aligning via “MoU” with a political party or a coalition of political parties;
 - (ii) an independent MP becoming a member of political party or a coalition of political parties;
 - (iii) MPs of a political party or a coalition of political parties aligning via “MoU” with a political party or a coalition of political parties;
- and

(iv) MPs of a political party or a coalition of political parties becoming a member of a coalition of political parties, constitute party hopping?

Issue 6: Whether the position of MP in issue 5 shall apply to circumstances where the Prime Minister loses the confidence of majority?

Issue 7: In the event PM tenders the resignation of the entire cabinet, with the support of MPs from various political parties a new PM is appointed under a new coalition (registered or unregistered), will that affect the position of the MPs under the anti-party hopping provisions?

Please advise.

(b) having been elected to the House of Representatives otherwise than as a member of a political party, he joins as a member of a political party; or

Mesyuarat JK Pilihan Khas ("SC") dated 21 April 2022-

1. If an independent MP uses a political party's symbol for election and subsequently becomes a registered member of that political party he will not lose his seat.
2. If an independent MP uses a political party's symbol for election and subsequently becomes a registered member of another political party he will lose his seat.

3. If an independent MP aligned with a political party for election purposes and subsequently the MP aligned with another political party, within his registered coalition, he will not lose his seat. Please confirm.
4. If an independent MP uses a political party's symbol for election and he is deemed to be a member of that political party, he subsequently aligned himself with another political party, within his registered coalition, will he lose his seat? Please confirm.
5. If an independent MP uses a political party's symbol for election and he is deemed to be a member of that political party of a registered coalition, he subsequently aligned himself with another political party of another registered coalition, will he lose his seat? Please confirm.
6. If an independent MP uses a political party's symbol for election and he is deemed to be a member of that political party of a registered coalition, he subsequently joins another political party which is not a member of the said registered coalition and not a member of another registered coalition, will he lose his seat? Please confirm.

(c) having been elected to the House of Representatives otherwise than as a member of a political party, he joins as a member of a political party other than the political party for which he stood in the election.

(2) For the purposes of –

(a) paragraph (a) of Clause (1), reference to “stood in the election” means the Member of Parliament uses his political

party's symbol or the coalition of political parties' symbol in which his political party is a member; and

(b) paragraph (c) of Clause (1), reference to "stood in the election" means a candidate who is authorised to use a political party's symbol.

(3) A member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House pursuant to this Article only by reason of—

(a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party;

(b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker; or

(c) his expulsion of his membership of his political party otherwise than for voting against the direction or resolution of his political party in the following circumstances:

(i) a motion of no confidence brought against the Prime Minister;

(ii) a vote for the approval of the Supply Bill; or

(iii) a vote to amend provisions of this Constitution.

AGC 25 April 2022

Please advise on the circumstances which amounts to expulsion that could be tantamount to party hopping.

(4) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the House of Representatives on the occurrence of a vacancy among the members of the House of Representatives under this Article, the Speaker shall establish that there is such a vacancy and notify the Election Commission accordingly within sixty days from the date he received the written notice.”.

Mesyuarat JK Pilihan Khas (“SC”) dated 21 April 2022 proposed for the anti-party hopping provision to also apply to Senators—

New Article 49B

“Change of a member of the Senate’s political party etc.

49B. (1) Subject to the provisions of this Article, a member of the Senate elected in accordance with Seventh Schedule and appointed by the Yang di-Pertuan Agong under paragraphs (a) and (aa) of Article 45 respectively shall cease to be a member of the Senate and his seat shall become vacant immediately if he resigns or ceases to be a member of, the political party for which he was elected or appointed as the case may be.

(2) A member of the Senate shall not cease to be a member of that Senate pursuant to this Article only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party;
- (b) his resignation from the membership of his political party upon election as a President of the Senate; or
- (c) his expulsion of his membership of his political party otherwise than for voting against the direction or

resolution of his political party in the following circumstances:

- (i) a motion of no confidence brought against the Prime Minister;
- (ii) a vote for the approval of the Supply Bill; or
- (iii) a vote to amend provisions of this Constitution.

(3) Whenever the President of the Senate receives a written notice from any member of the Senate on the occurrence of a vacancy among the members of the Senate under this Article, the President of the Senate shall establish that there is such a vacancy and notify the Yang di-Pertuan Agong accordingly within sixty days from the date he received the written notice.”.

ISSUES

1. If a member of State Legislative Assembly who belongs to a political party is elected as a Senator becomes a member of another political party and the State concerned has amended its Constitution to insert the new section 7A of Eighth Schedule, the ADUN will lose his seat. Therefore whether the proposed Article 49B is necessary?
2. If a member of State Legislative Assembly who belongs to a political party is elected as a Senator becomes a member of another political party and the State concerned has yet to amend its Constitution to insert the new section 7A of Eighth Schedule, whether with the proposed Article 49B, the ADUN will lose his seat?

Amendment of Article 160

5. Article 160 of the Federal Constitution is amended in Clause (2) by inserting after the definition of “pension rights” the following definitions:

“political party” means—

(a) any society which by any of its objects or rules, regardless whether such object or rule is its principal object or rule, or constitutes merely an object or rule which is ancillary to its principal object or objects or to its principal rule or rules, makes provision for the society to participate, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly, or makes provision for it to seek the appointment or election of a person proposed or supported by it to the Senate; or

(b) any society which, notwithstanding anything contained in its objects or rules, carries on any activity or pursues any objective which involves its participation, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly, or which involves its seeking the appointment or election of a person proposed or supported by it to the Senate;

and includes a coalition of such societies which has been registered under any federal laws;

“political party symbol” means the party symbol as provided in the laws relating to elections;’.

Amendment of Seventh Schedule

6. The Seventh Schedule to the Federal Constitution is amended in the heading by substituting for the words “Article 45” the words “Articles 45 and 49B”.

Amendment of Eighth Schedule

7. The Eighth Schedule to the Federal Constitution is amended -

- (a) by deleting subsection (5) of section 6; and
- (b) by inserting after section 7 the following section:

“Change of a member’s political party etc.

7A. (1) Subject to the provisions of this section, a member of the Legislative Assembly shall cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately if—

(a) he resigns from or subject to paragraph (c) of Clause (3) ceases to be a member of, the political party for which he stood in the election;

(b) having been elected to the Legislative Assembly otherwise than as a member of political party, he joins as a member of a political party; or

(c) having been elected to the Legislative Assembly otherwise than as a member of political party, he joins as a member of a political party other than the political party for which he stood in the election.

(2) For the purposes of paragraphs (a) and (c) of Clause (1), reference to “stood in the election” includes a candidate who is authorised to use a political party’s symbol.

(3) A member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Assembly pursuant to this section only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party; or
- (b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker.
- (c) his expulsion of his membership of his political party otherwise than for voting against the direction or resolution of his political party in the following circumstances:
 - (i) a motion of no confidence brought against the Chief Minister or Menteri Besar;
 - (ii) a vote for the approval of the Supply Bill; or
 - (iii) a vote to amend provisions of the Constitution of this State.

(4) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the Legislative Assembly on the occurrence of a vacancy among the members of the Legislative Assembly under this Section, the Speaker shall establish that there is such a vacancy and notify the Election Commission accordingly within sixty days from the date he received the written notice.”.

EXPLANATORY STATEMENT

This Bill seeks to amend the Federal Constitution.

2. *Clause 1* of this Bill.....

FINANCIAL IMPLICATIONS

This Bill will involve the Government in extra financial expenditure the amount of which cannot at present be ascertained.

[PN(U2)3271]

A BILL

intituled

An Act to amend the Federal Constitution.

[]

ENACTED by the Parliament of Malaysia as follows:

Short title and commencement

1. (1) This Act may be cited as the Constitution (Amendment) Act 2022.

(2) This Act comes into operation on a date to be appointed by the Yang di-Pertuan Agong by notification in the *Gazette* and the Yang di-Pertuan Agong may appoint different dates for the coming into operation of different provisions of this Act.

(3) Notwithstanding subsection (2), section 6 of this Act comes into operation in a State on such date as the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri, as the case may be, appoint by notification in the *Gazette*.

Amendment of Article 10

2. The Federal Constitution is amended in Article 10—

(a) in Clause (1), by inserting after the words “(3)” the words “, (3A)”; and

(b) by inserting after Clause (3) the following Clause:

“(3A) Notwithstanding paragraph (c) of Clause (2) and Clause (3), the right to form associations conferred by paragraph (c) of Clause (1) in relation to a member of the House of Representatives and Legislative Assembly of any State shall be subjected to restrictions imposed by Article 49A and section 7A of the Eighth Schedule respectively.”.

Amendment of Article 48

3. The Federal Constitution is amended by deleting Clause (6) of Article 48.

New Article 49A

4. The Federal Constitution is amended by inserting after Article 49 the following Article:

“Change of a member’s political party etc.

49A. (1) Subject to the provisions of this Article, a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately if—

(a) (i) he resigns as a member of his political party for which he stood in the election; or

(ii) he ceases to be a member of the political party for which he stood in the election;

Mesyyarat JK Pilihan Khas (“SC”) dated 21 April 2022-

(A) Political party definition in Clause 5 of this Bill includes a coalition.

(B) 'Member' above means a person who is a registered member of a political party.

Issue 1: Whether the term 'member' should include the MP who is also deemed a member of a registered coalition of political parties of which his political party is a member?

If yes, does it mean that the MP will lose his seat in the event his political party leaves the registered coalition.

Illustration: 'A' is a registered member of political party 'Y'. Party 'Y' is a registered member party of registered coalition X. If party Y leaves the coalition X, A also lose his seat as MP.

Issue 2: if the MP's Political Party leaves the coalition and the MP decides to remain in the coalition, does the MP loses his seat?

Issue 3: if the MP's Political Party leaves the coalition, whether all the MPs in that political party will lose their seats?

Issue 4: if the MP's Political Party leaves the coalition, and the MP concerned either joins another political party within the coalition or becomes an independent MP but remain aligned with the coalition, will the MP concerned lose his seat?

Issue 5: if after general election, results show that no political party has a clear majority resulting in hung parliament, whether the act of—

- (i) an independent MP aligning via "MoU" with a political party or a coalition of political parties;
- (ii) an independent MP becoming a member of political party or a coalition of political parties;

- (iii) MPs of a political party or a coalition of political parties aligning via “MoU” with a political party or a coalition of political parties; and
- (iv) MPs of a political party or a coalition of political parties becoming a member of a coalition of political parties, constitute party hopping?

Issue 6: Whether the position of MP in issue 5 shall apply to circumstances where the Prime Minister loses the confidence of majority?

Issue 7: In the event PM tenders the resignation of the entire cabinet, with the support of MPs from various political parties a new PM is appointed under a new coalition (registered or unregistered), will that affect the position of the MPs under the anti-party hopping provisions?

Please advise.

- (b) having been elected to the House of Representatives as a candidate of a coalition of political parties, he joins as a member of a political party which is not a political party that is a member of the coalition of political parties for which he stood in the election;
- (c) having been elected to the House of Representatives otherwise than as a member of a political party, he joins a political party as a member other than the political party for which he stood in the election.

Mesyuarat JK Pilihan Khas ("SC") dated 21 April 2022-

1. If an independent MP uses a political party's symbol for election and subsequently becomes a registered member of that political party he will not lose his seat.
2. If an independent MP uses a political party's symbol for election and subsequently becomes a registered member of another political party he will lose his seat.
3. If an independent MP aligned with a political party for election purposes and subsequently the MP aligned with another political party, within his registered coalition, he will not lose his seat. Please confirm.
4. If an independent MP uses a political party's symbol for election and he is deemed to be a member of that political party, he subsequently aligned himself with another political party, within his registered coalition, will he lose his seat? Please confirm.
5. If an independent MP uses a political party's symbol for election and he is deemed to be a member of that political party of a registered coalition, he subsequently aligned himself with another political party of another registered coalition, will he lose his seat? Please confirm.
6. If an independent MP uses a political party's symbol for election and he is deemed to be a member of that political party of a registered coalition, he subsequently joins another political party which is not a member of the said registered coalition and not a member of another registered coalition, will he lose his seat? Please confirm.

(2) For the purposes of –

- (a) paragraphs (a) and (b) of Clause (1), reference to “stood in the election” means the Member of Parliament uses his political party’s symbol or the coalition of political parties’ symbol in which his political party is a member; and
- (b) paragraph (c) of Clause (1), reference to “stood in the election” means a candidate who is authorised to use a political party’s symbol.

(3) A member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House pursuant to this Article only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party;
- (b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker; or
- (c) his expulsion of his membership of his political party.

(4) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the House of Representatives on the occurrence of a vacancy among the members of the House of Representatives under this Article, the Speaker shall establish that there is such a vacancy and notify the Election Commission accordingly within sixty days from the date he received the written notice.”.

Amendment of Article 160

5. Article 160 of the Federal Constitution is amended in Clause (2) by inserting after the definition of “pension rights” the following definitions:

‘ “political party” means—

(a) any society which by any of its objects or rules, regardless whether such object or rule is its principal object or rule, or constitutes merely an object or rule which is ancillary to its principal object or objects or to its principal rule or rules, makes provision for the society to participate, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly; or

(b) any society which, notwithstanding anything contained in its objects or rules, carries on any activity or pursues any objective which involves its participation, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly,

and includes a coalition of such societies which has been registered under any federal laws;

“political party symbol” means the party symbol as provided in the laws relating to elections;’.

Amendment of Eighth Schedule

6. The Eighth Schedule to the Federal Constitution is amended -

(a) by deleting subsection (5) of section 6; and

(b) by inserting after section 7 the following section:

“Change of a member’s political party etc.

7A. (1) Subject to the provisions of this section, a member of the Legislative Assembly shall cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately if—

(a) (i) he resigns as a member of his political party for which he stood in the election; or

(ii) he ceases to be a member of the political party for which he stood in the election;

(b) having been elected to the Legislative Assembly as a candidate of a coalition of political parties, he joins as a member of a political party which is not a political party that is a member of the coalition of political parties for which he stood in the election; or

(c) having been elected to the Legislative Assembly otherwise than as a member of a political party, he joins a political party as a member other than

the political party for which he stood in the election.

(2) For the purposes of –

(a) paragraphs (a) and (b) of subsection (1), reference to “stood in the election” means the member of Legislative Assembly uses his political party’s symbol or the coalition of political parties’ symbol in which his political party is a member; and

(b) paragraph (c) of subsection (1), reference to “stood in the election” means a candidate who is authorised to use a political party’s symbol.

(3) A member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Assembly pursuant to this section only by reason of—

(a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party; or

(b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker.

(c) his expulsion of his membership of his political party.

(4) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the Legislative Assembly on the occurrence of a vacancy among the members of the Legislative Assembly under this Section, the Speaker shall establish that there is such a vacancy and notify the Election Commission accordingly within sixty days from the date he received the written notice.”.

EXPLANATORY STATEMENT

This Bill seeks to amend the Federal Constitution.

2. *Clause 1* of this Bill.....

FINANCIAL IMPLICATIONS

This Bill will involve the Government in extra financial expenditure the amount of which cannot at present be ascertained.

[PN(U2)3271]

A BILL

intituled

An Act to amend the Federal Constitution.

[]

ENACTED by the Parliament of Malaysia as follows:

Short title and commencement

1. (1) This Act may be cited as the Constitution (Amendment) Act 2022.

(2) This Act comes into operation on a date to be appointed by the Yang di-Pertuan Agong by notification in the *Gazette* and the Yang di-Pertuan Agong may appoint different dates for the coming into operation of different provisions of this Act.

(3) Notwithstanding subsection (2), section 6 of this Act comes into operation in a State on such date as the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri, as the case may be, appoint by notification in the *Gazette*.

Amendment of Article 10

2. The Federal Constitution is amended in Article 10—

(a) in Clause (1), by inserting after the words “(3)” the words “, (3A)”; and

(b) by inserting after Clause (3) the following Clause:

“(3A) Notwithstanding paragraph (c) of Clause (2) and Clause (3), the right to form associations conferred by paragraph (c) of Clause (1) in relation to a member of the House of Representatives and Legislative Assembly of any State shall be subjected to restrictions imposed by Article 49A and section 7A of the Eighth Schedule respectively.”.

Amendment of Article 48

3. The Federal Constitution is amended by deleting Clause (6) of Article 48.

New Article 49A

4. The Federal Constitution is amended by inserting after Article 49 the following Article:

“Change of a member’s political party etc.

49A. (1) Subject to the provisions of this Article, a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately upon establishment of vacancy by the Speaker under Clause (3) if—

(a) having been elected to the House of Representative as a member of a political party—

(i) he resigns as a member of the political party; or

(ii) he ceases to be a member of the political party;

(b) having been elected to the House of Representatives otherwise than as a member of a political party, he joins a political party as a member.

(2) A member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House pursuant to this Article only by reason of—

(a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party;

(b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker; or

(c) his expulsion of his membership of his political party.

(3) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the House of Representatives on the occurrence of a vacancy among the members of the House of Representatives under this Article, the Speaker shall establish that there is such a vacancy and notify the Election Commission accordingly within twenty one days from the date he received the written notice.”.

Amendment of Article 160

5. Article 160 of the Federal Constitution is amended in Clause (2) by inserting after the definition of “pension rights” the following definitions:

“political party” means—

(a) any society which by any of its objects or rules, regardless whether such object or rule is its principal object or rule, or constitutes merely an object or rule which is ancillary to its principal object or objects or to its principal rule or rules, makes provision for the

society to participate, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly; or

- (b) any society which, notwithstanding anything contained in its objects or rules, carries on any activity or pursues any objective which involves its participation, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly,

and includes a coalition of such societies which has been registered under any federal laws;’.

Amendment of Eighth Schedule

6. The Eighth Schedule to the Federal Constitution is amended -

- (a) by deleting subsection (5) of section 6; and
- (b) by inserting after section 7 the following section:

“Change of a member’s political party etc.

7A. (1) Subject to the provisions of this section, a member of the Legislative Assembly shall cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately upon establishment of vacancy by the Speaker under subsection (3) if—

- (a) having been elected to the Legislative Assembly as a member of a political party—
 - (i) he resigns as a member of the political party; or

(ii) he ceases to be a member of the political party;

(b) having been elected to the Legislative Assembly otherwise than as a member of a political party, he joins a political party as a member.

(2) A member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Assembly pursuant to this section only by reason of—

(a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party; or

(b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker.

(c) his expulsion of his membership of his political party.

(3) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the Legislative Assembly on the occurrence of a vacancy among the members of the Legislative Assembly under this section, the Speaker shall establish that there is such a vacancy and notify the Election Commission accordingly within twenty one days from the date he received the written notice.”.

EXPLANATORY STATEMENT

This Bill seeks to amend the Federal Constitution.

2. *Clause 1* of this Bill.....

FINANCIAL IMPLICATIONS

This Bill will involve the Government in extra financial expenditure the amount of which cannot at present be ascertained.

[PN(U2)3271]

D.R. 15/2022

AKTA PERLEMBAGAAN (PINDAAN) (NO. 3) 2022

PINDAAN DALAM JAWATANKUASA

TEKS BAHASA KEBANGSAAN**1. Fasal 1**

Fasal 1 Rang Undang-Undang dipinda—

- (a) dalam subfasal (2) dengan memasukkan selepas perkataan "*Warta*" perkataan "dan Yang di-Pertuan Agong boleh menetapkan tarikh yang berlainan bagi permulaan kuat kuasa peruntukan yang berlainan Akta ini"; dan
- (b) dengan memasukkan selepas subfasal (2) subfasal (3) yang berikut:
"(3) Walau apa pun subseksyen (2), seksyen 6 Akta ini mula berkuat kuasa di sesuatu Negeri pada tarikh yang ditetapkan oleh Yang di-Pertuan Agong, dengan persetujuan Raja atau Yang di-Pertua Negeri, mengikut mana-mana yang berkenaan melalui pemberitahuan dalam "*Warta*."

2. Fasal 2

Fasal 2 Rang Undang-Undang ini dipinda dengan menggantikan perenggan (b) dengan perenggan yang berikut:

"(b) dengan memasukkan selepas Fasal (3) Fasal yang berikut:

"(3A) Walau apa pun perenggan (c) Fasal (2) dan Fasal (3), hak untuk membentuk persatuan yang diberikan oleh perenggan (c) Fasal (1) berhubung dengan ahli Dewan Rakyat dan Dewan Undangan bagi

mana-mana Negeri hendaklah tertakluk kepada sekatan yang dikenakan masing-masing oleh Perkara 49A dan seksyen 7A Jadual Kelapan.”.

3. **Fasal baharu 3, 4, 5 dan 6**

Rang Undang-Undang ini dipinda dengan memasukkan selepas fasal 2 fasal yang berikut:

“Pindaan Perkara 48

3. Perlembagaan Persekutuan dipinda dengan memotong Fasal (6) Perkara 48.

Perkara baharu 49A

4. Perlembagaan Persekutuan dipinda dengan memasukkan selepas Perkara 49 Perkara yang berikut:

“Pertukaran parti politik ahli, dsb.

49A. (1) Tertakluk kepada peruntukan Perkara ini, seseorang ahli Dewan Rakyat hendaklah terhenti menjadi ahli Dewan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan di bawah Fasal (3) jika—

(a) setelah dipilih ke Dewan Rakyat sebagai anggota suatu parti politik—

(i) dia melepaskan keanggotaan parti politik itu; atau

(ii) dia tidak lagi menjadi anggota parti politik itu;
atau

(b) setelah dipilih ke Dewan Rakyat bukan sebagai anggota
suatu parti politik, dia menyertai suatu parti politik
sebagai anggota.

(2) Seseorang ahli Dewan Rakyat tidak terhenti menjadi ahli Dewan
itu menurut Perkara ini hanya disebabkan oleh—

(a) pembubaran atau pembatalan pendaftaran parti
politiknya;

(b) pelepasan keanggotaannya daripada parti politik
apabila dipilih sebagai Yang di-Pertua Dewan; atau

(c) pemecatannya daripada keanggotaan dalam parti
politiknya.

(3) Bilamana Yang di-Pertua Dewan menerima notis bertulis
daripada mana-mana ahli Dewan Rakyat mengenai berlakunya kekosongan luar
jangka dalam kalangan ahli Dewan Rakyat di bawah Perkara ini,
Yang di-Pertua Dewan hendaklah memastikan bahawa berlakunya kekosongan
luar jangka itu dan memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya sewajarnya dalam
tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu.

(4) Bagi maksud mengadakan pilihan raya di bawah Perkara 54,
kekosongan luar jangka itu hendaklah diisi dalam masa enam puluh hari dari
tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada
Yang di-Pertua Dewan.”.

Pindaan Perkara 160

5. Perkara 160 Perlembagaan Persekutuan dipinda dalam Fasal (2) dengan memasukkan selepas takrif “Orang Melayu” takrif yang berikut:

‘ “parti politik” ertinya—

- (a) mana-mana pertubuhan yang menurut mana-mana tujuan atau kaedahnya, tidak kira sama ada tujuan atau kaedah itu merupakan tujuan atau kaedah utamanya, atau semata-mata merupakan tujuan atau kaedah yang menjadi tambahan kepada tujuan atau tujuan-tujuan utamanya atau kepada kaedah atau kaedah-kaedah utamanya, mengadakan peruntukan bagi pertubuhan itu menyertai, melalui calon-calonnya, dalam pemilihan ke Dewan Rakyat, atau ke Dewan Undangan Negeri; atau
- (b) mana-mana pertubuhan yang, walau apa pun apa-apa jua yang terkandung dalam tujuan-tujuan atau kaedah-kaedahnya, menjalankan apa-apa aktiviti atau meneruskan apa-apa tujuan yang melibatkan penyertaannya, melalui calonnya, dalam pemilihan ke Dewan Rakyat, atau ke Dewan Undangan Negeri,

dan termasuklah gabungan pertubuhan sedemikian yang telah didaftarkan di bawah mana-mana undang-undang persekutuan;’.

Pindaan Jadual Kelapan

6. Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan dipinda—

- (a) dengan memotong subseksyen (5) seksyen 6; dan

(b) dengan memasukkan selepas seksyen 7 seksyen yang berikut:

“Pertukaran parti politik ahli, dsb.

7A. (1) Tertakluk kepada peruntukan seksyen ini, seseorang ahli Dewan Undangan hendaklah terhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan di bawah subseksyen (3) jika—

(a) setelah dipilih ke Dewan Undangan sebagai anggota suatu parti politik—

(i) dia melepaskan keanggotaan parti politik itu; atau

(ii) dia tidak lagi menjadi anggota parti politik itu; atau

(b) setelah dipilih ke Dewan Undangan bukan sebagai anggota suatu parti politik, dia menyertai suatu parti politik sebagai anggota.

(2) Seseorang ahli Dewan Undangan tidak terhenti menjadi ahli Dewan itu menurut seksyen ini hanya disebabkan oleh—

(a) pembubaran atau pembatalan pendaftaran parti politiknya;

(b) pelepasan keanggotaannya daripada parti politiknya apabila dipilih sebagai Yang di-Pertua Dewan; atau

(c) pemecatannya daripada keanggotaan dalam parti politiknya.

(3) Bilamana Yang di-Pertua Dewan menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan Undangan mengenai berlakunya kekosongan luar jangka dalam kalangan ahli Dewan Undangan di bawah seksyen ini, Yang di-Pertua Dewan hendaklah memastikan bahawa berlakunya kekosongan luar jangka itu dan memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya sewajarnya dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu.

(4) Bagi maksud mengadakan pilihan raya di bawah subseksyen (5) seksyen 9, kekosongan luar jangka itu hendaklah diisi dalam masa enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua Dewan.”.

4. Pindaan Implikasi Kewangan

Rang Undang-Undang ini dipinda dengan menggantikan implikasi kewangan dengan implikasi kewangan yang berikut:

“Rang Undang-Undang ini akan melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan wang tambahan yang amaunnya belum dapat ditentukan sekarang ini.”.

HURAIAN

1. Perenggan 1 bertujuan untuk memasukkan kuasa Yang di-Pertuan Agong untuk menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa yang berlainan bagi peruntukan yang berlainan Akta yang dicadangkan dan berkenaan dengan fasal 6, Yang di-Pertuan Agong boleh dengan persetujuan Raja atau Yang di-Pertua Negeri bagi suatu Negeri, menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa bagi fasal itu dalam Negeri itu.
2. Perenggan 2 bertujuan untuk menggantikan perenggan (b) untuk membolehkan sekatan ke atas hak untuk menubuhkan persatuan berhubung dengan ahli Dewan Rakyat dan Dewan Undangan mana-mana Negeri dikenakan masing-masing oleh Perkara 49A dan seksyen 7A Jadual Kelapan.
3. Perenggan 3 bertujuan untuk memasukkan fasal baharu 3, 4, 5 dan 6.

Fasal baharu 3 bertujuan untuk memotong Fasal (6) Perkara 48. Pemotongan ini akan membolehkan mana-mana ahli Dewan Rakyat yang melepaskan keahliannya untuk bertanding semula pada bila-bila masa selepas dia melepaskan keahliannya dalam Dewan Rakyat dan dengan demikian kehilangan kelayakan bagi tempoh lima tahun tidak lagi terpakai.

Fasal baharu 4 bertujuan untuk memasukkan Fasal baharu 49A ke dalam Perlembagaan Persekutuan untuk memperuntukkan bahawa seseorang ahli Dewan Rakyat hendaklah terhenti menjadi ahli Dewan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan di bawah Fasal (3) Perkara baharu 49A jika telah dipilih ke Dewan Rakyat sebagai anggota suatu parti politik, dia melepaskan keanggotaan atau terhenti menjadi anggota parti politik itu. Perkara yang sama juga terpakai bagi calon bebas yang, setelah dipilih ke Dewan Rakyat, menyertai suatu parti politik.

Perkataan “anggota suatu parti politik” yang disebut dalam Perkara baharu 49A hendaklah termasuk ahli Dewan Rakyat yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk suatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota gabungan itu.

MISALAN

Anggota Parti A yang merupakan ahli Dewan Rakyat tidak terhenti menjadi ahli Dewan itu jika Parti A, yang merupakan anggota suatu gabungan parti politik, meninggalkan gabungan itu sama ada atau tidak Parti A menyertai gabungan parti politik lain atau membentuk suatu gabungan parti politik yang baharu.

Fasal baharu 49A juga memperuntukkan keadaan apabila seseorang ahli Dewan Rakyat tidak terhenti menjadi ahli Dewan itu.

MISALAN

- (a) Parti A bergabung dengan Parti B untuk menjadi Parti C yang kedua-dua Parti A dan Parti B sama ada dibubarkan atau pendaftaran parti politik mereka dibatalkan. Anggota Parti A dan Parti B tidak terhenti menjadi ahli Dewan Rakyat.
- (b) Parti A dibubarkan atau pendaftaran parti politiknya dibatalkan dan anggota Parti A menjadi anggota Parti B, maka anggota Parti A tidak terhenti menjadi ahli Dewan Rakyat.
- (c) Anggota Parti A yang dipecat daripada Parti itu, sama ada atau tidak dia menyertai parti politik lain atau membentuk suatu parti politik baharu, tidak terhenti menjadi ahli Dewan Rakyat.

Kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan itu mengenai berlakunya kekosongan itu dan dia hendaklah memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya tentang kekosongan itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu. Bagi maksud Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah menjalankan suatu pilihan raya dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua Dewan.

Fasal baharu 5 bertujuan untuk memasukkan takrif baharu “parti politik”.

Fasal baharu 6 bertujuan untuk memasukkan seksyen baharu 7A ke dalam Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan untuk memperuntukkan bahawa seseorang ahli Dewan Undangan hendaklah berhenti menjadi ahli Dewan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan di bawah subseksyen (3) seksyen baharu 7A jika telah dipilih ke Dewan Undangan sebagai anggota suatu parti politik, dia melepaskan keanggotaan atau berhenti menjadi anggota parti politik itu. Perkara yang sama juga terpakai bagi calon bebas yang, setelah dipilih ke Dewan Undangan, menyertai suatu parti politik. Perkataan “anggota suatu parti politik” yang disebut dalam seksyen baharu 7A hendaklah termasuk ahli Dewan Undangan yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk suatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota gabungan itu.

Seksyen baharu 7A juga memperuntukkan keadaan apabila seseorang ahli Dewan Undangan tidak berhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu.

Kekosongan luar jangka di Dewan Undangan hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan

Undangan itu mengenai berlakunya kekosongan itu dan dia hendaklah memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya tentang kekosongan itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu. Bagi maksud subseksyen (5) seksyen 9 Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah menjalankan suatu pilihan raya dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua Dewan.

4. Perenggan 4 bertujuan untuk menggantikan implikasi kewangan Rang Undang-Undang memandangkan kemasukan Perkara baharu 49A dan pindaan Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan akan melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan wang tambahan bagi maksud pilihan raya oleh Suruhanjaya Pilihan Raya untuk mengisi kekosongan luar jangka ahli Dewan Rakyat atau Dewan Undangan mana-mana Negeri.

D.R. 15/2022

CONSTITUTION (AMENDMENT) (NO. 3) ACT 2022

AMENDMENT IN COMMITTEE

ENGLISH LANGUAGE TEXT

1. Clause 1

Clause 1 of the Bill is amended—

(a) in subclause (2) by inserting after the word “*Gazette*” the words “and the Yang di-Pertuan Agong may appoint different dates for the coming into operation of different provisions of this Act”; and

(b) by inserting after subclause (2) the following subclause (3):

“(3) Notwithstanding subsection (2), section 6 of this Act comes into operation in a State on such date as the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri, as the case may be, appoint by notification in the *Gazette*.”.

2. Clause 2

Clause 2 of the Bill is amended by substituting for paragraph (b) the following paragraph:

“(b) by inserting after Clause (3) the following Clause:

“(3A) Notwithstanding paragraph (c) of Clause (2) and Clause (3), the right to form associations conferred by paragraph (c) of Clause (1) in relation to a member of the House of Representatives and Legislative Assembly of any State shall be subjected to restrictions imposed by Article 49A and section 7A of the Eighth Schedule respectively.”.

3. New clauses 3, 4, 5 and 6

The Bill is amended by inserting after clause 2 the following clauses:

“Amendment of Article 48

3. The Federal Constitution is amended by deleting Clause (6) of Article 48.

New Article 49A

4. The Federal Constitution is amended by inserting after Article 49 the following Article:

“Change of a member’s political party, etc.

49A. (1) Subject to the provisions of this Article, a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately on a date a casual vacancy is established by the Speaker under Clause (3) if—

(a) having been elected to the House of Representative as a member of a political party—

(i) he resigns as a member of the political party; or

(ii) he ceases to be a member of the political party; or

- (b) having been elected to the House of Representatives otherwise than as a member of a political party, he joins a political party as a member.

(2) A member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House pursuant to this Article only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party;
- (b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker; or
- (c) his expulsion of his membership of his political party.

(3) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the House of Representatives on the occurrence of a casual vacancy among the members of the House of Representatives under this Article, the Speaker shall establish that there is such a casual vacancy and notify the Election Commission accordingly within twenty one days from the date he received the written notice.

(4) For the purposes of holding election under Article 54, such casual vacancy shall be filled within sixty days from the date the Election Commission receives the notification from the Speaker.”.

Amendment of Article 160

5. Article 160 of the Federal Constitution is amended in Clause (2) by inserting after the definition of “pension rights” the following definition:

“political party” means—

- (a) any society which by any of its objects or rules, regardless whether such object or rule is its principal object or rule, or constitutes merely an object or rule which is ancillary to its principal object or objects or to its principal rule or rules, makes provision for the society to participate, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly; or
- (b) any society which, notwithstanding anything contained in its objects or rules, carries on any activity or pursues any objective which involves its participation, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly,

and includes a coalition of such societies which has been registered under any federal laws;’.

Amendment of Eighth Schedule

6. The Eighth Schedule to the Federal Constitution is amended—

- (a) by deleting subsection (5) of section 6; and
- (b) by inserting after section 7 the following section:

“Change of a member’s political party etc.

7A. (1) Subject to the provisions of this section, a member of the Legislative Assembly shall cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately on a date a casual vacancy is established by the Speaker under subsection (3) if—

(a) having been elected to the Legislative Assembly as a member of a political party—

(i) he resigns as a member of the political party;
or

(ii) he ceases to be a member of the political party;

(b) having been elected to the Legislative Assembly otherwise than as a member of a political party, he joins a political party as a member.

(2) A member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Assembly pursuant to this section only by reason of—

(a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party; or

(b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker.

(c) his expulsion of his membership of his political party.

(3) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the Legislative Assembly on the occurrence of a casual vacancy among the members of the Legislative Assembly under this section, the Speaker shall establish that there is such a vacancy and notify the Election Commission accordingly within twenty one days from the date he received the written notice.

(4) For the purposes of holding an election under subsection (5) of section 9, such casual vacancy shall be filled within sixty days from the date the Election Commission receives the notification from the Speaker.”.

4. Amendment of Financial Implications

The Bill is amended by substituting for the financial implications the following financial implications:

“This Bill will involve the Government in extra financial expenditure the amount of which cannot at present be ascertained.”.

EXPLANATORY STATEMENT

1. Paragraph 1 seeks to insert the power of the Yang di-Pertuan Agong to appoint different dates for the coming into operation of different provisions of the proposed Act and with respect to clause 6, the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri of a State, appoint a date for the coming into operation of the said clause in that State.

2. Paragraph 2 seeks to substitute paragraph (b) to enable restrictions on the right to form associations in relation to a member of the House of Representatives and Legislative

Assembly of any State to be imposed by Article 49A and section 7A of the Eighth Schedule respectively.

3. Paragraph 3 seeks to introduce new clauses 3, 4, 5 and 6.

New clause 3 seeks to delete Clause (6) of Article 48. This deletion will enable any member of the House of Representatives who resigns to seek re-election at any time after he resigns his membership as a member of the House of Representatives and accordingly the five years disqualification period is no longer applicable.

New clause 4 seeks to introduce a new Article 49A into the Federal Constitution to provide that a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately on a date a casual vacancy is established by the Speaker under Clause (3) of the new Article 49A if having been elected to the House of Representatives as a member of a political party, he resigns or ceases to be a member of that political party. The same shall also apply to an independent candidate who, having been elected to the House of Representatives, joins a political party. The words "member of a political party" referred to in the new Article 49A shall include a member of the House of Representatives who is not a member of any political party that forms a coalition of political parties but is a member of that coalition.

ILLUSTRATION

A member of Party A who is a member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House if Party A, which is a member of a coalition of political parties, leaves that coalition whether or not Party A joins another coalition of political parties or forms a new coalition of political parties.

The new Article 49A also provides for circumstances where a member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House.

ILLUSTRATION

- (a) Party A merges with Party B to become Party C whereby both Party A and Party B are either dissolved or their political party's registrations are cancelled. The members of Party A and Party B shall not cease to be members of the House of Representatives.
- (b) Party A is dissolved or its political party's registration is cancelled and the members of Party A become members of Party B, then the members of Party A shall not cease to be members of the House of Representatives.
- (c) A member of Party A who is expelled from the Party, whether or not he joins another political party or forms a new political party, shall not cease to be a member of the House of Representatives.

A casual vacancy of the House of Representatives shall be established by the Speaker upon receiving a written notice from any member of that House on the occurrence of such vacancy and he shall notify the Election Commission of such vacancy within twenty one days from the date he received such written notice. For the purposes of Article 54 of the Federal Constitution, the Election Commission shall hold an election within sixty days from the date the Election Commission receives the notification from the Speaker.

New clause 5 seeks to introduce the definition of "political party".

New clause 6 seeks to introduce a new section 7A into the Eighth Schedule to the Federal Constitution to provide that a member of a Legislative Assembly shall

cease to be a member of that Assembly and his seat shall become vacant immediately on a date a casual vacancy is established by the Speaker under subsection (3) of the new section 7A if having been elected to the Legislative Assembly as a member of a political party, he resigns or ceases to be a member of that political party. The same shall also apply to an independent candidate who, having been elected to the Legislative Assembly, joins a political party. The words "member of a political party" referred to in the new section 7A shall include a member of the Legislative Assembly who is not a member of any political party that forms a coalition of political parties but is a member of that coalition.

The new section 7A also provides for circumstances where a member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Assembly.

A casual vacancy of the Legislative Assembly shall be established by the Speaker upon receiving a written notice from any member of that Assembly on the occurrence of such vacancy and he shall notify the Election Commission of such vacancy within twenty one days from the date he received such written notice. For the purposes of subsection (5) of section 9 of the Eighth Schedule to the Federal Constitution, the Election Commission shall hold an election within sixty days from the date the Election Commission receives the notification from the Speaker.

-
4. Paragraph 4 seeks to substitute the financial implications of the Bill as the introduction of new Article 49A and the amendment of the Eighth Schedule to the Federal Constitution will involve the Government in extra financial expenditure for election purposes by the Election Commission to fill the casual vacancy of members of the House of Representatives or Legislative Assembly in any State.

AGC 20 MEI 2022

(a) Secara umumnya Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan adalah berkaitan dengan kekosongan luar jangka yang hendaklah diisi dalam tempoh 60 hari. Cadangan peruntukan baharu Perkara 49A Perlembagaan Persekutuan, SPR berpandangan bahawa pindaan yang dicadangkan berkaitan dengan fungsi dan tanggungjawab SPR di Fasal (3) dan (4) Perkara 49A Perlembagaan Persekutuan adalah teratur.

(b) Tempoh 60 hari hendaklah bermula dari tarikh pemberitahuan itu diterima sebagaimana dinyatakan di bawah Perkara 54 (1) Perlembagaan Persekutuan. Walaubagaimanapun SPR ingin memaklumkan bahawa permasalahan yang berkemungkinan timbul adalah dari segi pelaksanaan 'Pilihan Raya Kecil' di bawah Peraturan 12(3) Akta Pilihan Raya 1958 yang bekehendakkan kekosongan memenuhi sesuatu pilihan raya kecil, (Mesyuarat Khas) **suatu writ hendaklah dikeluarkan tidak dahulu daripada empat hari dan tidak lewat daripada sepuluh hari dari tarikh kekosongan itu disahkan berlaku oleh SPR.** Sebagai contoh apabila berlakunya beberapa lompat parti dalam sela masa yang terdekat secara berturutan, maka ini akan menimbulkan kesukaran kepada SPR bagi melaksanakan tindakan lanjut seperti penetapan tarikh pilihan raya, penamaan calon, hari pengundia dan sebagainya.

(c) Peruntukan ini boleh dilaksanakan dengan syarat perkara (b) dipertimbangkan. SPR mencadangkan agar peraturan berkaitan seperti dinyatakan di atas dipinda bersekali dengan cadangan pindaan baharu Perlembagaan Persekutuan.

Isu peruntukan/kos juga hendaklah diambil kira sekiranya berlaku beberapa PRU atau PRK dalam tempoh selang masa yang suntuk.

**DISEDIAKAN OLEH:
PEJABAT PENASIHAT UNDANG-UNDANG
SURUHANJAYA PILIHAN RAYA MALAYSIA
20 MEI 2022**

D.R. 15/2022

RANG UNDANG-UNDANG PERLEMBAGAAN (PINDAAN) (NO. 3) 2022

PINDAAN DALAM JAWATANKUASA

TEKS BAHASA KEBANGSAAN

1. Fasal 1

Fasal 1 Rang Undang-Undang dipinda dengan memasukkan selepas subfasal (2) subfasal yang berikut:

“(3) Walau apa pun subseksyen (2), seksyen 6 Akta ini mula berkuat kuasa di sesuatu Negeri pada tarikh yang ditetapkan oleh Yang di-Pertuan Agong, dengan persetujuan Raja atau Yang di-Pertua Negeri, mengikut mana-mana yang berkenaan, melalui pemberitahuan dalam *Warta*.”.

2. Fasal 2

Fasal 2 Rang Undang-Undang dipinda dengan menggantikan perenggan (b) dengan perenggan yang berikut:

“(b) dengan memasukkan selepas Fasal (3) Fasal yang berikut:

“(3A) Walau apa pun perenggan (c) Fasal (2) dan Fasal (3), hak untuk membentuk persatuan yang diberikan oleh perenggan (c) Fasal (1) berhubung dengan ahli Dewan Rakyat dan Dewan Undangan bagi mana-mana Negeri hendaklah tertakluk

kepada sekatan yang dikenakan masing-masing oleh Perkara 49A dan seksyen 7A Jadual Kelapan.”.

3. Fasal baharu 3, 4, 5 dan 6

Rang Undang-Undang dipinda dengan memasukkan selepas fasal 2 fasal yang berikut:

“Pindaan Perkara 48

3. Perlembagaan Persekutuan dipinda dalam Perkara 48, dengan memotong Fasal (6).

Perkara baharu 49A

4. Perlembagaan Persekutuan dipinda dengan memasukkan selepas Perkara 49 Perkara yang berikut:

“Pertukaran parti politik anggota, dsb.

49A. (1) Tertakluk kepada peruntukan Perkara ini, seseorang ahli Dewan Rakyat hendaklah berhenti menjadi ahli Dewan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua di bawah Fasal (3) jika—

(a) setelah dipilih ke Dewan Rakyat sebagai anggota suatu parti politik—

(i) dia melepaskan keanggotaan parti politik itu; atau

(ii) dia tidak lagi menjadi anggota parti politik itu; atau

(b) setelah dipilih ke Dewan Rakyat bukan sebagai anggota suatu parti politik, dia menyertai suatu parti politik sebagai anggota.

(2) Seseorang ahli Dewan Rakyat tidak berhenti menjadi ahli Dewan itu menurut Perkara ini hanya disebabkan oleh—

(a) pembubaran atau pembatalan pendaftaran parti politikanya;

(b) pelepasan keanggotaannya daripada parti politikanya apabila dipilih sebagai Yang di-Pertua; atau

(c) pemecatannya daripada keanggotaan dalam parti politikanya.

(3) Bilamana Yang di-Pertua menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan Rakyat mengenai berlakunya kekosongan luar jangka dalam kalangan ahli Dewan Rakyat di bawah Perkara ini, Yang di-Pertua hendaklah memastikan bahawa berlakunya kekosongan luar jangka itu dan memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya sewajarnya dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu.

(4) Bagi maksud mengadakan pilihan raya di bawah Perkara 54, kekosongan luar jangka itu hendaklah diisi dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua.”.

Pindaan Perkara 160

5. Perkara 160 Perlembagaan Persekutuan dipinda dalam Fasal (2) dengan memasukkan selepas takrif “Orang Melayu” takrif yang berikut:

‘ “parti politik” ertinya—

(a) mana-mana pertubuhan yang menurut mana-mana tujuan atau kaedahnya, tidak kira sama ada tujuan atau kaedah itu merupakan tujuan atau kaedah utamanya, atau semata-mata merupakan tujuan atau kaedah yang menjadi tambahan kepada tujuan atau tujuan-tujuan utamanya atau kepada kaedah atau kaedah-kaedah utamanya, mengadakan peruntukan bagi pertubuhan itu menyertai, melalui calon-calonnya, dalam pemilihan ke Dewan Rakyat, atau ke Dewan Undangan Negeri; atau

(b) mana-mana pertubuhan yang, walau apa pun apa-apa jua yang terkandung dalam tujuan-tujuan atau kaedah-kaedahnya, menjalankan apa-apa aktiviti atau meneruskan apa-apa tujuan yang melibatkan penyertaannya, melalui calonnya, dalam pemilihan ke Dewan Rakyat, atau ke Dewan Undangan Negeri,

dan termasuklah gabungan pertubuhan sedemikian yang telah didaftarkan di bawah mana-mana undang-undang persekutuan;’.

Pindaan Jadual Kelapan

6. Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan dipinda—

(a) dengan memotong subseksyen (5) seksyen 6; dan

(b) dengan memasukkan selepas seksyen 7 seksyen yang berikut:

“Pertukaran parti politik anggota, dsb.

7A. (1) Tertakluk kepada peruntukan seksyen ini, seseorang ahli Dewan Undangan hendaklah terhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua di bawah subseksyen (3) jika—

(a) setelah dipilih ke Dewan Undangan sebagai anggota suatu parti politik—

(i) dia melepaskan keanggotaan parti politik itu; atau

(ii) dia tidak lagi menjadi anggota parti politik itu; atau

(b) setelah dipilih ke Dewan Undangan bukan sebagai anggota suatu parti politik, dia menyertai suatu parti politik sebagai anggota.

(2) Seseorang ahli Dewan Undangan tidak terhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu menurut seksyen ini hanya disebabkan oleh—

(a) pembubaran atau pembatalan pendaftaran parti politiknya;

(b) pelepasan keanggotaannya daripada parti politikanya apabila dipilih sebagai Yang di-Pertua; atau

(c) pemecatannya daripada keanggotaan dalam parti politikanya.

(3) Bilamana Yang di-Pertua menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan Undangan mengenai berlakunya kekosongan luar jangka dalam kalangan ahli Dewan Undangan di bawah seksyen ini, Yang di-Pertua hendaklah memastikan bahawa berlakunya kekosongan luar jangka itu dan memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya sewajarnya dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu.

(4) Bagi maksud mengadakan pilihan raya di bawah subseksyen (5) seksyen 9, kekosongan luar jangka itu hendaklah diisi dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua.”.

4. **Pindaan Implikasi Kewangan**

Rang Undang-Undang dipinda dengan menggantikan implikasi kewangan dengan implikasi kewangan yang berikut:

“Rang Undang-Undang ini akan melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan wang tambahan yang amaunnya belum dapat ditentukan sekarang ini.”.

HURAIAN

1. Perenggan 1 bertujuan untuk memasukkan kuasa Yang di-Pertuan Agong untuk menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan berkenaan dengan fasal 6, iaitu Yang di-Pertuan Agong boleh, dengan persetujuan Raja atau Yang di-Pertua Negeri bagi suatu Negeri, menetapkan tarikh permulaan kuat kuasa bagi fasal itu dalam Negeri itu.
2. Perenggan 2 bertujuan untuk menggantikan perenggan (b) Rang Undang-Undang untuk memasukkan Fasal baharu (3A) Perkara 10 bagi membolehkan sekatan ke atas hak untuk menubuhkan persatuan berhubung dengan ahli Dewan Rakyat dan Dewan Undangan mana-mana Negeri dikenakan masing-masing oleh Perkara 49A dan seksyen 7A Jadual Kelapan.
3. Perenggan 3 bertujuan untuk memasukkan fasal baharu 3, 4, 5 dan 6 ke dalam Rang Undang-Undang.

Fasal baharu 3 bertujuan untuk memotong Fasal (6) Perkara 48. Pemotongan ini akan membolehkan mana-mana ahli Dewan Rakyat yang melepaskan keahliannya untuk bertanding semula dalam pilihan raya pada bila-bila masa selepas dia melepaskan keahliannya dalam Dewan Rakyat dan dengan demikian kehilangan kelayakan untuk menjadi ahli Dewan Rakyat bagi tempoh lima tahun tidak lagi terpakai.

Fasal baharu 4 bertujuan untuk memasukkan Perkara baharu 49A ke dalam Perlembagaan Persekutuan untuk memperuntukkan bahawa seseorang ahli Dewan Rakyat hendaklah terhenti menjadi ahli Dewan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua di bawah Fasal (3) Perkara baharu 49A jika setelah dipilih ke Dewan Rakyat sebagai anggota suatu parti politik, dia melepaskan keanggotaan atau terhenti menjadi anggota parti politik itu. Perkara yang sama juga

terpakai bagi calon bebas yang, setelah dipilih ke Dewan Rakyat, menyertai suatu parti politik. Perkataan “anggota suatu parti politik” yang disebut dalam Perkara baharu 49A hendaklah termasuk ahli Dewan Rakyat yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk suatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota gabungan itu.

MISALAN

Anggota Parti A yang merupakan ahli Dewan Rakyat tidak terhenti menjadi ahli Dewan itu jika Parti A, yang merupakan anggota suatu gabungan parti politik, meninggalkan gabungan itu sama ada atau tidak Parti A menyertai gabungan parti politik lain atau membentuk suatu gabungan parti politik yang baharu.

Perkara baharu 49A juga memperuntukkan keadaan apabila seseorang ahli Dewan Rakyat tidak terhenti menjadi ahli Dewan itu.

MISALAN

- (a) Parti A bergabung dengan Parti B untuk menjadi Parti C yang dengan penggabungan itu kedua-dua Parti A dan Parti B sama ada dibubarkan atau pendaftaran parti politik mereka dibatalkan. Anggota Parti A dan Parti B tidak terhenti menjadi ahli Dewan Rakyat.
- (b) Parti A dibubarkan atau pendaftaran parti politiknya dibatalkan dan anggota Parti A menjadi anggota Parti B, maka anggota Parti A tidak terhenti menjadi ahli Dewan Rakyat.
- (c) Anggota Parti A yang dipecat daripada parti itu, sama ada atau tidak dia menyertai parti politik lain atau membentuk suatu parti politik baharu, tidak terhenti menjadi ahli Dewan Rakyat.

Kekosongan luar jangka di Dewan Rakyat hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan itu mengenai berlakunya kekosongan itu dan dia hendaklah memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya tentang kekosongan itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu. Bagi maksud Perkara 54 Perlembagaan Persekutuan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah menjalankan suatu pilihan raya dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua.

MISALAN

- (a) Pada 2 Februari 2022, Yang di-Pertua Dewan Rakyat telah menerima suatu notis bertulis daripada A, seorang ahli Dewan Rakyat, memaklumkan bahawa B, seorang ahli Dewan Rakyat yang lain, telah melepaskan keanggotaan daripada parti politiknya pada 1 Januari 2022. Kemudian daripada itu, Yang di-Pertua mesti memastikan sama ada terdapat kekosongan luar jangka dan memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya mengenai kekosongan luar jangka itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari 2 Februari 2022, iaitu pada atau sebelum 23 Februari 2022.
- (b) Pada 20 Februari 2022, Suruhanjaya Pilihan Raya telah menerima suatu pemberitahuan bertulis daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat memaklumkan bahawa terdapat kekosongan luar jangka seorang ahli Dewan Rakyat. Oleh itu, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah mengadakan pilihan raya untuk mengisi kekosongan luar jangka itu dalam tempoh enam puluh hari dari 20 Februari 2022, iaitu pada atau sebelum 21 April 2022.

Fasal baharu 5 bertujuan untuk memasukkan takrif baharu “parti politik” ke dalam Fasal (2) Perkara 160 Perlembagaan Persekutuan.

Fasal baharu 6 bertujuan untuk memasukkan seksyen baharu 7A ke dalam Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan untuk memperuntukkan bahawa seseorang ahli Dewan Undangan hendaklah berhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu dan kerusinya hendaklah menjadi kosong sebaik sahaja suatu tarikh kekosongan luar jangka dipastikan oleh Yang di-Pertua di bawah subseksyen (3) seksyen baharu 7A jika setelah dipilih ke Dewan Undangan sebagai anggota suatu parti politik, dia melepaskan keanggotaan atau berhenti menjadi anggota parti politik itu. Perkara yang sama juga terpakai bagi calon bebas yang, setelah dipilih ke Dewan Undangan, menyertai suatu parti politik. Perkataan “anggota suatu parti politik” yang disebut dalam seksyen baharu 7A hendaklah termasuk ahli Dewan Undangan yang bukan anggota mana-mana parti politik yang membentuk suatu gabungan parti politik tetapi ialah anggota gabungan itu.

Seksyen baharu 7A juga memperuntukkan keadaan apabila seseorang ahli Dewan Undangan tidak berhenti menjadi ahli Dewan Undangan itu.

Kekosongan luar jangka di Dewan Undangan hendaklah dipastikan oleh Yang di-Pertua apabila menerima notis bertulis daripada mana-mana ahli Dewan Undangan itu mengenai berlakunya kekosongan itu dan dia hendaklah memberitahu Suruhanjaya Pilihan Raya tentang kekosongan itu dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh dia menerima notis bertulis itu. Bagi maksud subseksyen (5) seksyen 9 Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah menjalankan suatu pilihan raya dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh Suruhanjaya Pilihan Raya menerima pemberitahuan itu daripada Yang di-Pertua.

4. Perenggan 4 bertujuan untuk menggantikan implikasi kewangan Rang Undang-Undang memandangkan kemasukan Perkara baharu 49A dan pindaan Jadual Kelapan kepada Perlembagaan Persekutuan akan melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan wang tambahan bagi maksud pilihan raya oleh Suruhanjaya Pilihan Raya untuk

mengisi kekosongan luar jangka ahli Dewan Rakyat atau Dewan Undangan mana-mana Negeri.

D.R. 15/2022
CONSTITUTION (AMENDMENT) (NO. 3) BILL 2022
AMENDMENT IN COMMITTEE

ENGLISH LANGUAGE TEXT

1. Clause 1

Clause 1 of the Bill is amended by inserting after subclause (2) the following subclause:

“(3) Notwithstanding subsection (2), section 6 of this Act comes into operation in a State on such date as the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri, as the case may be, appoint by notification in the *Gazette*.”.

2. Clause 2

Clause 2 of the Bill is amended by substituting for paragraph (b) the following paragraph:

“(b) by inserting after Clause (3) the following Clause:

“(3A) Notwithstanding paragraph (c) of Clause (2) and Clause (3), the right to form associations conferred by paragraph (c) of Clause (1) in relation to a member of the House of Representatives and Legislative Assembly of any State shall be subjected to restrictions imposed by Article 49A and section 7A of the Eighth Schedule respectively.”.

3. New clauses 3, 4, 5 and 6

The Bill is amended by inserting after clause 2 the following clauses:

“Amendment of Article 48

3. The Federal Constitution is amended in Article 48, by deleting Clause (6).

New Article 49A

4. The Federal Constitution is amended by inserting after Article 49 the following Article:

“Change of a member’s political party, etc.

49A. (1) Subject to the provisions of this Article, a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately on a date a casual vacancy is established by the Speaker under Clause (3) if—

(a) having been elected to the House of Representatives as a member of a political party—

(i) he resigns as a member of the political party; or

(ii) he ceases to be a member of the political party; or

(b) having been elected to the House of Representatives otherwise than as a member of a political party, he joins a political party as a member.

(2) A member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House pursuant to this Article only by reason of—

- (a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party;
- (b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker; or
- (c) the expulsion of his membership of his political party.

(3) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the House of Representatives on the occurrence of a casual vacancy among the members of the House of Representatives under this Article, the Speaker shall establish that there is such a casual vacancy and notify the Election Commission accordingly within twenty one days from the date he received the written notice.

(4) For the purposes of holding election under Article 54, such casual vacancy shall be filled within sixty days from the date the Election Commission receives the notification from the Speaker.”.

Amendment of Article 160

5. Article 160 of the Federal Constitution is amended in Clause (2) by inserting after the definition of “pension rights” the following definition:

“political party” means—

- (a) any society which by any of its objects or rules, regardless whether such object or rule is its principal object or rule, or constitutes

merely an object or rule which is ancillary to its principal object or objects or to its principal rule or rules, makes provision for the society to participate, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly; or

- (b) any society which, notwithstanding anything contained in its objects or rules, carries on any activity or pursues any objective which involves its participation, through its candidates, in elections to the House of Representatives, or to a State Legislative Assembly,

and includes a coalition of such societies which has been registered under any federal laws;’.

Amendment of Eighth Schedule

6. The Eighth Schedule to the Federal Constitution is amended—

- (a) by deleting subsection (5) of section 6; and
- (b) by inserting after section 7 the following section:

“Change of a member’s political party etc.

7A. (1) Subject to the provisions of this section, a member of the Legislative Assembly shall cease to be a member of that Legislative Assembly and his seat shall become vacant immediately on a date a casual vacancy is established by the Speaker under subsection (3) if—

- (a) having been elected to the Legislative Assembly as a member of a political party—

(i) he resigns as a member of the political party;
or

(ii) he ceases to be a member of the political party;

(b) having been elected to the Legislative Assembly otherwise than as a member of a political party, he joins a political party as a member.

(2) A member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Legislative Assembly pursuant to this section only by reason of—

(a) the dissolution or cancellation of the registration of his political party;

(b) his resignation from the membership of his political party upon election as a Speaker; or

(c) the expulsion of his membership of his political party.

(3) Whenever the Speaker receives a written notice from any member of the Legislative Assembly on the occurrence of a casual vacancy among the members of the Legislative Assembly under this section, the Speaker shall establish that there is such a vacancy and notify the Election Commission accordingly within twenty one days from the date he received the written notice.

(4) For the purposes of holding an election under subsection (5) of section 9, such casual vacancy shall be filled within sixty days from the date the Election Commission receives the notification from the Speaker.”.

4. **Amendment of Financial Implications**

The Bill is amended by substituting for the financial implications the following financial implications:

“This Bill will involve the Government in extra financial expenditure the amount of which cannot at present be ascertained.”.

EXPLANATORY STATEMENT

1. Paragraph 1 seeks to insert the power of the Yang di-Pertuan Agong to appoint the date for the coming into operation of the proposed Act with respect to clause 6, that is, the Yang di-Pertuan Agong may, with the consent of the Ruler or the Yang di-Pertua Negeri of a State, appoint a date for the coming into operation of the said clause in that State.

2. Paragraph 2 seeks to substitute paragraph (b) of the Bill to insert a new Clause (3A) of Article 10 to enable restrictions on the right to form associations in relation to a member of the House of Representatives and Legislative Assembly of any State to be imposed by Article 49A and section 7A of the Eighth Schedule respectively.

3. Paragraph 3 seeks to introduce new clauses 3, 4, 5 and 6 into the Bill.

New clause 3 seeks to delete Clause (6) of Article 48. This deletion will enable any member of the House of Representatives who resigns to seek re-election at any

time after he resigns his membership as a member of the House of Representatives and accordingly the five years disqualification period of being a member of the House of Representatives is no longer applicable.

New clause 4 seeks to introduce a new Article 49A into the Federal Constitution to provide that a member of the House of Representatives shall cease to be a member of that House and his seat shall become vacant immediately on a date a casual vacancy is established by the Speaker under Clause (3) of the new Article 49A if having been elected to the House of Representatives as a member of a political party, he resigns or ceases to be a member of that political party. The same shall also apply to an independent candidate who, having been elected to the House of Representatives, joins a political party. The words “member of a political party” referred to in the new Article 49A shall include a member of the House of Representatives who is not a member of any political party that forms a coalition of political parties but is a member of that coalition.

ILLUSTRATION

A member of Party A who is a member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House if Party A, which is a member of a coalition of political parties, leaves that coalition whether or not Party A joins another coalition of political parties or forms a new coalition of political parties.

The new Article 49A also provides for circumstances where a member of the House of Representatives shall not cease to be a member of that House.

ILLUSTRATIONS

- (a) Party A merges with Party B to become Party C where by such merger both Party A and Party B are either dissolved or their political party's registrations

are cancelled. The members of Party A and Party B shall not cease to be members of the House of Representatives.

(b) Party A is dissolved or its political party's registration is cancelled and the members of Party A become members of Party B, then the members of Party A shall not cease to be members of the House of Representatives.

(c) A member of Party A who is expelled from the party, whether or not he joins another political party or forms a new political party, shall not cease to be a member of the House of Representatives.

A casual vacancy of the House of Representatives shall be established by the Speaker upon receiving a written notice from any member of that House on the occurrence of such vacancy and he shall notify the Election Commission of such vacancy within twenty one days from the date he received such written notice. For the purposes of Article 54 of the Federal Constitution, the Election Commission shall hold an election within sixty days from the date the Election Commission receives the notification from the Speaker.

ILLUSTRATIONS

(a) On 2 February 2022, the Speaker of the House of Representatives received a written notice from A, a member of the House of Representatives, informing that B, another member of the House of Representatives, has resigned as a member of his political party on 1 January 2022. Thereafter, the Speaker must establish whether there is a casual vacancy and notify the Election Commission of such casual vacancy within twenty one days from 2 February 2022, that is, on or before 23 February 2022.

(b) On 20 February 2022, the Election Commission received a written notification from the Speaker of the House of Representatives informing that there is a casual vacancy of a member of the House of Representatives. Hence, the

Election Commission shall hold an election to fill such casual vacancy within sixty days from 20 February 2022, that is on or before 21 April 2022.

New clause 5 seeks to introduce the definition of “political party” into Clause (2) of Article 160 of the Federal Constitution.

New clause 6 seeks to introduce a new section 7A into the Eighth Schedule to the Federal Constitution to provide that a member of a Legislative Assembly shall cease to be a member of that Legislative Assembly and his seat shall become vacant immediately on a date a casual vacancy is established by the Speaker under subsection (3) of the new section 7A if having been elected to the Legislative Assembly as a member of a political party, he resigns or ceases to be a member of that political party. The same shall also apply to an independent candidate who, having been elected to the Legislative Assembly, joins a political party. The words “member of a political party” referred to in the new section 7A shall include a member of the Legislative Assembly who is not a member of any political party that forms a coalition of political parties but is a member of that coalition.

The new section 7A also provides for circumstances where a member of the Legislative Assembly shall not cease to be a member of that Assembly.

A casual vacancy of the Legislative Assembly shall be established by the Speaker upon receiving a written notice from any member of that Legislative Assembly on the occurrence of such vacancy and he shall notify the Election Commission of such vacancy within twenty one days from the date he received such written notice. For the purposes of subsection (5) of section 9 of the Eighth Schedule to the Federal Constitution, the Election Commission shall hold an election within sixty days from the date the Election Commission receives the notification from the Speaker.

4. Paragraph 4 seeks to substitute the financial implications of the Bill as the introduction of the new Article 49A and the amendment of Eighth Schedule to the Federal Constitution will involve the Government in extra financial expenditure for election purposes by the Election Commission to fill the casual vacancy of members of the House of Representatives or Legislative Assembly in any State.